

هو

۱۲۱

ديوان اشعار

شيخ الاسلام ابونصر احمد جام نامقى

مشتهر به «ژنده پيل»

المجلد

اس مطبع میں ہر علم و فن کی کتابت و تصنیف کا دار فروغ ثابت کر لیے موجود ہے اور فرست مکتوبوں
 اور کسی ہر ایک ضابطہ کو پہلے قائلے کو منسک ہو کر جسکے معاہدہ و ملاحظہ سے شایقان
 اصلی حالات کتابت کے بخوبی معلوم فرما سکتے ہیں قیمت بھی ارزان ہے اس کتاب کے
 پیش چھپ میں صفحہ سادہ میں کلیات و ادویہ و مختصر فارسی و تذکرہ شمسہ ۱۱۰۱
 کچھ کتابتیں قصص نظم و نثر و غیرہ مروج کر سکتے ہیں تاکہ جس فن کی یہ کتاب ہے اس
 فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے قدر و انون کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو

کلیات ادویہ و قصائد فارسی

دیوان بیدل غزلیں بیہ نقوی

۳۔ عناصر بیدل -

۳۔ رقیات بیدل

۴۔ نکات بیدل بیخبر طبع شکر فاریک

خیال مرزا عبدالقادر بیدل مخلف

دیوان بیدل فقہ نقل از نسخہ قلمی
 محرزہ ولایت

کلیات سعدی شیرازی حسین بیہ نقوی

ذیل میں - ۱۔ دیباچہ کلیات مکریم پاشا

۲۔ گلستان - ۳۔ بوستان - ۴۔ قصائد
 غریبہ فارسیہ مرالی و ترجمات - ۵۔ طیب آباد

بدائع و کوائم و غزلیات قدیم و مقطعات
 و صاحبان و مشنویات و قطعات و اعجاز

و مفردات مصنفہ سعدی شیرازی

کلیات عزیزین - محمد عبدالرزاق

۱۔ سیرت جیدہ سیدنا محمد

۲۔ اسرار غریبہ حضرت مصطفیٰ

۳۔ شرح مسند طیبین - ۴۔ قصائد حضرت ابی طالب
 علیہ السلام - ۵۔ دیوان مصنف

۶۔ شہادیات صیغہ اول زمین انجمن

۷۔ مثنویات خراپات - ۸۔ مثنویات
 تذکرہ العاشقین مصنفہ شاعر عظیم

۹۔ حیرت انصاری محمد علی عزیزین

کلیات خاقانی حسین بیہ نقوی

فارسی غزلیات رباعیات کلامیہ و غزلیات
 ہر ایک کلیات بس جمعیت کرمانہ کلیات

جو اس مطبع میں پیش ہو کر حل معانی
 اشعار عربی کے دو جلد میں چھپا ہے -

کلیات مرزا بیدل حسین بیہ نقوی

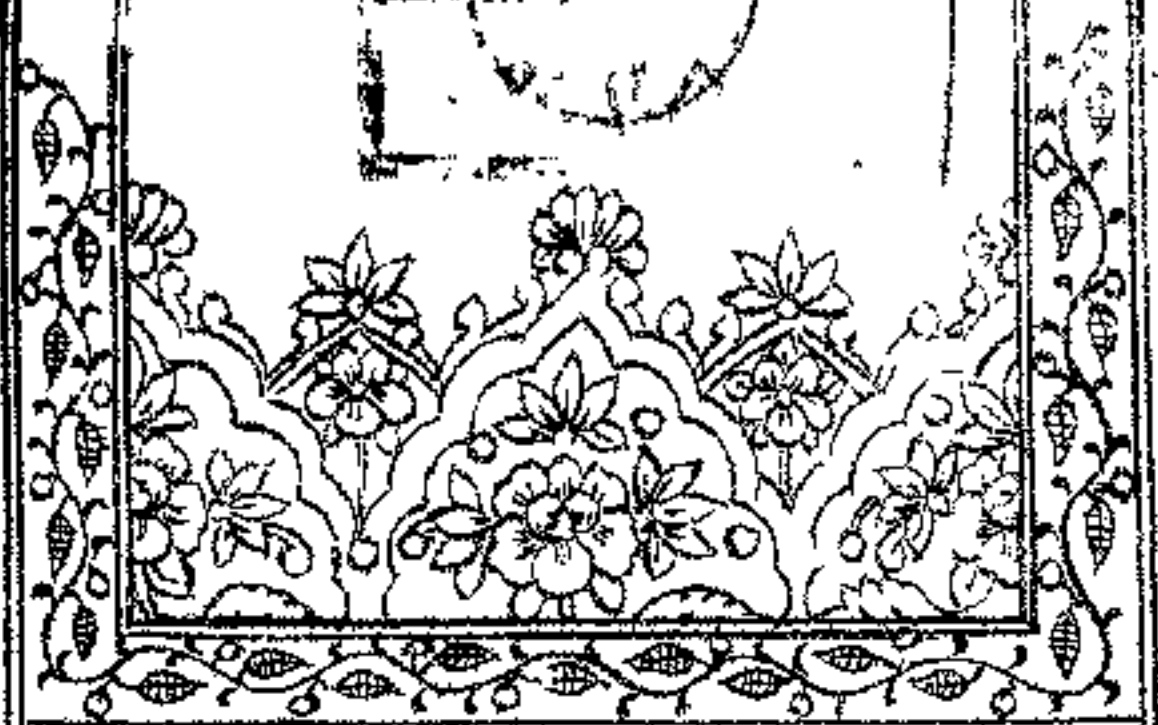
مؤلف: کافضل خلاصه زواید
بنام خداوند تعالی

جام جهان بین معارف ربانی زکوة و شکر سوره تاج عرفانی یعنی
کلام امامان و جمیع اهل سلسله ولی محمد شمسیر

زیوان خضر احمد جام زندین

که مقتدر امی اهل طریقت دیشو به ارباب برقت
بودند کیفیت شریعت شیخ ابو نصرین ابو الحسن است

کلام غنی کشتور
درست غنی کشتور بنامین

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نویس شده آشکار کرده بشیر نام ما	ساقی سرست یار آمده در جام ما
قید طبیعت شده پنجه دام ما	بیل لایه تویم از چین کسب بر ما
در حرم کبریاست روضه اکرام ما	مانه درین آشیان مسکن خود کرده ام
کاش همی زلفت پرده ات تمام ما	ماز خودی مانده ام در حق ات حجاب

بست جمال حمدی بر رخ احمد عیان
 بر تو همه ظاهرست سنت احکام ما

بعشق کرده مصور بلوغ عارض ما	جمال لم یزالی نقش بند گلک قضا
ولیک بهره ندارد و دیده اعما	پرزخچه در نظر آید جمال ماست درو
بیانست صورت ما در وجود این شای	کجاست چشم خدا بین کرده پندینه

<p>اگر نہا ناست، جانش زویدہ کوران شمول حدت و ہست در بر فرات گئی بصورت مجنون گاہ چون لیلی</p>	<p>جمال پیکر او ہست چشم ما پیدا بہر صفت کہ نو وار میکاند صفت گئی بصورت و امن و نگاہ چون غدا</p>
<p>شعار احمد دیوانہ ہست جرم پلاس لباس باوشدان نیست از بجز راہ و قبا</p>	
<p>لیل از گل تو مجو عمد و قاداری را دل بہر جا کہ دست یار و قادر بخواد ہرگز از شاہد کز ویدہ نیابند و قبا شمع بر مجلس خود را مکن شاہ شنگ</p>	<p>ز آنکہ بدست و قاشاہد بازاری را انرا وزیر سزویاری و دلہاری را شاہ پر شور سزاوار نشد یاری را از دل فروش شو بصورت بازاری را</p>
<p>احمد از شاہد ہے مہر و قبا کے مطلب لیل از گل تو مجو عمد و قاداری را</p>	
<p>شاہد اپیشہ مکن عادت خود را ایدل از شاہد ہر ویدہ مجو عمد و قبا غزہ حسن مشومہر و قبا پیدا کن شہرہ شہر شو مجلس ہر کس شتاب</p>	<p>ز آنکہ در ماہان نبود طاعت سودا فی ترا کہ وقاسے تہور شاہ ہر جا سے ترا کہ شاہ تہور ہر جا سے ترا باسے باش و لہرین تو تہور تہور ترا</p>
<p>احمد از دلبر ہے مہر و قبا کے مطلب کہ کس از کور سے خواہد بینا سے ترا</p>	

پہلے خدا میں ندید غیر جمال خدا نیست جمال خدا از نظر ما جدا	نیست بجزوات او در ہمہ عالم پرید در نظر اہل حق بست یکے آب و موج
گور چنان بسگر و ذرہ خورشید را غرقہ دریا کے محل گرچہ بشد آشنا	صورت زیبای او در نظر چشم بست در نظر اہل حق بست یکے بحر و ما

ناظر حق بین ما زیدہ احوال نہاشت
دیدہ احمد یافت ذرہ از ان تو تیا

تو مرا ایہ جان و روانی حکیم جان روان تو مرا ایہ جان حکیم سو در زبان را	چون سن از خلق یدم زہمہ خلق رسیدم ز خودی چونکہ بر شرم ز می عشق تو شدم
نہ یسا نم نہ نما نم حکیم کون و مکان را چون ہمہ خویش شدہ شدم حکیم جملہ جہان را	بگیمہ سچ کہا ہم گیمہ چنگ و رہا ہم انرازل است استم از ہمہ قید حکیم
بگیمہ خرم شرا ہم حکیم و در زبان را بجدا صید شدہ شدم حکیم تیر و کمان را	چو سن از خویش گشتیم ہم گے خوشین شدم چو دل از جملہ تو شدم حکیم شرح و بیان را

احمد از خویش بر آمد بسر عشق در آمد
چون درین کار گرا آمد حکیم اسن و اما را

اے تاملے در بحر وحدت آشنا در تعدد این ہمہ اوصاف بین	آشنائے چون نلے آشنا نیست کثرت ذوات پاک حق بریا
چون جملہ عالم ذوات اوست ذوات پاک اوست اندر کل جا	

هست توحیدش بہر ذرہ عیان
 ذوات خودار و معیب نیک بین
 ہر کہ اندر بحر معنی عرق شد
 پردہ را بردار بانے رخ نما
 کے بود کین واسطہ از من روا
 نیست جز وہیم اندر ذوات او
 ہر چہے بینیہ جمال دوست بین
 در جمال خوب رویان ہر دے
 اسے کہ در اسرار غیب مطلق
 بچو بلیل ہر زمان بخود شد
 از صفات تست عالم آشکار
 نیست در آئینہ غیب ہی ہوشیار
 اینک اینک بحر غم بشتاب زود
 کرسرت نماید ازین محنت برو
 رنج این محنت ندارد و مرھے
 صد ہزاران عاشقان چہ دہن
 طالبان ہر دار آویزان ز شوق

در بجا روموج در ارض و سما
 باہر موجود پاک از ہر سزا
 اوز صورتہا بداند ماجسرا
 چند باشے در رواے کسرا
 کے بود تا بر تقداز سن روا
 ذوات او پاکست و وصف ناسرا
 زانکہ خورشیدت نباشد بے ضیا
 آشکارا و پیدام ذوات حسرا
 نکتہ توحید مے گوئے بما
 مینرے در روضہ وحدت نوا
 روے تو آئینہ گیتے منسا
 مے نماید لیک مقدار صفا
 اینک اینک آتش محنت و بلا
 در سہے غمہاے ما دارے بیبا
 در داین عشقت وایم لا دوا
 بچو ہمدان در نہفت بویبا
 عاشقان ورنار سوزان از بلا

<p>و اصلاحش ہر دسے اندر عرض چاہتا اور تباہ غور شیدر خوش دست و پاسے میزے دریا بگر ہر کہ او کلمے ز وحدت یافتست گرد پاسے اہل وحدت درویش پارہ ارشد و اہل نظر</p>	<p>صدا و قائلش ہر دسے اندر بلا او بقائے یافتہ اندر بخت در محیط معرفت یک دم در آ تھا کہ پائش تو تیا سے چشم ما تھے کند اہل بصیرت تو تیا ساکنان عرش را باشد عبا</p>
--	--

احمد علی را بر لباس خود مبین

آندہ بر صورت انسان خدا

<p>چہ افتاد آن رفیق بیوفارا نے آید ہمیش در حد گاہ کے باشند کزین سنگین بے بہر نہ دست آویزے پاسے کزیرت نہ باشد دروے کہ گاہ ہے از قدر سن اندر عجب را در ہر لحظہ کرم چہ کہ گرد و بدر گاہ بزمش پاسے ہم نے آید از ان یار چہ افتاد آن رفیق بیوفارا زا احمد یاد نار و بیچکا ہے</p>	<p>کہ نفرستد سلام خشک مار گمرہ کم شد دست باو صبارا پاسے آورد بہر خدا را مخل سے کند جو رجسارا نواز و از کرم این مینوار را گر یاد آورد این آشنا را کہ وقتے یاد آرد این گدا را نہ ہے حالے کہ آید پیش مارا چہ افتاد آن رفیق بیوفارا زا احمد یاد نار و بیچکا ہے</p>
--	--

<p>ملس نہای ہی ضم آئینہ جمال ما ہست کمال ذات او پاک ز لوت منتہما کردہ جہوش کے رسد گرد سرچہ قدم باز عراق از دی آبجیات خورہ ایم غنچہ باغ و مہتمم پر وہ نمی دریم زانکہ گاہ بسج کبریا گاہ پر کنگر کا صفا</p>	<p>نقش و نگار روئے او صورت بیثال ما عقل رکیک کے رسد و صفت کمال ما پاک ز لوت عنصری حضرتش و اجلال ما ہست ز چشمہ ابد عین بقا زلال ما زاب قدم چو خست پرورش زلال ما طائر ما ہی پرو باز پر و بال ما</p>
<p>گاہ شہدیم خرقہ پوش گاہ شہدیم چرم پوش گاہ بقدر درخش بود لب است حال ما</p>	
<p>یارب چہ جاست رخ سیمبران را شایستہ ہر ویدہ نباشد رخ دلیر لے زاہد مغرور شہج و بطاعت ماتم و رہ عشق خرابی و خرابات از درون شعیفہ آگاہ کسے نیست این خیران از من آشفنہ چہ خواهند</p>	<p>کز پای در آرزو یک محظہ سران را کز نور کجا بہرہ بود بے بصران را تا چند کنی طعنہ تو صاحب نظران را جز این ہنری نیست و گریے نظران را کز ستر محبت چہ خبر بے خبران را خود را نشناشد بلاست و گران را</p>
<p>احمد ز نظر باز نیاید بملامت کز طعنہ کجائنگ بود سیران را</p>	
<p>اگر خود را نمسایم آشکارا</p>	<p>ببینے جہاں کبریا</p>

شجر در نطق آمد از زبانم بوی چون نمودم تاب خود را نظم کن بر رخ خوبان سراسر ز دریا شمس ما دریاست از ما بهر فزوه نمود ای چند ایت	بگفت ای انا الله اشکار از این پر تو بگفت آنست ما را که نا دریا بی اسرار خدا را شو غافل دست دریا پ ما را عیان بگر جمال خود نما را
---	--

نگرا احمد بلوچ عارض دوست
بچشم حق بین سر خدا را

اسرار غیب ووش نمودار شد مرا گنجی که بود در تن غیب آشکار دور نهان که در تنگ دریا می عشق بود هر صورتیکه در نظرم گشت آشکار حسن خدای آنکه نهان بود در انوار حسن دوست به فزوه ظاهر است	هر روز عشق جمله پدیدار شد مرا آینه جمال رخ یار شد مرا اکنون در فیض و دریا اظهار شد مرا در هر طلسم گنج نمودار شد مرا تا که پدید از رخ و لدار شد مرا لیکن عیان بجلقه زنا ر شد مرا
--	--

میخواست چندی که کند بر عشق فاش
اما دلیل شرع نگهدار شد مرا

تعبیه ایست بواجب پنجه وجود ما منظر جان عاشقان هست چو کعبه صفا	طاهر قدس سیکند ز حمت تار بود ما زانست بر کعبه خوب تو هر جوی و جوی ما
--	---

از کز آن در لوت از محبت مست درو	از کز آن در لوت از محبت مست درو
از کز آن در لوت از محبت مست درو	از کز آن در لوت از محبت مست درو

پند و مصلحتی ای ایست آقا احمدی	
چند مصلحتی نیک نگر خان را	

ما خدایم و خدا را رشنا	ور حقیقت من خدایم من خدایا
آمده و کسرت به نامان پرده	من شمار رتبا و پیشوا
بایدت از خور کون میرزین	تا بقین کرد در این ماجرا
تا خدای نیک بین در خوشین	نیست غیری در میان خراکما
گاه چون بسوی شوم بر کوه دلو	گاه چون عیسی شوم من مقتدا
گاه بر شکل و گری سپید شوم	که شوم ظاهر به شکل مصطفی
گاه تیغ کین ز نم چون زودا	گاه آیم بر لباس مرصفا
من بدم، ستم باشم بیکه	نیک بشکر در داسه کبریا

احمدی در چشم ظاهر دیده است	
بر جمال و بسیران نوریت	

ای جهان صورت پاک خدا	نیست این معنی ز تصویرها عودا
هر که چشم بند جمال پاک تو	راست است چشم که می بیند خدا
بهر صورت بر شکستگن تو پیش	چند باشد در داسه کبریا

<p>پروہ برائے کن جمال خود تما وین حدیث خود بگو با اشیا این سخن دانند کس کو آشنا</p>	<p>عاشقانت بر بسرف در اقطا درنگ دریای وحدت غوطه زن مازوریانم و دریا ہم زمات</p>
<p>شتم در کسوت آدم ہویدا که ظاہر گشته ام در جملہ اشیا کہ گوہر آشنا شد مرد بینا ز تاب من شدہ خورشید سیما نمودار بست آن از عین دریا کنم ہرزہ را خورشید آسما چہ دین مومن و چہ راہ ترا گہی بر صورت و امتق و غدیرا گہی ظاہر شدم بر شکل حقا گہی چون کوہ گشتم گاہ صحرا چہ در اسما و چہ در جملہ اشیا ز بند راست یکتا مرد بینا</p>	<p>شتم در جملہ موجودات پیدا شتم خبر من گر کس نیست موجود مرا عارن محقق تر شست نامد ہر آن ذرد کہ در کون و مسکا شتم دریا و ہر موجی کہ بینے شتم خورشید تابانم کہ ہر صبح بر نزد من چہ کفرست و چہ ایمان گہی بر صورت آدم پدیدم گہی بر صورت مجنون و لیلی گہی دریا شدم آبی نمودم نمودارم بر شکلی کہ بینے ز کج بینے دو بند مرد احوال</p>
<p>چو احمد در ہمہ موجود یک دید سیکے بین شد بفضل حق تعالی</p>	

<p>ای رخ چون تو صورت معنی نما در دو جهان نیست کس چرخ که جهان را پس گر چو معیت بذات هست بهر ذره اهل بصیرت نظر بر چه معنی فکند روی حقیقت نما و اسطر را دور کن من تو عشاق را آینه توحید صفت آینه اهورا راست در نه آینه انسان نیک بین فوات اعور معنی کما</p>	<p>روی لب میگون تو باوه مستی خزا نیک بین در جهان صورت آن خود نما خاص تجلی حق است بروی شما نیست برای طلب صورت معنی خط اندر رخ غور برنگن بدیع تلبیس روی تو شتاق را پر تو نور خدا صورت و معنی نمانست بجز فوات معنی صورت بین در صفت این روا</p>
---	--

بست تجلی او بر صفت احمد جام
 صورت احمد نگر در متق کس بریا

<p>ای تویی گوهر بجز کس بریا آشنایت غرق در دریای دور اخی همه پیدا و پنهان کس همه بر که اگر از روز عشق شد شبانی تو هر نفس از عشق ز تو و صفت از با در و صفت</p>	<p>صوح سان بر بار می آید چرا عاشقانت جتنا در بر بلا از همه پیدا و پنهان جمله جا او بود در بحر وحدت آشنا بر زمان چه سپیده اندر بویا کمر حاکم این کار او ارمی با</p>
---	---

احمد جام زنده سپیده گوهری
 نیک پنهان در لباس کس بریا

<p>قصودت منصوره من ظهور حقیقتی را تماشا گوید بر شعوریت جمال پاک بود تو مونس او در صورت تماشاگر تجار اگر ممکن نیست تیرت بجای رب الهی که چون دست که بر آید از پاره زنی بود معرفت بر سنگش از بوی زنی</p>	<p>سینه منور می بلان کمان سحر می یکی در عارض انسان گوین آن می برابر ظهور عشق او اگر در ای سحر می همای سحر ربانی تو در ایچین در شعوریت بال رفیقیت زنی کجای کردی خوبان نامیرت سحر شکر است بر شعوریت</p>
--	--

بانه تمام قصودت بر ظهور حقیقتی را
 هر دو در سحر شکر است بر شعوریت

<p>که در صورت نوان در عین حال رسد که تو ایچین در شعوریت جان حسد که از در شعوریت تو کم به پاره زنی حسان حاصل شدنگاه تار بر شعوریت</p>	<p>بدره بر نوان در عین حال رسد را در شعوریت تو کم به پاره زنی که از در شعوریت تو کم به پاره زنی اگر در نوان در عین حال رسد</p>
---	---

تو نقش احمد می یک بر از لوح شعوریت
 در شعوریت نوان در عین حال رسد

<p>مردی کوی سحر است از ما چه یکیک نمودار است از ما در سحر نوان در عین حال رسد</p>	<p>مردی کوی سحر است از ما بران هر فکر کند لوح شعوریت از زنده که چون خود شکر است از ما</p>
---	---

که در هر گوش اخباریست از ما	چه حاجت فاش کردن سر بر روی
که در هر گوش چه وار نیست از ما فروزان هر طرف نار نیست از ما	گن سرانالین فاش بر دم اگر مردانه در آورین کار
اگر احمدی کند سحر را فاش نگر ای خورده گو یار نیست از ما	
شمر در کسوت آدم تو پیدا شمر چه سینه از شکر پدید بگو شمر خود شنیدم خود بخند کسی بر شکل آدم نگاه حوا کسی از حسن خود شمر چو لیلی	شمر در کل سر زده است پید بینه هر زان که در سینه شمر در سینه شکر پدید بهر رشت نمودم فرات خود کسی از عشق خود مجنون شمر
توفات احمدی را ذات خود زواتش آمده این جمله اشیا	
که نیست دیده تحقیق حولی و ن که از خرابه بسیار بنس گنج مدون که در جاو بسیار بند در مکتون را عاب سگ چه محتریت بگریمون که نقش صورت لیلی است چشم مجنون را	بجاست چشم که بنید جمال بیچون را خدا نواز اول حیا رگان شسته بخواه در چشم حول کترین مجوی معنی راست چه غیب اهل صفار از طعنه جا بل جمال دوست بهر جا که هست جلو و نا

هر آنچه در نظر آید جمال حق دانم	که خاطرم نگذار و طریق سخن را
ز چشم احمد دیوانه چشمها چار نیست	
که چشمهای روانست آب حیوان را	

دلبر اندر دلربائی خوش بی آید مرا	عیش رخ و مینوائی خوش بی آید مرا
گرچه اندر ملک سنی باو شاه سلطانم	بر دست لیکن گزائی خوش بی آید مرا
باو شاه هم آید و در کسوت انسان بپوشد	این لباس باو شانی خوش بی آید مرا
هر زمان بر شکل او یکا لشکرا را بشود	هر زمان خود شانی خوش بی آید مرا
ذات آمدن صیقل جزو کس اندر دنیا	لاجرم هر دم خدائی خوش بی آید مرا
صورتهم با قطره از بحر سینه نداد است	با چنین بجز آشنائی خوش بی آید مرا
مالک ملک بودم نمودن اندر جزو کل	و ایما این خود شانی خوش بی آید مرا
بست بر صورتش زوید با مویلی لطیف	زان سر این جانفروانی خوش بی آید مرا

احمدی را از نظر بازی کشاور کار با	
زان همیشه پارمانی خوش بی آید مرا	

پیش رویست پارمانی خوش بی آید مرا	ز سر زلفت ربانی خوش بی آید مرا
چون مرا با تو وصال هفتدی آمد بدید	صورتها از تو جدائی خوش بی آید مرا
خانه ز ما چشم ما تا تشش عشق با ندرت	اندرین رو که خدائی خوش بی آید مرا
آرزو دارم که باشم بر دست حیوان گدا	زین گزائی باو شانی خوش بی آید مرا

دو پیکران گویند از احوال خود بارند	راست گویم هزار خانی خوش بختی آید مرا
چند گوئی با کمال عشق و ارادت	مهر و راهی خود ستانی خوش بختی آید مرا

بودستان گویند اندر عشق کوشش بی احمد	این چنین ز پدربانی خوش بختی آید مرا
-------------------------------------	-------------------------------------

ای صدر دیوان ای سلیقه ای شمع جمع جمعی	نور شید تخت سلطنت جیشید تخت کبریا
ناله و زین نام تو انا فتننا کلام تو	اجرام کسیرام تو از آفرینش بسیار
جنت سرای پر تو ز عنوان مانع از تو	ای ز گل خسار تو فروس علی رضا
شکر فلک بهر که تو نور ملک در کوه تو	بلبل و صفت حق تو نعمت جانت در
نگو گوهر عالم صدف تو ز سپهر ناخلف	بر اندیا داری شرف چند آنکه بر سر کعبیا
تخت فلک تاجت قمر مهرت علم خوراک	فوت قمرین بارت خضر و سقوت قدرت قمرینیا
ای تلخ بخش سرور این آخام پیران	بسته تویی صاحبقران سو چون نیاباد
احکام تو جلالتین جان بجز روح الان	وی رحمت العالمین هستی مایم انبیا
انچه ترا خیل سپهر بر خورگی تو کوه سپهر	طایق سپهرت بارگاه عشق مجیدت مشکا
برتر از پیش و اخترقی بهتر از ما و شمشیر	برو و عویس پیغمبری آمد ترا از هوکوا
هر دم هزاران آفرین بر جبار جان آفرین	بید و پایان آفرین بر راکت از خدا
ای خورشید کرم از رو صبر بیرون قدم	تا از رخت جوان صدم گیرد به عالم انبیا
دختر گمانرا شاد کن ما ز غم آزاد کن	از عاشقانت یا دکن بخرام در کوی فنا

کتابخانه موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی

<p>مقتدر و نورانی است در همه شایسته و عالی نور و الی نور و نور غیب در توفیق رود و یار و نور است تا از این نور است از شوق رویت در پسین کن بره پرو چرخ از حضرت چو جرم نور خواهد از لطف و اقبال جاو ما تویی پشت پناه ما تویی</p>	<p>از عالم پاک آمدی جانها را پریت بر جانها کار از عالم تویی که در میان از خلق از همه کس است نور و نور است با کسویت مشکین کن که در هم ز دنیا فخر پیران پاره ام آید پیشوا ز شکر و شکر بم عدو خواهد ما تویی در پناه کار ما</p>
--	--

چون احمد جاسی نماند از دنیا بگریخت
از حق بخواد ای کامران جرم و گناه گریخت

<p>ای امام اندا ولی حسدا او امام یقین است هر شریکین الحق است او بذات حق قائم او بذاتت واجب لعنت او منزه از کفر شرک بود او است کامل ظهور است بدو او است گنج حقیقت اظهار او بحق ظاهر است از و ظاهر</p>	<p>او هدایت و هدیه اهل هدای با وی و مهدی است راه نما در مکان و زمان هر دو سرا دانش آید برمی ز شرک و ریا او منزه از مرگ و قهر و وبا او است برحق بحق شده پیدا او است لالی ولی زمین و سما ظاهر و باطنش شده کیت</p>
---	--

او بحق قائم است بذات صفات
او بحق جاو و دانست سبب است

<p>او کج با اول است و هم آشنه</p>	<p>او بذات اول است بل حسنه</p>
<p>ذات او است تمیز همه کس از یعنی گرفتند بد آدم سجد با و اجیت بر ملکوت منظر نوراوست آدم هم هم از و شد رموز عالم ملک شیر مردان امام منظر کفر گریه و سگی طفیل او عالم هم از ریافت نوح کشته را گریه و سگی او بر نوح گریه و سگی طفیل را باوی از سگی شد رموز این رموز بر هر ملک و زین سگی و ولی ترقه شد و پدید در عالم زو بشد هم فقر نسان را بسکنه اناس مرسته</p>	<p>بیش است بد و اصل نما پاک آمد بد و صالح بقا زانکه بر نوراوست نور خدا کو بدانت بر همه اسما هم از و شد ظهور این اشیا دین از و شد ز کفر و شرک حیا آدم و آدمی شده زجا کرد طوفان بر اسی او عدا نوح کے رسته از بلا بلا کے شده او ز وقت نادر با از سگی شد ظهور حق صفت باب عامت شو میرز میرا غیر فقر است فقرا و احرا شاه مرزانت سرور فقرا کسی بر من فقیر و گدا</p>
<p>در دین سبب انقاس منظر است</p>	<p>روسی بنا که روی است در آ</p>

اور در اول بار در اول بار تو را خواهم

دو بار تو را خواهم در اول بار تو را خواهم

گویی خودی تو مرا شنیدی
که رسیده درین مقامی

گو گویفته بر سبلی مرستی
حق بدان و حق بین از خود سما
ذات ما خود را نموده ذوات ما
گر بپوشد بپوشد ذوات یعنی زنها
ذوات ما خود را نموده ذوات ما
گشتم انقدر روزی سعادت
مرستی شد سر ز فرما نما
در تعدد آمد این اسما خدا
من بسوسه حیدر آرام التجا

گفته حق گوش کن از من
از روزی و به سبک بالیقین
شکل با قرب و است از بحر حق
آشنای بجز وحدت گر شوی
ذوات ما آمد ظهور ذوات حق
تو روز فقر مخزی گوش کن
مرستی آمد در در هر سکه
بالیقین بگذشت آمد هر دو کون
بر کسی گرانجا سگے میکند

آری احمد نشان ذوات حق
ذات حق را بین تو اینجا سے روا

بشنو که موج دریاست دریا و موج
بشناسه دیده بنگرا نوار حق

بشنو که قطره آمد بجز محیط جو یا
بشنو نور مشرق ازیر تو حقیقت

گر پروه واکشایم بر سو فتاده بینی	بر طور طور وحدت مانند خرموسک
از تابشِ جام بر سنگ هر گز در	گر ذره نسیایم از پر تو سبک
در عالم حقیقت گردیده واکشای	هر ذره آفتاب است هر قطره است بریا

ای طالبِ معانی احمد احمد بدانی
 حرفت در میان این سداشکارا

شاید لایهت مانده زیر حجاب	گر یکشاید نقاب ذره بود آفتاب
عقل بحیرت در و کانه خدای بود	دیدم بعبرت بدینیت عجائب نقاب
آب شده عقل کل از نظر مستیش	دیدم چون حال آفتاب است عجز یاب
با لقب نجیب عشق گشت مراد ابر	ورنه کجا منکر را در رواء اقمرب
سازم تو را بان در مطلع خورشید عشق	گوشه چشمان او منظر خورشید تاب
نقش و زیاده او غیب حیرت ابر بهار	نطق که زبانه او کاشف ام الکتاب
مطلع انوار غیب فزون اسرار عشق	نبیع آثار حق معجز اهل ثواب
حائز احکام این مظهر اسرار غیب	ما شرف شکل کشا ساز نور حجاب
ماه جمالش کمال نوره اختران	مهر کمالش منیر تاب و در تاب
از دم معنی نفس مرده بسی زنده کن	هر سخن کو بگفت گشت زحق سبها
در هر مروان دین مرشد راه یقین	قطب مان زمین طیار اهل عقاب
شیخ شریف زمان احمد قطب مان	بنده او دانش بیان سرور علی حجاب

هم نقبش پریم پوش هم صفقتش چو کوش قبله اقبال او بلجا اهل صفا ور نظرش هر دو کون ذره بود فی تخته اسرار غیب خوانده بدرس نزل ای نظرت آفتاب ذره نکود بتاب و عفت رخت و انجمن چه سرایم ^{صفت}	در بخشش عقل با یافته بس قتیاب کعب اکرام او ما سب اهل عذاب در کف دریای او قطره بود نه حباب پیر جهانگیرین آمده از حق خطاب وی نفسست بحر عشق مدح چگوید حباب مدح تو گفته خدا من چه کنم اضطراب
--	---

در کف لطف تو برده چو چشم در پناه

از کرش در پذیر روی از و بر متاب

چند توان بوهان در نقاب پروه کونین بر مشکین ز پیش پر تو از تو رسب تلخه مگر شاید مگر رنگ در آینه بین کحل یقین چشم چو روشن کند و حدت او در ترق کثرت	پروه بر انداز بر آرز حجاب خوش بین صورت خوبی ز نقاب ای رخ نا دیده ز مانی ستاب ای رخ تو شاهد آینه تاب پیش تو پروه بود آفتاب در همه عین خطا و ثواب
---	--

احمد ازین خرقه برون آئی زانکه

چند توان بود زیر نقاب

مگر ترا حاصل شود یک ذره تاب	تو درون سایه بینی آفتاب
-----------------------------	-------------------------

<p>حاصل آید مژا این فحیاب سایہ را بنگر کہ شد خورشید تاب قرہ راسے عین و ازوی رخ بنا قرہ با یئنے زہر سودر شتاب</p>	<p>گر شوی تو محرم اسرار غیب سایہ بے خورشید تابان کے کشو نور خورشید کے تو در ہر ذرہ گر برون آید خور از تار یک میخ</p>
<p>احمدی را بنگرے مست و خراب گر کشاید بار را از رخ نقاب</p>	
<p>زان خمار اندر خمارم روز و شب درد و نوش و در و خوارم روز و شب جان پیازم سر شخارم روز و شب خوشی را بردارم روز و شب زان بہر سودر نظارم روز و شب دانش را چون گزارم روز و شب من ز عشقش پیوارم روز و شب در ہواش انتظارم روز و شب وست بستہ بندہ وارم روز و شب نظرہ ہای خون بیارم روز و شب بر جہا سے نے شہرا یم روز و شب</p>	<p>مست جام شوق یارم روز و شب چون نصیب من سے صافی نشد گر بسیار تیغ خوبی بر سرم گر خورم از جام عشقش جبرے ہر چہ ہے بنیم جمال روی دوست سوز ز جیب عشق او چون بر شم روز و شب ہستند جو سے بقرار تا شبی دیدم جمال روی او تا گر روز سے بگوید کاسے فلان در ہوا ای عشق او چون تیرہ میخ تا گداسے نے کنم بردارمش</p>

<p>زبان همیشه زار زارم روز و شب غرق او اندر کنارم روز و شب</p>	<p>اشک خونین سے چکد اوردیدہ ام جاسے وارم عجب زبان آشنا</p>
<p>آتش عشق چنان اسیر و خست گاہ نورم گاہ نارم روز و شب</p>	
<p>پر لباس ما ہویدا جملہ اوست والہ و مجنون و شیدا جملہ اوست خونہمان و آشکارا جملہ اوست آدم و حوا ہمانا جملہ اوست در جمعیت با ہم اشیا جملہ اوست سوجھا و ریبا و وزیا جملہ اوست در زبان جملہ گو یا جملہ اوست خونکو نگر کہ با یا جملہ اوست پس نکو نگر کہ یکتا جملہ اوست اندرین کسوت ہویدا جملہ اوست کرده سپید باہر سیا جملہ اوست لیکے موسے پیر ضیا جملہ اوست کرده سپید الیک پیدا جملہ اوست</p>	<p>آن خداوندی کہ پیدا جملہ اوست صورت دیوانہ را مجنون بین آشکارا شد بہر نقش بدیع صورت آدم جمال خویش بین با ہمہ اشیا ی آزادی عزیز ذرتہ ذرات جملہ کائنات کس چہ گوید سر تو حید خدا سے نخن اقرب گفت افلا بصر و ن و عدت اندر کثرت آمد چون پند کسوت کون و مکان ہر جہت بر رخ خوبان جمال خود میان کرد موسے را کلیم خویشتن ہر یکے در صورت دیگر پیدا</p>

و اور یہاں سے پروردگار کے نام پر ان کو پڑھنے سے خوب نوری حاصل ہوتی ہے

محمد از سرور و اس کے اور شاگردوں و شاگردوں
نرا کلام از سرور و سرور از سرور ہوتی ہے

ای شب گیسوی تو روز نجات
گرد آہست تو تیا سے چشم دل
لفظ شیرین تو راح روح روح
قوات پاکت مطلع نور خدا سے
در سرای کن وجودت خواہد باش
شریت تشدد و ان افوال تو
و ہو معکم تیرے از اسرار با
باوا از شکر تو دائمی قرار
شکر لطیف شست پے در ہر زمان
عقل از ورک کمالت منتظر
ازو با سپا چشمہ اخلاق تو
خاق کسر سے میں تو بشکافت
لطفاً جو پادارگان نما کر و درت
بشتم اللہ شیرین از حسسم لانا

خاک پاست چشمہ آب حیات
عقد زلف تو مثل مشکلات
قوات تو مقصود ہر کار کائنات
پر تو نوریت نچو حسب فرات
طینت ذاتتہ یا بیع صفات
راحت و خوشنگان رمز نکات
لمع اللہ نکتہ از وادوات
کوہ از حسلم تو دائمی باشات
چاشمعی فیض تو در ہر زمان
نرا کلام و شاگردوں سے انور ہر زمان
از سرور یہ ایقہ نکل و شرات
نور و سرور نکلون عز اولات
ہو اس کے در و درت و در عبات
بار رسول اللہ از نعم مصیبات

	<p>احمد دیوانہ را سوزا سے قسمت اسے شب گیدے کو روز نجات</p>	
<p>نور قدسی تافتہ در جیبہ پیشین نیست زان آنکه خفا فیہ سن وحی برہم ایلین نیست معنی و صورت مگر در خرقہ پیشین نیست بندہ آئین اسلام و شوار وین نیست معنی آری با بندہ پیورہ معنی آری او گوید اندر چہا و رویدہ خرزین نیست</p>		<p>برود عالم اندرون خرقہ پیشین نیست ورازل اندر گم تجر عشقش کردہ اند از پلاس و حرم مارا سید و گبر بود عشق بازی جانگدازی زندگی آید معنی و صورت ہی ظہیم بلوغ کائنات تا چہ بازہا ہی آرد برون آشاہن</p>
	<p>احمد از اسرار انسان سحر سالہا می بگوید چون گویم کاین ہمہ آئین نیست</p>	
<p>ذات تو موجود در جملہ صفات نیست ہرگز بے صفات پیچہ ذات اہل معنی راست ظاہر از ہر نکات بر کوزہ و شکار این ذرات زانکہ مشہور دست در سبایا تا شاہ را سن تو ہر شہنشاہ</p>		<p>اسے ہر صفہ و کل کائنات نیست ذات ہر صفات در جملہ آید و صورت آدم پدید گویا سنے پیشہ ادراک کار در عیا مشہور حقیقت ماہان اندیزین سنے ہمہ دولت فکر</p>
	<p>دعا ہر وقت نمود کل کائنات</p>	<p>در حقیقت حق احمد جامی</p>

<p>چکنم بخت محبت نام نم نیست</p>	<p>ماو بی مهر مسر با نم نیست</p>
<p>شرح غم قابل یا نم نیست درد سندی چو در جهان نم نیست چون توانگر چون توانم نیست طاقت صبر در روانم نیست عجزم شوق را گرانم نیست از شما شفقت بجانم نیست با که بود است در زمانم نیست هیچ رنجی ز دوستانم نیست هرگز از بخت این گمانم نیست در زمین دور آسمانم نیست چونکه از چنگ غم آمانم نیست</p>	<p>خواستم درد خود بشنوم و هم در دودل بر که گویم ای یاران خلق گویند صبر کن و در روز صبر از روی خوب نتوان کرد کشتی صبر غرق گشته هنوز دوستان کار من حد بگذشت در جهان هیچ کس نبود و فنا جان من از فراق شد میردن خلق گویند یار یار قلاشت چون من آشفته دهر اسپهر عیش و راحت نصیب ما نبود</p>

احمد از درد خویش تالی چند
 زویش چون اثر فغانم نیست

<p>سیح رنجی بروز کار نم نیست دوستان دوست دوستانم نیست یک قطره در دلی تو کار نم نیست</p>	<p>اسی و ریغاکه یار یارم نیست دست و پایی همی ز غم ز فراق سوخت از آتش مستراق و لم</p>
---	--

<p>گفتند ای دوستان مرستی گفتند احمد بیوسے مانظرے مغلسا تم بے زرو بے زور مے غورم باوہ مشراق مدام بس کردیکم بیج سو دنداشت نعم بیجانم مندر گرفت تمام شفقتے کن کہ ابے کوے توام بندہ ام خواہ لطف کن یا قهر بیج وقتے دولت بمن نکشد</p>	<p>گفت این رسم درو یارم نیست گفت ای یغام لطف کارم نیست مایہ بسزا الهاسے زارم نیست کہ ازو خطا حسرت فگارم نیست اندرین کار بخت یارم نیست ای درینجا کہ ننگسارم نیست چون مرا جز تو شہر یارم نیست بخت دا بیج اختیارم نیست بر درت بیج وقت بارم نیست</p>
--	--

غرق دریای غم شدہ احمد
چکنم یار درکنارم نیست

<p>ایدان قای محمد ز اہل وفا گذشت سیلاب غم ز موج بلا بر سرم رسید از درد و غم بمیر و ز کس مر بھی نخواہ دریای درد ماست کہ پایاں کس بیست این درد را و دایبوری توان کرد از سوز زمینہ سوخته شد خرمن سپر</p>	<p>نام و غماز صحبت اہل صفا گذشت طوفان محبت ست کہ بر آشنا گذشت زیرا کہ درد و محنت ما از دو وا گذشت طوفان غم رسید سرا سر با گذشت چون صبر نیست طلاق از دو وا گذشت آہ دلم ز پرودہ این ز سما گذشت</p>
---	--

ایدل دوا آوردم از درد کشته طلب	درمان چو درد گشت عذاب بلا گشت
تبع بلا بفرق من آمد ز دستم	کارم بجان رسید سید قیامت گشت

احمد در وفا نخواه زیاران بی وفا
مهر و وفا چو از همه ابل و فاک گشت

آن تیر جگر دوزک در سینه رسیدت	خوناب لم از طرف بدو چکیدت
حال دل بچاره خود برآوردت	کز محنت اندر زه چهارم کشیدت
دلسوزی گشت سینه ازین کس برخواست	بچون کس سینه خود در دگر بست
دردم بجز ز سر فزید بیل با نیست	کایم دل را تخم زده این بچیدت

آنقدر توان گفت غم خویش با اختیار
سویکانه در زرد چمن گفت و شنیدت

با درد میر چون دوا نیست	با درد بسیار چون شفا نیست
عزیز دماغ آید ز درد سست	یک قطره در دم حکم بر پای نیست
غرقاب شد در دنا ترک توفی	افسوس کز تیغ آشنا نیست
بچاره طبیب گشت عاجز	زین درد که قابل دوا نیست
گفتند دواست بس بعالم	گفتم چه کنم نصیب با نیست
سر روز و شمر رود بر بیمار	شام و سحر هم ز غم جدا نیست

کس چون آن درد نشود آسکین	و بدست کسی که عیال نیست
--------------------------	-------------------------

<p>در بر که تگرگے و فنا نیست</p>	<p>چون اہل مروت از جهان رفت</p>
<p>وردیر فنا بجز بقا نیست کس محرم راز بازا نیست در پنج و بلا چو اتہا نیست فرمود ز بخت تو ذکا نیست آہ دل عاشقان بیبا نیست کین صبح مراد م نیا نیست در شاخ وجود مانا نیست این تیر بلادی خطا نیست دانی کہ تمیزه با قضا نیست این جز عطای پادشای نیست در جمله خدا جز او خدا نیست چون شرک بذات او روا نیست در صحبت خلق جزو عا نیست چون مردو خدای در بلا نیست کس را سردوستی بجا نیست</p>	<p>ما خود ز حیات سیر گشتم این قصہ درد بر کہ گویم مردیم درین فراق اخذ وہ چون دید حکیم طالع سن بیسودہ بدان تو آہ عاشق بارے شب من سحر ندارد این پنج حیات ما بر افتاد بر پسند ز غم سپر گزتم تن در بقصاصی باش خزند کز لطفت و کرم اسدواری شاهے کہ دو کون بندہ او از غیب خدای کن تبرا خواہم کہ ز خلق گوشہ گیرم باشم سر کوبہ دشت و صحرا ایام بکام و شمنان ست</p>
<p>لیکن بر دوست غیرا نیست</p>	<p>سیداب شدت اشک خونین</p>

<p>بجز حضرت پاک ^{مصلحتاً} نیست</p>	<p>بارہ ہمسہ بلا ہنس</p>
<p>احمد تو بدان کہ در دو عالم بجز فضل خدای اتقا نیست</p>	<p>بازم نظر قمار بجائیکہ شکل است وے نصیر نے قرار نہ آرام فی سلو</p>
<p>جانم ز دست رفت و ندانم چه حالت بی دل بدست خویش ابرام در دست واللہ کہ آرزوی منم سخت شکل است دل گفت چندلان زنی یابی در گل است یاری عزیز و جان دل میں نخل است بی دوست ہر چہ بہت مراز ہر قات عمر یکے بے تو در رو دان عمر با</p>	<p>گفتن نمیتوان و نہفتن نمیتوان گفتم جدا کنم من ازین صحبت بتان ای ساریان ہمار کیش اشتر مرا نوش تو ای طیب مرا نیست آرزو عمرے عزیز آنکہ بر آریم با تو دم</p>
<p>از غایت ظہور عیانت ذات او احمد جمال و دست بخت رقا</p>	<p>از غایت ظہور عیانت ذات او احمد جمال و دست بخت رقا</p>
<p>صورت بیشال دلبر راست خود نمودار طلعت زیباست گر چہ ظاہر تعدد اسماست ہر کہ اور او چشم نابینا است</p>	<p>آنکہ در کسوت بشر پیداست این ہمہ آئینہ کہ می بینے چون سبکیست یک بین باش تاب خورشید کے تو اندوید</p>
<p>ز دوسے یاب کین سخن دریاست</p>	<p>سورج دریا سپے کست دریا سوج</p>

حجت عکس جسته ابله قیامت	شکل هر چیز را تفاوت نیست
<p> ابله ای است آنکه ناگویی است چه شناسد کسی که او را می شناسد ز آنکه اهل ندیدد بر گزشت صورتش شمال بی همتاست یک سوی سخن بشویش است هر چه بینی در او تو جمله خداست رنج شناع و کشف نکته همت که بیه صفت را حقیقت ازین است عاقلان را کفایت از ایام است گوید از کشف این بیان پیداست گویم ای بوی افضول نیچو است ذات تو در خدای و مکر و نجات گویند جان و دل بر آخداست که سرش سووه سمنده قیامت در قنای رسی که عین بقیامت </p>	<p> هر گز نیست وحدت ایمان گوهر شیخوای را نیست چشم کشیده راست کی بیند یار ما را چون نیست انباری ستر نهان چو آشکار کنم لیک آهسته گویمت در گوش چند گویم ترا حقیقت شر لب به بند از بیان کشف رموز پیش تا اهل کشف کردن هر محتسب گریبا کند و عوس گرویش بشکنم بیک لاجول سالها و نقاب نقد حسد هر گز از روی جاننازیست اندین راه او بقا یا بد چون قناریا بخویش راه وی </p>
چون انا الحق زبان تو گوید است	جسوه یار هر زمان جبینی

<p>هر کجا مردی اهل صفاست</p>	<p>آتش لغت بوریان خواهند</p>
<p>مردی شوی تویی کم و کاست</p>	<p>حرف توحید حاصلت کرد</p>
<p>خود جمال تو او چنین راست</p>	<p>هر چه بینی جمال او بینی</p>
<p>که تویی ذات حق چو بینی راست</p>	<p>نیست در ذات او شک و شک</p>
<p>صورت ایزدی بخود در صورت</p>	<p>مردی که اهل معنی شد</p>
<p>که از نیجای جمله نشود ناست</p>	<p>در حقیقت تراستیستی حق</p>
<p>گرد خاک در تو کحل اعجاز است</p>	<p>خاک را و تو تویا بصر</p>
<p>فیض جودت همیشه روح افزا</p>	<p>گرد میدان است آب حیات</p>
<p>خاک ایوانت جمله اعلی است</p>	<p>صحن میدان تست فرشتان</p>
<p>کاشف سر در منج اولی است</p>	<p>نکته از زبان سرز نبشت</p>
<p>راز مکتوم از تو در انبیاست</p>	<p>سیر موزلی مع الله</p>
<p>از وجود تو راز در صحر است</p>	<p>کنج پوشیده بوده است اندک</p>
<p>ایک در صورت تو خود ارا</p>	<p>می نماید جمال در پرود</p>
<p>هر طرف بنگر که زمین غوغا است</p>	<p>شور خود در جهانست انگنه</p>
<p>یار یارین یار یارین چو خوشی است</p>	<p>خوشی پنهان و شور او پیداست</p>
<p>داوه جان اندرین نقاب است</p>	<p>عاشقان هر طرف بر سوامی</p>
<p>گاه بر شکل آدم و حواست</p>	<p>هر صورت ملک اظهار</p>

ہستی تو بہ قزاق او بینا ست	جانا سے کہ سر سر سے ہستی
گاہ برساز و اسق و عذرا ست گاہ بر صورتِ دگر سیما ست پیش اہل نظر جان زیبا ست دست و پائی ز زند کین دریا ست اندین بر خوب شک کر آست	گاہ بر طرزِ لیلی و مجنون گاہ بر صورتِ بشر پیدا ست دوست ہر جامہ کہ گر داند آشنایان لجنہ توحید سے نہ بینی حیات و مات کیے
ستر توحید سے کتم اظہار چشم بردوست گوش براعدا ست	
ہر طرت زو شور و ہر سو فغان ست زان مگر در پردہ و انم او نہان ست بے زمان بے مکان بے آشیان ست از تجلے ہائیتین در ہر مکان ست تاب او در ہر مکان و ہر زمان ست گرچہ نہان اندرون جان نہان ست در سپے او چشمہ ہر سو روان ست ز آنکہ او بس بر محیط بسکران ست قصہ اش در ہر زمان ہر زبان ست	شاہد سے کہ در پردہ نہان ست بر کہ پیش شکر و شیدا شود طائر قد سے کہ بے بال پرست پر تو نور مند اگر سنگ سے دیدہ کوتا تاب آرد تاب او ہست در ہر کسوٹ ظاہر تو چشم دیدہ اہل بصیرت برویست سوحش اندر قطرہ جاری شدہ صورتش در ہر ضمیر عالی است

<p>پروانه از رخ بر فشکن خود را نما از رویین البقیین بکشای چشم نیست موجودی بجز ذات خدا آیت ذاتش که مطلق آمده است ذات او پیدا است در هر صورت</p>	<p>ز آنکه خلقی زین بقیدین اندر گمان است تا جمال حق به بینی کان عیان است اینکه می بینی همه این ترجمان است کائناتش جمله تفسیر و بیان است معنی و صورت بهم جمله جهان است</p>
<p>گر جمال احمدی را بنگر باز گوئی این نشان بے نشانت</p>	
<p>فلا از جهان جدائی مصلحت نیست تو از بیگانگان در بند دیده بگوی عشقبازان سے نہ اسے سہیجہ اور آلودہ اور وفا باز یہ لکھ عشق را تم باو شاہم دلہا مرغ ہمسیر عشق او شو</p>	<p>اگر از اپادشائی مصلحت نیست بغیر از آشنائی مصلحت نیست کہ ہرگز پارسانی مصلحت نیست کہ در سر پو فانی مصلحت نیست کہ شاہان را کہانی مصلحت نیست کہ از دانش ربانی مصلحت نیست</p>
<p>ہمیشہ جان نگار خوشہ دل باش کزین علم مومیائی مصلحت نیست</p>	
<p>ہر آنچه بردی کائنات کتبیت نجانمانلی نقش بند دست قدم</p>	<p>شمال صورت ما راست نقش مجاہد است نکاشت منظر خود را ہر آنچه مطلوب است</p>

تعدیه است بصورت یکمیت درخت خطی که بر رخ ثوبان کشیده اند ز منقح دل دیوود نقشش جان است	رویدید ویدو انول که چشم میو است اشا رسته از سکه و عیار است خوب است ولیک عقیق یک یک است شش میو است
--	---

بیشتر احمدی تکریم حال دوست چنان که خوش نامر خواص نیک مفرود است	
---	--

هر آنچه در نظر آید جمال یار و دوست بهر کمال که بنیم کمال حسن صفات بهر نونه که نقش جمال معروفان است بسیار از بی چون بدات موجود است	هر آنچه می نگرم من کمال یار و دوست بهر جمال که بنیم جمال یار و دوست نگر بدین معنی نیال یار و دوست بهر وجود که منی و جمال یار و دوست
--	--

بجمال احمد دیوانه که رسد ناقل که یار او همه حالست حال یار و دوست	
---	--

آن شاگرد خوشحوی که در جلوه جانست در عارض خودین همی باش خدین بهر ذره که بینی همه نورشید صدفاست چون گفت شجرانی انا الله متحقق گر جان عزایل بود آگاه ازین ستر در معنی وحدت نظر اقرار ملک است	در چشم خدایین رخ زیباش بیجانست بهر جا که عیانست چه حاجت به بیانست بهر قطره که یابی همه دریای روانست پس در همه موجود نگر جمله جهانست دانست از ان سجده که شخصی به نهانست در سجده نمود ارشاد ان ستر نهانست
--	--

<p>احمد جو کلمہ ہے کہ ہر جہاں</p>	<p>اور پرتوا لہوا ہما لش انظر اوقا</p>
<p>شورش ز جگر بادہ پرستان زودہ است</p>	<p>چشم شورش و جگر بادہ پرستان زودہ است</p>
<p>کائناتے در حشر شمع شہستان زودہ است</p>	<p>شورش و جگر بادہ پرستان زودہ است</p>
<p>ہر جوانی کہ سحر طبلستان زودہ است</p>	<p>از دل سوخته باک عشاق زودہ است</p>
<p>منع خوش نغمہ کہ باغچہ وستان زودہ است</p>	<p>از فغانہای من گم شدہ وادستان زودہ است</p>
<p>بجز و از خوش شدہ در عینستان زودہ است</p>	<p>ساعری از لب سیکون تلو ہر پارہ زودہ است</p>
<p>زان سزا پردہ خود کرد گلستان زودہ است</p>	<p>طبل از زخمہ ہر خار چو اندیشہ نکرو</p>

احمد از ہستی خود تامل زند غیب کن
 چند طلای ز کف پیر شہستان زودہ است

<p>مرا در اور دو ایم سو و سندیست</p>	<p>ولی اگر در عشقت در سندیست</p>
<p>ہمان دانند کہ دائم در و سندیست</p>	<p>چو دانند سندی را ہل در و سندیست</p>
<p>روز اید چہ جای بند و پندست</p>	<p>نیدا سہی تو شدہ در عشقا سندیست</p>
<p>درین رہ درو عشقش و پندست</p>	<p>کسے کو درو عشقت برگزیند</p>
<p>ازین بگذر چہ جاسی چون چندیست</p>	<p>چہ می پر سے ز سر عشق و عاشق</p>
<p>تعد و بردن از سندا در سندیست</p>	<p>مقام وحدت او نیست محدود</p>
<p>کہ عقلت از میان بخشش نکندست</p>	<p>درخت عشق آنکہ بار گیسرو</p>
<p>مقام عشق و عاشق را بر پندست</p>	<p>پس ہمچو بینی تو اندر عشق پیوست</p>

بسا سدرها که اندر را وقتی رسید	ینا ز آرزو مردم او فرستد گمانه دست
ز دور و غم ز باغی کے بجز	چراغ دل کو ز دور و غم مست

چو آمد بر دم و حسد باز ناله
 دلی کر زور و عشقت در دست

جمال لایزالی خلعت ماست	ادای کبرائی صورت ماست
بهر جا چیت نقش دلریش	جمال با کمالش خلعت ماست
بهر باغی تا شامی شبست	که در هر باغ سر و قامت آست
بهر فزونی نمودار است ظاہر	بهر شکل بود کسوت ماست
اگر چشم خدا بیند کشائی	نہ بیند عاقل و درویش ماست
چرا عاشق نگر و روح قدی	که اندر روی خوبان نیست آست

ز راز حسدی کس را خبر نیست
 کہ آن جان همان در خلوت ماست

از رقص جمال تو هر سو حکایت است	در نگاہ دیوان تو هر جا روایت است
و صف دیوان تنگ تو گفتن نمیتوان	لیکن بهر زبان و دانت حکایت است
بهر چه چشم تو ز شوق من زابد و بست	بهر چیز که هست همه حد و غایت است
گفته که جو	گفتا بعشوق دیوان خود در این است
بهرین	سازار بخت خوشتر از شوق است

از کائنات بنائی منزل نشان است هر جا که در کلام توئی در حسن است

ا احمد ز دوست چند کسایت کنی مدام
اکر و لیم سے تو کر پرتو ان عنایت ہے

درستان دستے کہ کار و شکل است	بہ بیان مہر سے کہ پونہم در کجاست
سے ندانم تا چه باشد حال سن	انچہ از عشق تو با ما در دل است
ہر ز ما سہ پر دلم صد محنت است	ہر چه و در دل خبر تو کجانی باطل است
ہر چی کز آسمان آید مشہور	گوئی آن ناز تو بر جان دل است
ہر چه جز پارت است: نپارستان	گر ہر گوش است نہ ہر قائل است
عشق با زت رند سے و دیوانہ	روز را باشد کہ مرد و عاقل است
ہر کہ از دیوانہ سے خوانند خلق	باید بین و دانست کہ مرد و نفل است
ہر کہ جز عشق است مارا محنت است	جز در محنت از تو ما را حاصل است

احمد از دیوانہ کے نرزانہ شد
ہر کہ دیوانہ نشد ناقابل است

اسے نام لیتے کہ سطر فرات تو کا سنتا	در جملہ صفات نمودار تو بذات
مقصود و جملہ عالم در ہم ہیں توئی	عالمند کہ غیر نیست درین کل کائنات
در ہر چہ شکرے تو درین عالم فنا	تا تم بذات تست ولے با ہر صفات
دریا و سبج را تو کیے و این بہر صفت	اجراں کے رسد بسہ غور این نبات

نگار آشنای بحر خدای بخود بسین	در خوشش زمین که لولی و ذوق جمات
سنترقی خودی بجدالی تولی و سنا	ای نفس فتنل با دشو و در تو وارو آ

اسعد ارق را تو به ان در همه جهان
 احمد مو است جمله چه موده و چه حیات

حکایتی است زلفت او در راز است	که تا در زیر هر موسی چه راز است
بگفتم راز زلفش باز جویم	بگفتی قصه زلفم در راز است
چو چنگ قامت از چنگش شد	نیدانم درین پرده چه ساز است
ترا از آتش من نیست سوزی	و لے جانم همیشه در گذار است
را خواه او کشد خواه او نواز د	که آن دلدار دانهم بے نیاز است
لدایم گر همه عالم به بخشند	ولیکن مهم در حسر من آرز است

ره عشق حقیقی احمد است این
 بسند و دیگران راه مجاز است

فضای هر دو عالم سایه ماست	قبای کن فکان میرایه ماست
من آن خورشید تا با تم که هر روز	جهان یکسر زیر سایه ماست
سر بر لامکان و زو و غرش	درین ملک کینه پایه ماست
فتن او فقر هم افلاس و تجرید	براه نیستی سده پایه ماست
براه فقر احمد باخت خود را	پناس و چرم پوشش زنده ماست

ای که در مکان حق مکان از که جویت در کل بکائنات محیطی بدارتت پیشتر آه در بقای مطلق و گه در فاسد محض اندر گمان محض تقییم نشین شد پیدا بذات فروش نهانم بذات پیشتر	در هر دو کون نیست نشان از که جویت گرشته چو در و در جهان از که جویت در حیرت عم که بین میان از که جویت پروان ز هر چه یانست میدان از که جویت پیدا جزا شاه است زمان از که جویت
--	--

احمد جام درونی پیشین گزیده بگریه
چون ذات گشت شمع جان ز هر چه

عاشقی و سبب تو است کار ما است آه بر ما عشق آمد در رهت جان ما جانهاست چون و جان ما عاشقی در کوی جانان مشک است کار ما عشق است دیگر کار نیست دل ز مسجد شد کنون در کوی تو است	بنیواس نیست گران زیار ما است جان و دل ایثار کردن کار ما است هر چه جز عشق است خود آن عار ما جاندهی در راه او پندار ما است هر چه جز در وقت آن انکار ما است کعبه وقت نامه بین هتجار ما است
--	--

نیست چون احمد درین زمان هی
او نیست از عشق این دلدار ما است

رہے رہے کہ اورہ ہے نہشت چہ سے خواہے تو اندر پست بالا	نہان سے بین کہ او اندر نہانست کہ بیرون از حساب این و آنست
---	--

گمانم کے پانچ باراد یا بد	برون از غم و وہم و از گمانست
تو نیکو میں تو نے در کل عالم	پو این حاصل شدت مقصود جانست

اگر تو اسے برون از غم و وہم	کہ مرے وہ ہو معجزان بیانست
-----------------------------	----------------------------

گر جو یقین ست این گمان حسیست	اگر یقین گمان ہم فغان حسیست
بست خود تو یقین کہ یست بتر تو	تفصیل بیان این فغان حسیست
بیان نیست بگو تو کس درینجا	ندرد نلنگم کہ این مکان حسیست
پا زہر است و جو زہر بودت	بروم غم و درد بیکر این حسیست
ار جو و جو نیست پستدا	مر شش و درد بافتن این حسیست

اشہد جو خودیش گشت عاشق	
مہ عشق و شوق و درد بافتن	

بگر بر این عشق گرفتار نیست	ایا ایسی بیجا محرم است
چر کہ شد درد و ہمان کامیاب	عربا تہ و از عشق و یار نیست
بہر کہ عشق و درد ہر دو ہفتاد	بہر کہ عشق و درد ہر دو ہفتاد
و در زمانہ کہ در این دل است	سکا تہ زہر و عشق با نیست
اگرے دل آرد ہم نہ زار عشق نشے	لا تہی ہر زہر سن و جان نیست
کہ تو شوقے مست خرابات عشق	و در شش راہ شہر و این نیست

<p>گبر و حسد جلہ حجاب تو اند مگر تو کونو استہ کہ بگو و درستیست پرو خور و آواز خود پرستیست</p>	<p>لیک درین را او چو پیدار نیست رو تو بدین راه کہ بسیار نیست راه دولت جز زور و دلدار نیست</p>
---	---

<p>احمدی از چشم بر کن حجاب ورود جهان بین کہ بجز نیست</p>	
--	--

<p>گوهر عشقت از کمان دیگر است طائر قدسی کہ در قالب رسید منع جهان از آشیان پروا کرد بیر کہ از شیر عشقت شد شہید بیر کہ چون منصور شد مرستیست پیر عشق او کہ بر جانم رسید</p>	<p>پیر شوقت از کمان دیگر است نیک بگز آشیان دیگر است از کمان مرغ از مکان دیگر است زندگی او بجان دیگر است بر سر دار شش نشان دیگر است از کمان پس لوان دیگر است</p>
--	---

<p>احمد از جام شرابش مست شد این شرابی از دکان دیگر است</p>	
--	--

<p>غزل عشق از مکان دیگر است قلعہ سکہ دانند کہ این دوزخ است آین تغییرانی کہ این جاسوس رونم دل چو می بندہ ہے درین فانی جهان</p>	<p>مرد معنی رانشا نے دیگر است کاین جامع رانشا نے دیگر است بر یکے ما خضر نے دیگر است کاین جهان نہا ہم جاسوس دیگر است</p>
---	---

<p>شہاد را گنجی نہا مست دیگر است ز پیر ہر وار سے بولے دیگر است ہر زمان از غیب جانے دیگر است انجمن ز خم از کمانے دیگر است کما نجان علم از بیانی دیگر است</p>	<p>دردن سکین ہر چہ سارے بر سہ بازار صرافان عشق کشکان غمہ تسلیم دل خورد ز می ز دیدہ چون عید عشق را در مدرسہ تعلیم نیست</p>
---	---

احمد اتا کم نکر دے ہوش او
 کاین جس از کاروانے دیگر است

<p>طبع عاشقے از و خاصے است نام نیکوے عشقے بدنامے است کام اول کہ بہت ناگامے است کاین سعادت ہمہ ز بدنامے است ترانکہ طبعے تو شامے و غلامے است باز او با نیزید بسطامے است کہ ز حافیست خواجہ پاشا میست کہ حجاز میست خواجہ پاشا میست</p>	<p>پیر کرار سے در کو نامی است چند گوئے کہ عشق نام نیکو است کام بز کام نہ تو درد عشق یہ تو بد نام پاشش درد عشق رو کہ تو مرغ دام و دوزخ نہ مرغ او بوسید بوا نیرست در خرابات عشق کے پرستند بر سدران دروہ پدید آمد</p>
---	---

احمد است پاشا و عشق
 تابدا نشند کا حیرت جاسے است

<p>کمال عاشقی ترک نیاز است بر آرزو عاشق که در ره پالیا اگر عاشق مسجد در نیاید از عاشقان سر سینه چنان بنفشه عاشقان است سینه و عالم اگر در بند جانی روحمان گیر بوی عاشق گسترند کن</p>	<p>بجای خواجه دلبر دراز است بسکه در او عین نیاز است همیشه جان عاشق در نماز است بهمان داند که ادوانای راز است زبان خلق بر عاشق و راز است در عشقش بوی مردم گداز است که گوئی عاشقان و روراز است</p>
---	--

یقین احمد جام به چنین است
 که عاشق در دو عالم سرفراز است

<p>جمال لایزال بر منج ماست بین در جمله اشیا ذات اورا بین در صورت ما ذات حق را چشم خویش بنگر ذات پاکش تو ظاهر بین که جسم خود نما حدیث و چه حکم گوش جان کن بجز تو در جهان چیزی و گریست نگو در پاپ گرداناسے راجه</p>	<p>کمال حسن او در جمله اشیا است که اندر جمله اشیا او است بیوج و بجز بین کان جمله در پاکش حقیقت ذات حق اینجا بود کمال حق تعالی جسم اینجا است رموز سخن اقرب بر تو ایماست حیث جمله ذات حق تعالی است چشم خویش او در جمله دنیا است</p>
--	--

یعنی ذات از نور صورتی است	تو ذات احمدی برین ذاتی است
ذات خدا آید که نور است	ای صورتت نشان خداوند اکبر است
اسے صورتی تو یعنی اللہ اکبر است	حسن و جمال تو همه در صفا و بزرگی است
ای حسن تو بصورتی یعنی برابر است	در کائنات حسن رخس جلوه میداد
اظہار کرده حسن بعالم نور است	در هر طرف جمال خداوند و بزرگی است
در صورتی بدین که چو چشمی تو نور است	واللہ کہ غیر نیست بعالم پر بزرگی است
ای ذات تو یعنی بصورتی تو نور است	در صورتی تو هر معنی ذات او
انسان مثالی از خداوند اکبر است	ذات خدا بدین که یعنی شد آشکار
نورش محیط ذرہ ذرات منظر است	نور خدای برین آدم و اوست
آری جمال حضرت حق را چه در نور است	یز ذات احمدی بر او صفا و بزرگی است

این در ترانہ نکات را سر از مرتفعی

احمد غلام بندہ اولاد حیدر است

گر چه از چشم دیگران پنهان است
 ز آنکه رویش چون لاله نماند
 نقش دیوار صورتی بیجان است
 معنی خاص صورتی انسان است
 اندران در طر که بنی پاپان است

احمدی را جمال و دست بجان است
 در تماشا ہے اوست ز گس ما
 هر که اگر نشد ز معنی دوست
 هر که در هر وجه و از اثر ص
 کشته عقل کے تو از رفت

سخران راز کے شور و گشویں	زانکہ این شرح بسط الامکانست
--------------------------	-----------------------------

اتھد می سرزدوست میگوید	زانکہ از سر خیال در پی آنست
------------------------	-----------------------------

ایکے بروی تو عالم مبتلاست	ذات تو در کسوت انسان چہا
روی تو در پردہ او کتم نہاںست	حسن تو اندر روی کبریاست
چون سیکے باشد خبار و عوہما	در میان ماجدانی از کجاست
صورت آدم یعنی بازہ بین	در لباس آدمی ذات خداست
ذات پاکش ہست در ہر ذرۃ	زان ہر ذرۃ ہمیشہ این صفات
ہست پنهان ذات او در چشم ما	ذات او دائم یعنی خودناست

خود نامی سے کند احمد مخلق	
چون بہ بیند خود نما آن ذات نامست	

امروز کہ این خانہ پراز بانگ فغانست	در پای کہ این شور ہم از صاحب خانست
انصاحب لاجوت کہ در پردہ نہاں بود	امروز درین دیرنگ گرہ بہ ہماںست
گنجست بویرانہ کہ در وصف نیابد	ان خانہ و خانانہ سین جملہ نہاںست
در خانہ منہ دل کہ در بخانہ چو جانت	دائم کہ ازین بانگ ہمہ خانہ چنانست
خاک دریاں بخانہ ہمہ مشک بیرست	شور و دین خانہ ہمہ جنگ ہمہ است
انکہ کہ روز فقر ز دور ما ہر وی یافت	سلطان بہاںست حق خداوند نامست

<p>بسیار بود از روزی که من در آنجا بودم از کتاب و سخن و قصه آنچه میگویم در ظهور کائنات از آن روز که چو است این عالم که بی زشتمانی ایک روزی در آن روز ظهور و ظهور</p>	<p>بسیار بود از روزی که من در آنجا بودم از کتاب و سخن و قصه آنچه میگویم در ظهور کائنات از آن روز که چو است این عالم که بی زشتمانی ایک روزی در آن روز ظهور و ظهور</p>
--	--

احمدی آمد تاجان جان احمدی
در گذشت جان که اینم جز جهانی نیست

<p>آنکه در هر صورت جهان شد نشان ظواهر او جمله عالم شد عیان و آنکه آید در لباس عالم جان شد عیان پندار و نماند جهان و آنکه در هر کجایی باشد نشان در هر عالم نشان شد نشان</p>	<p>آنکه میگردد و هر صورت عیان پیدا چو که او هر شاه می کند این جلوه بر که در هر کس آید بیرون هر آنکه در هر صورت عیان شد نشان و آنکه در هر کجایی باشد نشان در هر عالم نشان شد نشان</p>
--	--

احمدی از هر لباسی بنمایند و نشود
و آنکه در هر کس آید بیرون هر

<p>از دیدن جمال تو هر دم حیات ما در هر کس آید بیرون هر</p>	<p>از دیدن جمال تو هر دم حیات ما در هر کس آید بیرون هر</p>
--	--

از وصف حسن نیست جداگر تو رنگی
 ذات خداست بهر چه نیلایم نظر کن
 ذات بشر که پرده اسرار این نیست
 آن شایب از تاک نهان است در شجر
 اسلام و کفر جمله یکی شد بر او عشق
 هر دو که نگر آن آفتاب جان

این جمله صفات یعنی همه خداست
 یعنی ذات گوشت و پاره پاره است
 تو که نمی نگر که در دنیا پرده تابان است
 گریه است و شکر که او در این پرده است
 آنرا که او بر او خداوند است
 هر دو که نگر آن آفتاب جان است

هر نکته که از روی دل احمد سی بگفت
 یکیک همه در خرد خداوند و ذوق است

تا صورت نقش یار با ما است
 هر چه که مراد حال آید
 آری چو وصال یار باشد
 باین چو بود بنجاک گویت
 چون پر تو عکس ما باشد
 که عکس جمال خود نماید
 پایادش اگر سخن سرایم
 از ذکاوت اگر پیام گیرم
 چون عشق ز پرده رخ نماید

هر لحظه مراد که تمام است
 یکبار بدل هزار خرد است
 بی وصلت یار تمام است
 دانند که مراد و نشانی است
 ای یار شایسته که هر چه در دنیا
 باین در اسطره مراد و میراث است
 هر کس سخن بگوید در دنیا
 صد بار در هر دو مراد و میراث است
 هر کس در هر دو مراد و میراث است

ایں خوات تو خوات حق تعالیٰ است	اے احمد اگر بخود بہیٹے
لو اے بادشاہے برتوزیاست کہ سر خود نمائے برتوزیاست کہ خوات گواہے برتوزیاست کہ سرے اینمائے برتوزیاست از ان خرمائے برتوزیاست کہ موج آشنائے برتوزیاست	نقاب کس بر بانی برتوزیاست جمال خویش را ظاہر کن امروز علم بر عالم اعلیٰ بر آورد ترا بنیم بہر صورت کہ بینم تو شہبازِ فضا کے کبریائے تو سے مستغرق اندر بحر وحدت
پلاس و جرم را احمد گزیدے لباس بادشاہے برتوزیاست	
کہ بیرون از سفیدی و سیاہی کہ یوسف حبش اندر قمر جاہی کہ اندر عشق مردن بادشاہی بدانی سنش از مہ تاباہی بے در عشق و امر و نواہی خدا سے در حقیقت لاناہی کمال حسن او بس لایگاہی	یقین در صورت سرائی بچشم دل اگر تو باز بیٹے ترس از جان و دل ہر باز یکدم اگر بیٹے بچشم دل تو اورا بستر عشق او کس نسبت گاہ ہمدویان کیے بین کیے بین جمال انیرا سے بین تو اینجا
بنداش در ہمہ اشیا کماہی	کمال حسن او در بت پرستی است

جمال احمد سے گری باز سینے	یقین در صورت سہرا کے ست
آن دلیر ما کہ جان جانست	و اللہ کہ جمال او عیانت
سست و قلندر سے درندے	این خوب سے قدیم ہیشانت
افلاس و نیاز و فقر و حاجات	سرمایہ گنج مفلسان ست
از چشمہ چشم ماست جارسے	ہر چشمہ کہ بر زمین روانست
جان بر سر کوبے دوست و ادا	بہتر ز حیات جاودانست
پندار کہ کار عاشق مست	بیرون از حساب این دانست
وریاب یقین کہ جملہ اسما	از آئینہ ذات او بیانست
ہر قطرہ کہ نگرے تو پیدا	در یابے محیط بیکرانست

از ذات احد جمال احمد

ما جملہ صفات ترجمان ست

در میخانہ کشاوند و برین مست	فتیابے شدہ ناگاہ برین عاشق، ست
سابقے لم زیرے داد مرا جام طور	بگفت آورده از انجام دل نشیند
گفت سے نوش مام از سر میخانہ ما	کہ ترا در سر این باوہ متنائی، ست
باوہ بروست نہاد م ز کف سبائی	باوہ ہر چہ بسر بود سرا سر شکست
بیخ ہست ہمہ بر کندم و بنوش شدم	شلیخ خودینے زورا ہمہ کروم سر
جو عہ زمان کہ نوشیدم و از خوش شدم	رسم و عادت ہمہ بگشت شدم باوہ

<p>آنکه بیکر تو به ناما سخن زد و ناز عالم برت</p>	<p>احمد از خوردن این جان شیرین</p>
<p>که پیش چشم و بجز صورت ساید</p>	<p>تو بار باد و میثاق در سرم بایست</p>
<p>صلای عام و بکرمین شهر اچ ساید</p>	<p>به نیم بره فروشم تمام جان جهان</p>
<p>بیشترین نیست و رسوم مشتایست</p>	<p>شراب شاد و دیوانگی و قلاش</p>
<p>دلیم بگفت که بگذر نصیحت عاید</p>	<p>مرا نصیحت میکرد تو به عالم دین</p>
<p>عے متخانم بوشهر که زهر تریا قیست</p>	<p>جو کار من کشا و از صلاخ زهر بود</p>

فروش صوف مرقع بنوش احمدی
که در و در و صوفی صفا کے اظلام

<p>هر دم از راه دل و کار می باید</p>	<p>ای دل نذر صحبت و دلدار می باید</p>
<p>از ره دل برود دلدار می باید</p>	<p>از سر دل برود جهان گوشتی باید</p>
<p>اندر دین حلقه ز ناز می باید</p>	<p>یا سخنان جام لبالب هر دم باید</p>
<p>پس بجا سود عاشق و در بیاید</p>	<p>از سر سود بسود عشق باید</p>
<p>وز دم توجیه حق بر دار می باید</p>	<p>از سر مست بقادر نیست باید</p>
<p>پس در آن خانه خمار می باید</p>	<p>از شراب و مومسک باید باید</p>
<p>پس در این بویار می باید</p>	<p>از روز خمیج اقربا نکتہ باید</p>
<p>برای سید گل بیان خمار می باید</p>	<p>در چو بولش خمیج بران می باید</p>
<p>در چو بولش بویار می باید</p>	<p>از سخن پایمانی بویار می باید</p>

چون شده سرگشته اندر تیره حد سالیها	پس ندان خوشش تا چارمی باید نشست
------------------------------------	---------------------------------

احمدی چون بر نیاید میگاه از زده کفر	پس میان فرقه کفار می باید نشست
-------------------------------------	--------------------------------

سز تو جید خدا بر لوح جان باید نشست	رخز و حدت از سواد و دیدگان باید نشست
حرف سترش از سواد و دیده باید پیش نشست	خط و فرش ریاض جان جان باید نشست
از کتاب کنت کز آنکته با باید گرفت	مشکل سراجی را ترجمان باید نشست
کشف باید کرد سر و مو معکم را دم	مشکلات رفر را هر دم بیان باید نشست
جمله در ذات بشیر سراجی نشست	آنهمه یکیک در روح جان جان باید نشست
وز سرور و دل موز این موزی باید نشست	وز سرور و دل موز این موزی باید نشست
چون نماند در تیره و تیره خلق آمد نشست	جمله سراجی خدائی پس از آن باید نشست
چون که نگاه بر گشته اندر حق و ایمان	قصه نورات اندر جهان عیان باید نشست
خط مشکلی بر سر نه پدید آید نشست	آنهمه تهنید جان عاشقان باید نشست
نفسه در آن محشر سراجی نشست	راز پنهانی درون آن جان باید نشست
بخت سز تو جید بر ما عرض می باید نشست	پس حسابی محول هر زمان باید نشست

احمدی از شرح او آرمی همه معنی عیان	آن همه معنی را لوح کون و کمان باید نشست
------------------------------------	---

ما را بیچاره با نگران است هزار آوار نشست	برور تو طویل سبحان الذی سر می نشست
--	------------------------------------

از علوم مرتبت از بلد عالم بگذرند
 از سر مستی شراب بهر آن حدت در کشند
 رحمة للعالمین است آنکه او را قدسیان
 عرشیان بر آستانش خاک و بندارند
 گریه نه آسمان را زیر پا آرند تا
 اینیاد در دانش دارند دست خصما
 بگره هست در خیر امکان بقطر شوق
 دشمنانش از قصب بر فرو بردند
 گر شورش از دل خود عاشقانش کشند
 از فضای لامکانی بر زمان بستی کنند

تیمیر بر بالای این گنبد چنان زنده
 پشت پا خود بفرق طارم شمع دارند
 بر در اقبال بالیک داد می زنند
 قدسیان بر خاک پیش لب سپید دارند
 بوسه بر خاک پناه خواجہ اجل دارند
 اولیا در بارگاهش سر بر سپید دارند
 بر در اکرام او از عمل دم بالا دارند
 دوستانش حیرانند در جنت اما دارند
 آتش اندر محفله نه طارم اعلی دارند
 از خم وحدت همیشه خمره با دارند

شور در ملکوت افتد گریه مستان او

بچو اتمار تا ابد است از دل شیدا دارند

عاشقان گر نظر بر رخ زریا بینند
 اندران آینه مقصود جهانی نگرند
 نیست بود مظهر و آتش همه ملکوت
 بالقدوس دیار بهمان آینه مبرورند
 اگر چه بنیادینا شمشیر با خمره دارند

روی مقصود بود در آن آینه پدید آید
 هر چه خواهد در آن جمله بود آید
 بارقان با جهان روح زریا بینند
 با که آن در شقیقت است همه شمشیر آید
 در جهان با اهلان در کمال دارند

گریه آید نظر باطن نشان جمله جهان
 جان جان سا چه در آینه دل درنگند
 عارفان نقد و هم امروز بچشمی نگینند
 گریه آید که این جمله جهان ظاهر است
 گریه کنی نفس فضل و عنایت همه
 یاشقان شمع و طعن گریه و ریاضتند
 در دوشان که همه در و در بیاورند
 سافر عشق ز فعل لب و لعل از فزونند
 عارفان حرص بود که ز پاست کینه
 گریه کنی نغمه زندان سراندره و فرات
 آه سر و اندول پرورد بر آردندی
 چشم حق بین چو کشایندی از سر شوق
 قدسیان چونکه مقامات همه درنگند
 از کرامات کمالش چو بینند همه
 از کرامات بزرگ همه را شکاید
 نخاص حق احمد سوسلی ز سر صند و
 قطب حق غریب جهان جمع بر این

عاشقانند که مقصود جهان در بینند
 جمله اشیا بنظر عین سکه بینند
 گرچه این جمله جهان و عده فرود آید
 سر نشانند پایش همه تا پای بینند
 طالبان بهتر از نفاس مسجای بینند
 اندرون ذراتش شهابش شریک بینند
 هر زمان عیش و یلای همه ز انجا بینند
 مستی و شیفگی باک ز صهیبا بینند
 زیر پا و روزه افلاک معالی بینند
 همه عالم ز مستان دم گریه بینند
 در محمود از سر سر و دم سرای بینند
 یاب خورشید بهر ذره بود یا بینند
 زینت شیخ مرزا همه بالا بینند
 در کرامات و کمال از همه بالا بینند
 چو بد و مقصد خود را همه پیدا بینند
 برورش اهل صفا سکن و باغ بینند
 از درش جمله آفتاب و قولا بینند

<p> اهل افلاک از در تیر بالا همیشه در روایات فلک نور مصلحتا بینند سر سبز و شسته دیده بنیابینند فوره خاک درش را اگر سفیابینند مردگان از تقست معجزه بینند عجب نیست یکایک پریشان بینند پایه قدر تو بر پایه زمین بینند بر درش جمله جهان مهر و بلجا بینند خستگان خاک درت مرهم رسوا بینند تا از آن سایه قرار دل خود را بینند نظرش کن که درش صخره صفا بینند هر طرف برگ تیره شاخ مطرا بینند میزند نغمه بگل اهل سخن با بینند اهل عصات سر اسر همه فرود بینند تا سرم در قدم خوابه بطحا بینند </p>	<p> پر سر خاک درش میر ملا تک باشد عرشیان چون بکمالش نظر کن ساکنان در فرودس ز خاک بر او جان و دل را بقدای در و در کنند میدان از نظر پاک تو دل دریا شد موی عهد توئی از کف تو دست همه از کمالات و شرف آنچه ترا داد خدا یافت از فضل خدا چه جای گیر خطا سروران بر سر خاک تو پناه آوردند از کرم سایه خود بر سریشان باران کند گریه او تیره دل سخت چو آهن آمد گری کن که ز فیض تو شود تازه نهال در گلستان تو چون بلبل سرست لعل آنچه امروز مرا از بدوش حاصل شد سر خود را بر خاک درت بیسایم </p>
--	---

احمد از طرح تو شد طوطی گویای سخن
 لطف کن تا که سخنهاش شکر خابینند

<p>یارب این قوم کیانند که بس بخرند مردود آنکار که زنده بقیامت نشوند بیکه جرعه سپیدار برآیند دلیر جز خوابات و گمراهی اند که کیست باوه نوشان خم لم نزل مست مدام همه شیران سریشیه عشق اندام نه چو این سنگدلان مرد و بتان خشکند اهل فقر اند که از فقر بی فخر کنند نیست جز حرم و پلاس مج پویش نشان کارشان نیست بخرندی و شایه باز</p>	<p>رهنم شیعگان و شمن اهل نظرند آنکه از سیر و دل زنده دلان بخرند بیکه آهیم از کو و مکان در گذرند مست و آشفتہ و ران او هر چه پویشند جان فروشان سر خاک در سیمبرند نه چو شسته زده چنده که چون گاو خرنند بچو و دلاب سر شسته نم دیده ترند مست غم مال نه اندر طمع سیم خوردند طایران چمن فقر بدین بال و پرند آنکه شان کار و گرمه بکنند آن گزند</p>
--	---

	<p>احمد از خلق چه پوشی هم این شیدوه خود که ز کار تو یکا ک همه آگاه ترند</p>	
--	--	--

<p>چشم خدا بین است آنکه یک را دید راه حقیقی گذاشت رسم مجازی گرفت پیر که درین راه حق راه شناسی نکند آینه روشن است هر طرف این بگره آورد چه زاند که چیست آینه بر نما</p>	<p>که در همان راستی راه کشته را گزند غره این عقل و دین معنی اول اندید گشت گرفتار نفس رنج فراوان کشید واسه بران کس که او که ز خدا آفرید نکته تو هید تاب گز تو اند شنید</p>
---	---

	<p>احمد از آن سترحق پیش تو هر بار گفت چشم خدا بین نداشت آنکه یکی را دروید</p>	
<p>در سینا م که تخم محبت بکشته اند گوئی که بر صحنه جانم نبشته اند بالای مور کوه بلا بار بسته اند گوئی که تار باش زانده شسته اند</p>	<p>اندر انزل نصیب من از غم نوشته اند بر آیت فراق که منزل می شود بر جان من که بار خراقت نهاده اند هر جا که از پی من چون دوختست</p>	
	<p>درد و فراق غریب و اندوه ریخ عشق این جمله در طبیعت احمد شسته اند</p>	
<p>من منتظر بر آنم که زیاد بویش آید آن یار بیو قارا مردم چه آزماید زین عشوه درویشی کار نمیکشاید اندر زمین شوره هر تخم که بر آید دل در وفا به خوبان بستن گوی نشاید از ذات خوب رویان هرگز وفا نیاید این رنگ کفر از تو عشقتش نمیزداید این زید و یار ساقی هرگز بکار نیاید</p>	<p>آن دلبری که هرگز از وی سلام نیاید در آرزو مردم حاصل نشد مردم بسیار وعده کرد بر رسم بکامت آخر در شهر خوب رویان هرگز وفا نباشد بر هر که دل بستم هرگز وفا ندیدم گفتم که رسم خوبان باشد گوی و وفا زید و دروغ و زندی کفرست هر دو یکجا دل در بهوای خوبان طلب هر زید و وفا</p>	
<p>از ما در زمانه کس این چنین نرود</p>	<p>از ما در زمانه کس این چنین نرود</p>	<p>از ما در زمانه کس این چنین نرود</p>

<p>ہر کہ رخسار تو بیند بگستان نرود ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست تقصیر اگر نعل و این بخش ترا گرناید عشق تو روز نازل بر دل و آفتاب مرد باید کہ ز شمشیر نگر داند روسے ہو دم بود کہ در کیش غمت کشته شوم</p>	<p>ہر کہ در روز گزشتہ از پیے در مان نرود بتماشاسے گل و لاله و ریحان نرود بار دیگر بسیر چشمہ حیوان نرود تقیس و تابا با بزدل و میان نرود ورنہ آن کہ ہم از خانہ بیدان نرود لیک این لاشہ ضعیف ست بیدان نرود</p>
---	--

احمد چاہم زاوصاف تو گو بہ سخنے

عاشق نشت کہ او از پیے جانان نرود

<p>چشم عالم چو تو دیگر ندید صفاہ بر شکل و گریہ از سرے گر شوے بر درامد بر شکل حسین ہست در ہر ذرۂ معرفت عیان گر کیہ بینے کیے بین حملہ را</p>	<p>ہر دم از نوے و گرا آئے پدید گر شوے بر سر از دیگر ناپدید گر شوے ظاہر بر شکل با نرید چشم خفاش ست زینتے پدید ہر کہ یک بین شد بر آئینی رسید</p>
--	--

چند ستری خویش را ظاہر کنے

باز بان احمد این گفت و شنید

<p>ز نرود آن نگار سلا سے غیر سہ در واکہ در و مند بکاسے غیر سہ</p>	<p>زیر ست از ان چا پائی غیر سہ جان بابت سید و بکامی غیر سہ</p>
--	---

ما از کجا و دولت فضل تو از کجا خوانی سال رخسار دیوان پنهان شده دست که از گل گلزار و جمل او هر چه دم بخون علم شسته خون	زیرا که دست نشسته بجای نمی رسد این دولت نعیم بجای نمی رسد یوسف از صبح دم بشامی نمی رسد اگر چه از یکاریشامی نمی رسد
--	---

احمد با سیر سلسله زلف او ست بس
کین دولت عظیم بجای نمی رسد

دولت

ز حضور تو باید بمانم و گنج چه کار مرا جانی تو باید بر این چه نظر مراقبای تو باید درستان چه کرد از بصر عزیزم بفرز چه دوای	مرا کس تا تو باید نشانی سر و کس مرا کلام تو باید نهر چه یاد کند چو تیر غم ز تو می رسد چه سود کند رفیقم از تو بنامش سر چه سود کند
---	---

چو احمد از رخ غریب تو بهره نماند
برونی خوب تو دیدن ایام چه سود کند

ز نقاب چهره زیبای خود را بکشند هر که از شدت کمالش بیگانه از رخ شش جوان بیدلان تا این زادان رسد از دولت میرزا نوا	شورشی اندر نخواوید و ز نادانانند هر چه موسی بنمودش برادر سینانند بر هر طریقی دلش از کس تا این دانش از هر طریقی در جیبش نشینانند
---	--

<p>تاب نوازش نیار و تاب هر خسته سوز چون عنایت دستگیر چون دلایت بود شیخ دین مرشد پناه خلق احمد چرم پوش مقتدای خلق عالم رنمای طالبان آنکه از انقباس پاشش ندهد گرد و دره پاره از چوبه پاشش روی عرشیان طائب از خاک ریش کحل بصیرت زدگی بگذرد فرق سرافرازان سرا سر کرده خاک مال پیش را تبرک سرینه دید بکنند بر سر راهش همه بیچاره و سرشته است تا گرد دست کرم بکشای احسانی کنند</p>	<p>هر طرف بینی جمالش خرموسای افکنند سایه پیری بفرقش حق تعالی انگند آنکه با بسش بر سر گردون مصلا افکنند آنکه گردون سر زبیر پاشش دروا افکنند در میان خلق عالم رسم اجیا انگند خاک در گامش سیر مرغ خضر افکنند و اصل از نور جمالش چشم بالا افکنند شهر مرغ جلالش سایه بر ما افکنند تا مگر نوب حدی در چشم اعما افکنند تا نظر بر بنده خود خواهد آسایش کند تا باقیات قرب تو خود را بچو عتقا افکنند</p>
--	---

بر امیدت چشم دارد احمد دیوان زمین
 شاید احسانش نکند جمله اعفا افکنند

<p>آنکس که سراپا رود بصحابی عدم زد بر حرف که بر تخت بسته رسته داشت از رخس فنا گرد ز کونین بر آورد به مرغ دلش قرب بقای زلی افیت</p>	<p>در ملک بقا از سر تجرید قدم زد برداشت بکلی بسر حرف قلم زد از خون جگر آنکه در آن نایب دم زد کو بر سر کونین ز تجرید قدم زد</p>
---	---

<p> بر بوج دل از خامه توحید رقم زد بر طلعت او ششده از نور قدم زد بر طینت تخم صفت دست کرم زد در عالم وحدت زانا الحق همه دم زد در خرمن او دست قضا آتش غم زد بر زوۀ افلاک ز تو سیه چشم زد بر ضرب که بر تار چه زخمه بکم زد در سینه عشاق بس در دوالم زد در هر نفس طعنه برار باب غم زد کز گنج دو عالم چو پیشیزیم کم زد اندر قدمش بوسه بس خسرو خم زد کو خیمه گفتار به بستان ارم زد صنایع فلک ساخته در گوش نسیم زد کوسکه خود را همه بر ملک عجم زد اعلام خرد بر سر نه چسبند بجم زد آن طبل عرشین که درین دهنه خم زد لیاقت بان غافل در بیت حرم زد </p>	<p> آنکس که دلش محرم اسرار خدا شد هر زوره که تابانست چو خورشید صفحا سرش بر بستر غم نیگشت و لیکن بر وار بر آمد چو حسین هر که درین راه هرزل که نشد سوخته آتش عشقش در ملک فنا آنکه نشد خسرو عالم آنکست توحید خداوند خبر داد اندر دل مشتاق بس شعله برافروخت شد مملکت فقر کسے را که مسلم از مایه تجرید کسے نقد بقایافت بر بنده که شد بنده انشاہ سخنور نمشی سخن کان خرد و نواجہ نظامی پرورد که از ان درج گهر بار برون شد سلطان سخندان و سخنگوی سخنور افراشته ریایات سخن به سر عالم بر وار شد از کست گره عرش مقرب جانش بجزیم حرم کعبه توحید </p>
---	---

چون خمیر او دفتر از سزای است	هر دم گره عقل برین خلد احم زو
شاهی که علم بر سر نه چرخ بر افراشت	دست کمرش طبعه بر آریاب هم زو
آنکس که زو دست بایمان کلاش	اصحاب تعصب همه آهنگ زو

احمد لطیفیاش همه غزای سخن یافت
 صد طبعه بر اصحاب همه سهم و در هم زو

باز بر جانی تو آغاز شد	باز سینه و پرده در مساز شد
باز عاشق با دود و دودت چو شید	باز سر مستی ز مرآت خانه شد
باز دست بر گل و گیسو شد پدید	باز چنگب عطران و رساز شد
باز صوفی را صفائی رود نمود	باز آن محبوب اندام ساز شد
باز مرغ دل تشنه پا کرد	باز جانم باز در پر و آرز شد
باز پیش رزم هوای گل پرید	باز گل با لبیلان انباز شد
باز در گشتم صلاهی عشق نمود	باز طبع باستان همراز شد
باز عشقم زاده در همه دنیا	باز مرغ عشق در پر و آرز شد
باز مرغ گانشین سزای شد	باز مرغ عشق سزای شد
باز عشقش از کمرش و این بود	باز عاشق در غلب جان ساز شد
باز در آن صفا حلی رود نمود	باز آن در پای و عودت ساز شد

باز در آن در جان سزای
 باز حسابان در غزای سزای

باز آن شش در نهاد ما گرفت	باز احمد در جهان ممتاز شد
باز عشق و لبران آغاز شد	باز آن مریخ اندر ناز شد
باز کله‌های پیر از سر شکفت	باز عاشق را جنون آغاز شد
باز خم عشق اندر در پیش گشت	باز باد و باقیح بهر از شد
باز عاشق سر بر سوانی کشید	باز چشم و لبران نماز شد
باز آن زیبا پسرخ را نمود	باز عاشق بر رخس جانماز شد
باز عاشق گشت به پیش آسمان	باز سر و از بوی سرافراز شد
باز نه چیز از جان بر باد رفت	باز به سیم بخودی ممتاز شد
باز دل پرده اندر رخ برگرفت	باز عاشق با جنون اینبار شد
باز گردانید کسوت یار ما	باز باشکل دیگر ابراز شد
باز بر من وحدت آمد آشکار	باز در خلوت بیت طناز شد
باز مرغ جان احمد شد دلیر	
گرچه او در جاست پرواز شد	
باز دلم عاشق جانانه شد	باز دل شفته و دیوانه شد
باز ندانم که چه باد و پیشید	باز چنین مست میخانه شد
باز بستی دید که هر پیش شد	باز پی باد و پیمان شد
باز سر عشق بر دل او قرار	باز بهر عی عاشق ستانه شد

باز شعور کے زنا تا الحق یاقت	باز سردار چو مردانہ شد
باز ز تو حمید علم بر کشید	مرتبہ عشق چو شاہانہ شد
باز قناد احمدی در جام عشق مرغ دلش در طلبِ دانه شد	
رہ دیوانگان عاقل چہ دانند بہر حقیق حق راقی شناسند من از دل ستر دل میگویم اتا بیادِ حلقہ دیوانگان باش تو از خود دور شو تا وصل آئے توئی کامل وے دریا خوب دریا قتل عشق شواید دستِ بزم وے باید زور در عشق رنجور	صفای صوفیان عاقل چہ دانند حقائق ناطق و باطل چہ دانند رموز ستر دل بیدل چہ دانند کہ عاقل نکتہ مشکل چہ دانند کہ خود بین حالتِ وصل چہ دانند کہ ناقص سیرت کامل چہ دانند کہ ستر لذت قاتل چہ دانند کہ ہر بیدل دوا ی دل چہ دانند
رموز عشق احمدی کہ شرح نکات عشق راجا ہل چہ دانند	
وقت آن شد کہ ناز خواہی کرد زلف راتاب میدہے ہر دم کے کشائے نقاب از عارض	پر وہ از رو سے باز خواہے کرد قصہ ماوراز خواہے کرد کشت پوشیدہ و از خواہے کرد

<p>اسکے بسا سحر پیش ابر و خود بر زمین سب از خواہی کرد</p>	
<p>احمد از غیر در دست سپید نظر به نشیب و فساد از خواہی کرد</p>	
<p>اندر خور و وصل جو دگر بود تو اگر نبود گرو اندم همه تار و بود گرو شہیدان تو با سجد گرو سو و ای تو جملہ سفور گرو</p>	<p>چون بود تو بے وجود گرو چون فانی کل شو و وجودت گر فانی محض گرو این بود گر دیدہ به محبت گرام سند مایہ عشق چونکہ مہنی</p>
<p>احمد چون ناسات حاصل آید سند مایہ تو غلو دگر</p>	
<p>از خدا و مصطفیٰ پیر ارشد باز اکنون بر در شمار شد خرقہ را اثر اخلاص و روحی خواری ز دانا الحق و مہنامہ پروردار شد است عاشقی از زہ با زہار شد عشق را ہی پاک کرد ز کفار شد کجا بہ چشم دیدہ ای بی زہار شد</p>	<p>پیر مادر کوسک آن دلدار شد بود چندین در میان اہل دنیا باز شورش در نہادش از فساد چون مشربا ہے معکم رہا چہ عقل را زہر را گوشہ نہاد شورش اندر مشربہ سلام و دعا کجا بہ چشم دیدہ ای بی زہار شد</p>

<p>رو آتش که شعله او در جهان گرفت عقل ضعیف رای در آمد برای گل پر خم و ریده پرده افلاک سر بر بر دین حق چو پیر سپهر او گشت عقل بر اسرار بی نهایت او گشت آشکار در هر سخن تجلی عین نظر رسید چندان نمود و رو که گشته بازماند انفسه چون جمال رخ یوسفی برید نه صبر و نه سکون نه آرام نی تو را</p>	<p>یک بچته سر که سر پا در افتاد بیوش شد ز پامی جو شیدا و رافتاد اما چو دید راه همانجا و راه افتاد در راه عشق او بتافتاد و راه افتاد رازوش مدروود اعلی و راه افتاد اسما بعین ذات مسمی او راه افتاد وانکه در آن نظر به تنها در او افتاد اندر طلب چو میل زلیخا در او افتاد که در حقیض گاه بیالا در او افتاد</p>
--	--

یار ب درین طلب که تمنای احمد است
مقصود دل بجانش چه زیاده در او افتاد

<p>گر پرده ز روی ما کشانید و اندر خنجر رسند ایشان و خاکس جرم حال حق پندید چون پرتو نور حق بخواب بر هر نفسی چو آتش جلوده و در همه پیمانها و دست قیام</p>	<p>و اندر که جمال حق نمایند این طایفه گرز خود برانند گر زنگ ز آینه زوانند شک نیست بغمزه دل ربانند زان اهل نظر چه شامند جمال اگر چه ز آینه خاشند</p>
---	---

<p>بر در چهره اش آینه نمایند آنسان که به معنی بر آید</p>	<p>منصور نه پرچو در میان در صورت خود خدا پند</p>
<p>نور در البشماسید شما جمله خدایتید در راه طلب طلب مطلوب شما پند از راه یقین جانب آید گرامید کامی زمره طلاب شما جمله گجایتید وز خویش به پند شما جمله پجایتید از کویه مطلوب شما جمله بیایید</p>	<p>می طالب آن ذات خداوند شما در خویش بچو پندیم اوصاف جان را صد که در گزینست به پند شما من نیست بجز ذات خداوند شما روست یقین راه پند درینجا عقود طلب جمله شما پند</p>

انوار حقیقی خداست درینجا

ذات احدی صورت احمد نماید

<p>پاوه ز دست که خورد دست بود در صفت عشاق باز نعره بود نگر گسستانه او دیده بروی که سلسله عاشقان حلقه سوی که پاوه بستی نوزادان زده بوی که حلقه گیسوی او طوق گلوز که کشتن دیوانگان شهر نوی که</p>	<p>دلبرستانه را چشم بروی که بود راه همه عاشقان آه ندانم که زد بچه خندان او خنده بروی که کرد دلف پریشان او برین جان که شد پام ز دست که خورد جامه کشید لعلت تابان او آه بروی که گفت همه دیوانه را هیچ ندانم که گشت</p>
---	--

بسته تان است اعلام کردند بشیران از ان پیغام کردند بشر را در میان بدنام کردند عیان خود گشت انسان نام کردند تجلی هم نجاص و عام کردند کنون بیدانه اش در دام کردند بنور ایزد صک آرام کردند بجده مرورا الزام کردند	میسب چون در جام کردند در دن جام چون ساقی بدیدند بیر کار بست قاعل با حقیقت چس خواست آنکه خود را ظاهر آورد چو در کفرت نموده وحدت خود از چه مرغ دل پرواز میکرد پرو می خوب رویان جمله عشاق ملک پر دوسه آدم دید معنی
--	--

چو کافر گشت از دنیا می باطل بد
نسیب احمد می اسلام کردند

هر که از صورت شمارا دید ظاهر اندر لباس انسانی جمله جان یافت جان و خود هم هر که آگ ز رفته شنید شد بشوق مشوق عاشقی ایست هر که در یافت مهربان تو حید با چنین دوسه مشوقه را دید	هر که از صورت شمارا دید صورت ایزدی شمارا دید هر که در راه تو صفا را دید صورت یار خود شمارا دید چاه مجوب به دل ربارا دید بشکله ملک ما لبثا را دید
---	---

چه سرای حیفی ز غیب پیدا شد
 چه کتربای زمان اشکاشد یکبار
 چه نکته گشت ز پر کاه قند عشق پذیر
 بیان قطره بحر استخوان و دانه و دان
 بهیست در همه عالم بذات خویش بیان
 هر آن وجود که بینی وجود است تمام
 هر آنچه بونمان اندرین سمر کهن
 ظهور حسن خدائی نموده شد به بشر

اگر زلسامع آن اهل عشق شنیداشد
 که آنچه در زلف غیب بود چه پدیداشد
 چه وجه بود که در حسید جهان بود
 ز حسید قطره بیاید و یازد و یازد
 که سزوات الهی نبوی گریاشد
 کمال مظهر ذاتش وجودش باشد
 سراسر استحق غیب با زبان باشد
 جمال ذات الهی ظهور اسما شد

تو احمدی احدی دان دوم قرن کاینجا
 بسو و عشق بیاید که سیر سو و اشده

عاشقان در عشق پانسیه از آمدند
 همدم و معشوق گشتند از نوا
 گاه بخرقه گشته اند ز حسید عشق
 چون خلیل اللہ اندر نار عشق
 از صفای جان بماند اگر شود
 جان دل را چون خدا کرد در شانت
 چون جان احمدی شد آشکار

در هوای جان جان پاز آید
 باز با معشوق و مسافر آید
 حکما با مطلوب در سائر آید
 چون مست در پاز پر و آید
 در قضا می عشق پاز آید
 در در عشق مست را آید
 بهشتان در عشق پاز آید

<p>عاسکے راجا رسانی می کند سے نمازم ہماچہ بازی می کند در ہوا سے عشق بارتی می کند زان بہر سو سفر فراموشی می کند ہر زمانے ترک بازی می کند جان ز قربانم نمازی می کند</p>	<p>بار بار پرودہ بازی می کند سے نماز ہمسرا می مختلف گرچہ کشتیکست جان عاشقان می نہ گنج عشق او در ہر دو کون ترک چشمش از برای جان ما مردم چشم ز خونم ہر دے</p>
<p>احمدی راجون غنای مطلقست زان بجایم بے نیاری می کند</p>	
<p>این قصہ و از بی پایان نمی رسد کاین درد و لا دو است و زمان ہمہ آونج کہ ہر چہا بد زمان نہیں لیکن چہ سو چون بر جان نمی رسد پای تلخ بپیش حضرت سلطان حالی بپیش حضرت سلطان نہیں عمرے گذشتہ باز بہستان نہیں عمدہ قومی پارہ پیمان نہیں درد و اکہ درد عشق بد زمان نہیں</p>	<p>درد و اکہ درد عشق بد زمان نہیں و روی فراق بار کہ در مان نہیں درد و فراق و غریبی بوسی باقصہ فراق نوسیم سرب احوال درد مند بد و لیر کہ می نہیں ہر چند زار و خواہ بگویش فنا وہ ایم مرغ و لم اسپر کہ اندر نفس بانہ مردم درین ہوس کہ وقائی کتنگار احمد بد و پار شد و مہلا می غم</p>

ز خاک پاسه که کحل لبیر باد	جالت منظر اول نفس باد
چو زلفت او نمائیر و ز بر باد	هر آنکس که نیاد بر زلفت
بگرد عارض تو سبزه تر باد	ز باران و چشم هر زمانی
نگار را بر زمانه بی سپر باد	خیر پامی تو صحرای عشاق
دل عشاق هر دم بے خبر باد	ز جام عشق تو مخمور و مست

بیاد آرام حدیث لعل شیرینت	
و با کم زان حلاوت پر شکر باد	

نقطه اشک افشان مر یاد آرند	دوستان یک نفسی جان مر یاد آرند
گر دیه نرگس مستان مر یاد آرند	بر شما باد که چون خنده ز تزلزل چین
شورش شمع شبستان مر یاد آرند	بر شما باد که چون بزم طرب ساز کنند
ساعتی حال پریشان مر یاد آرند	در محاکم شامج نشینند به عیش
جانش سرد و خزان مر یاد آرند	چون خرامند با طراوت چین به نشاط
یک زمان عین خندان مر یاد آرند	چون کند باد سوسن سوز در نظر
نغمه سنبلیل بجان مر یاد آرند	چون نسیم سحری تازه کند جان شما

چون در آن مجلس شاد می شنند همه	
احمد بے سر و سامان مر یاد آرند	

در پای عمر روان شود مویح خون	بر نظر که چشمه عشقت بر دهن زین
------------------------------	--------------------------------

هر شعله اگر عاشقش از دل برون آتش بیفتند فلک بی ستون گر بس خودی از خویش دی بر خون گوشته باقی بر سر و تنهای دون بیاورج انگشتان ز بجزگون زنده	آتش زنده نرفت مرا پرده فلک هر تکیه که بر جبه از جان سوزناک بزدار نیست جلوه آن شاه پارس در خانه فریب دوست سز پرود کینه در پای پاره و کله که از تشریف نشو
--	---

بگره در ذرات عشقی بالی
هر قطره که در شیشه پرده

میر جان بر زبان نمی آید به بشارت سخن نمی آید گفتش در گمان نمی آید نور حق بر عیان نمی آید	راز دل در میان نمی آید به عسارت سخن نمی آید بیا که عهد یقین است در روی بگفتش تا چشم اهل نظر
---	--

راز با احمد می پوشم شرح دهد
راز دل در میان سخن آید

شورش در جان این رسوا نهاد هر زمان نقش و گریه پیدان گاه چنان بر رخ از رخ و از ناله گاه تا مشغول در هم و خوا نهاد	عشق ز فری در میان مانده پروست در فر و گرانلسا کرد گاه چه بگفتند چنان از همه و در هر حال و بیکر رود شود
--	---

گاہ نانشن مریم عیسیٰ نهاد	گاہ گفت او من علی ام من ولی
گاہ پیدا پید او بیضا نهاد	گاہ موسیٰ گشت اندر طور عشق
گاہ نانشن خواجہ بطی نهاد	گاہ اندر خجگ عشق او سباز کرد
جان مادر بوته یغیا نهاد	داستان دلبری از سر گرفت
بازار سدر بردگیشان پانهاد	بازر مزے در جهان آغاز کرد
باز شکل دیگر او این جانهاد	رخ بسا بنود پیدا در همه
باز از سحر بود بر سودا نهاد	سود سودا کے پیمہ کردہ بخود
کس چہ دافزا جب غوغا نهاد	باز سودا سودا می عشق

نام او سر و فر شیدا نهاد	احمدی را چون حال خود نمود
کے چمن شکستہ افریت زین	آنکہ دی ہزار جان آید بازی دہ
چہ نفس ہزار جان گم شدہ بازی ہم	ہر کہ دی ہزار جان قسمت غمزدہ کردہ
باز ایما شقان خود دل کجہ سازید	کجہ ہزار جان و دل راست و لفظ
حاصل عمر فوایش اکتہ بازی دہ	ہر کہ حسن ریز او مقصد نوز شکیں
باز وصال جو شین کے ہزار میدان	کجہ چمن ہزار جان بخت و طلب سود
مرد کجہ شقان شیب و فزا میدان	مرد وین طلبی راہ نیا شہ کجہ

آنکہ چو احمدی ہزار تیرہ او چہ ریحہ نہ
 آنکہ دی ہزار از جہہ نیا نامہ دہ

<p>ریک نظر بسوی من بتلا شود ریک کرم مجال من بنوا کنی ریک گره ز پشم زلفت باسد وصلت اگر نصیب شود و وقت آن تواند رون پرده و حسنت آن گرفت سجد اگر به قیمت زلفش هزار جان</p>	<p>در دم همه سحر امیر حلاوت و اشود مس وجود ما همه چون کیمیا شود حاجات خاطر م همه زلفش بر او شود تا دولت مساعده نیت کرا شود وقتیکه پرده بر فتنه ابرو رخ چها شود و اگر هزار جان که بیک سبک با شود</p>
--	--

اے احمد می بہ نیت تو این کی رود ابود
 کان شاہ جن ملتفت این گدا شود

<p>ای اہل نظر بروے دل بند نام فشوی ز خویش بکیار اید دست بیک قرح گروشد اکنون من و عاشقی وزدی دارم دل در کہست عشقت پیچاره دلم بتویہ کوشید دیوانہ حلقہ ہای زلفش چون دست نمی رسد بصلش</p>	<p>از وین غم ویدہ بر بند این بار کجا توانی افکند آن خرقہ صد ہزار پیوند کردیم صلاح وز ہدیک خند بر حسب رے وصل آر و بند عشق آمد و بیخ تو بہ بر کند از بند کجا شود خرد مند گشتیم کبوی دوست خرد</p>
<p>احمد ز نظر تو با زانی</p>	<p>داوند سبک نصیحت و پند</p>

هر که او میباید با شفا چو چشید گشته سرت او سست چو چو چشید هم انا الحق و ستر سجای ذات انسانست با دمی طلق	اگر انا الحق هزار بار کشید هر که زان پاوه چرخه چشید از زبان سوره جان بشنید بیشتر نیست هیچ ذوات ششید
--	--

احمدی را ازین مکر سبک بین
بگایر قدس و توبه سبک کشید

ای دل از اهل دکان مری باید شنید طیلسان بودم را بسیر باید کشید فی مع الله در میان لوح دل پند خود انا الحق هم بیاید گفتار عشق نور انی انا الله بایدت هر دم در مکتب سجانی از الفاظ و قول عاشقان نیست جز از خدائی هیچ ستر در میان بهر آری سبک کن ز گوش کن نغمه انوار عینی در میان بوستان ز چه میگویند و حدت در میان کثرت ز تو چه خدام سوز در هر در است	مکتب عشق از زبان یاری باید شنید سخن آترب از لب لاری باید شنید گفت کترا از لبش بسیار می باید شنید وز زبان عاشقان برواری باید شنید وز زبان هر کسی گفتاری باید شنید اندر دین یور پای زاری باید شنید ببین از محرم و اغیار می باید شنید از نوای نغمه مزمار می باید شنید از نوای بلبلان زاری باید شنید لیکن این گفتارشان هر یاری باید شنید از گل و گلزار و از هر خاری باید شنید
--	---

سخن تو صد دانه کی دل بچند
 زینت لوحی از خوار و نه از زبان
 شد خواب بود با از میرگ
 آنچه می گوید خرد از مهر خود و مهر
 در حدیث من یرانی گوش می بماند
 در زبان خاص تمام من نکته بونید
 آشکارا سیرت را کشف با پستان
 ساغر از دست کنون دلدار میاید
 برعه با پشید از جام مستان است
 ربه رنی چون کلیم الیه میاید گفت
 صورت و حدت دم عشاق اثر هنر
 هر که هست در راه و حد خوش نوعی
 گفته ناگفته ایرو تعالی با پشید
 نامذانی هم نوعی از هر چه را پشید
 از زبان سگ و خشت میوز یاد
 از زبان صبح خیزان سوزان
 گویا به سزشت و او را صدای

بهر زمان از گفته پار میاید پشید
 از پشیدانه پیشی میاید پشید
 این خبر از مردم بیداری با پشید
 ان بدوش جهان قول ناچار میاید
 و ز ندای غیب این اسرار میاید پشید
 در میان کوچه و بازار میاید پشید
 راز پنهانی هم از دلدار میاید پشید
 طعنه با در خانه شمار میاید پشید
 نکته قالی ابله اتکار میاید پشید
 لن ترانی باز موسی و ابر میاید پشید
 از زبان خنک از او تا میاید پشید
 دم بدم نیدم ز سوختاری با پشید
 چون صد از سنگ از کسار میاید پشید
 از زبان میوه و اشجار میاید پشید
 خاک و آتش هر زمان از کار میاید پشید
 در سحر ز ناله اشجار میاید پشید
 شورش و جبار از لب اشجار میاید پشید

سر موز خدائی ہر زمان بی واسطہ
ہمچو خاصان از لب ستار می پائید

سدا کوجید اجدار کستینا احمدی

از زبان سید مختار می پائید

<p>بے عنایت کے با پیراہ پچار ہر بے ہمت کے تو نم راہ زین زمین کے رسم و رنزل تنصو خود سید چند ہر قطرہ گرم گرد و ہر پر خدی چند ہر طعمہ با ششم ہر حاجی قوتے تا در شرم مردانہ و شرم سیر و ریا بوندے آب باشند گر شمع او ہمہ عالم گبر و دست یک نفس لفتہ جا دم کردہ ذوق کردہ بر آدم کرم ہر رضای حلقہ اش در گوش کردہ بطلعت کردہ کحل خاک کوش پیر کتھان زان نفس بر خلق پیدا کردہ نیمہ زمین بسن بر اوج جہنم</p>	<p>راہ بس دست غایت تک تار یک بے سعادت سخت بردن تو نم زمین کے رسم زمین دشت آبا و عدم بند گرم تشنہ لب گرد و ریاض چند ہر جرمہ گرم بگرد می کردہ ہمتے تا در نظر بازم تناع ہر نہ کے اندر بحر و صدمت غرق چون زان سحر آشا گرم بر آدم یک سخن گفتہ بعالم عالمی کردہ عالم ہو پیا ہر روی ذوہ از خاک پایش عرش عرش و معصرت کردہ یوسف بوی خلقش تازہ گردانید عیسی کردہ ہر صبح از برای دلبران</p>
---	--

<p>و فترت تو حیدر خواهم برور پاک قدر وی ز تجدد تو زنده خاطر خسته خیم ورینا هست وقتا دم و شکر می دستگیر جان و هم بر خطه بر پا و دیور اول تیر</p>	<p>چونکه در ماندست از وصف جمال پاک ای ز تو تازه شد بر گس ز جان بیدار یارب از دست هوا نفس فریادم بر سر گر نسیم لطفت تو آمد سحر گان مرا</p>
<p>زان نظر مایه که بر بچارگان و زری لطیف ز احمدی بچاره سبکین گاه گاهی برگیر</p>	
<p>رسوم عاشقان آریست بهتر ز مایاری و فاداریست بهتر بجهت شکر همین خوار است بهتر درین عالم گرفتاریست بهتر نمیدانم که دلدار است بهتر که میداند دل آزار است بهتر</p>	<p>زیاران دلر مایاریست بهتر اگر چه کار خوبان بوفایست چو ماران است غرت پیش مجرب خوش آنکس که دلی کیش بست نمک پر سد نگارم هیچ گاهی نمیدانم چه بودم بجانش</p>
<p>بخواد هر خون احمد ریخت بی جرم که ز دوش جرم خود خوار است بهتر</p>	
<p>درین مهابت می بین خیال صد بار بمال خوش نمود از مثال صد بار تمت است بقا هر مثال صد بار</p>	<p>تمت است منصور جمال صورت یار بچاره در عهد جوان با عمامی اگر تراست نظر از طور اهل کمال</p>

بصورت همایش چو در نظر آید

بچشم ظاهری دیدم کمال صورتش

ظهور نور خدائی چشم احمد شد

تمثیلست مصور جمال صورت یار

باز این دل دیوانه من گشت گرفتار

دین پس من و آن شاهد آن خراب

نئے در پے سجاوه نہ پروای خلعت

آن شکل دلاویز کہ دیوانہ مرا ساخت

بجنون کہ شود شیفنہ ہر دم عجبیت

دارم ہو آنکہ سگ خویش بخوانی

رشیفنہ دل برخت نیست عجب آب

فرار نہ دو دوست گر گریخ نماندست

ناچیت کہم محنت ایام بحاصل

میجو استم از فعلت گشت حدیثی

شہد صبر سکون از من بچاپڑ گیا

بر دست صراحی طرف خانہ خما

کروہ بیکے جرمہ گروختہ دوستما

دین پس من آشفتہ ہمسایہ دیو

وہ ہرچہ بہ بند رخ لیلی است نمودار

تا خلق بداند بہر کوچہ و بازار

آن شاگد بود کوفتہ و نرم بدیدار

ای مری از طعنے من دست بیدار

تا چند کشم بار فراق تو ہر بار

چون روی تو سیم زبان نامر کفار

احمد بہ نظر نامی و زندگی شدہ مشہور

کو خلق بداند کہ ما ہم در بین کار

در ہر دو کون نیست چو مطلوب چشم

ای آفتاب حسن توئی وزہ آفتاب

مقصود این دہان وجودش توئی

وہ ذرہ آفتاب در تقیست و زلف

در یاب خویش را که پیشان شوی	در خوشین بین دیر از غیر کن
اندر وجود جسمی که بین در نظر	در یاد سخن هر دو یکے است

احمد طبر حمله توئی اندرین وجود	
در هر دو کون نیست چه مطلقاً بشر	

که ذوق باوه چه واغذاسیر باوه	حدیث باوه مکن پیش شاه معرود
برین صلاح ضرور چه پیشوی مغرور	بپای پیرستان تو سر نه ای بار
که نیست بے بی و مطرب کمال ذوق	بیار جام صراحی بنوش باوه مدام
نعم روضه رضوان خطوطا حور و قصود	ببینم جرعه مے خانه گرویم از راست
شوی به حلقه امتان عشق رود نشود	اگر ز خانه خار جرعه نوشی
که بیخ تلخ جان کنیزت شود مسرور	بجوی باوه تخمخانه جان بده ای بدو

بکام احمد سرست ریز جرعه مے	
که است دوست بخیر در روز قصود	

یک قطره و صد هزار کوثر	یک جرعه و صد هزار ساغر
یک معدن صد هزار گوهر	یک مے و بیست هزار صورت
نور شید یکے هزار اختر	در کثرت است وحدت او
در هر چه کنسم نگه برابر	در هر چه ببینم او محیط است

معدوم شده وجود و بگریز	خبروات تھارے نیست موجود
------------------------	-------------------------

<p>معنیست بصورت ست برهنه</p>	<p>نورستس بهمال باست مدغم</p>
<p>در ظنیت باشد ه مخم ما راست پنجاظر این مقرر بنمانست دست ز چشم اطهر از کشف رموز او شمر هر کس که بگفت شد در اثر بر صورت باست بین مکر نورش بید ز نور اوست لولا بر جمله جهان شده معلوم در کون و مکانست او بنوا زین فرود جهان شده بشهر هم خویش رسول شد سکندر از حسن جمال اوست منظر بے واسطه نامے منظر بر صورت احمد پدید گشت جهان بشکل عمر</p>	<p>از روز ازل شراب و عذت با چاه صفت میخند بالذات پیدا است دلس ز چشم بنیان گشت است دهان این معنی از نکتہ وحدت خدا فی آنرا که خدای پاک خوانی متاب ز تاب اوست تابان اینصورت بی مثال محبوب انوار ظهور او جهانست چون خاص تکلیف بانسانست از وحدت حق که آگهی داشت هر وصف که بر جمال خوباست تا چند درون پرده باشی گامے نبود ذوات خود را که ظاهر شد بسیار بویگر گامے نبود شکل عیشان</p>
<p>گامے نبود بج تمسیر</p>	<p>گامے نبود شکل عیشان</p>

احمد ز اسد جہاندا سے
در اصل نظر کئے تو بہتر

<p>سحر مع ہوا کے عشق و دلدار عشق تو چو شیر شہزادہ خونخوار ہر روز در مشقت مہر آمار چہ نقش گفت چہ سر و بار سجدا گر و شود بختار گردانہ خرقہ بند زمار سرسپین نندہ جملہ یک با گاہے سدر کوہ گاہ بر ما</p>	<p>امی درد تو کیمیای اسرار سودا می تو سودا یی جان از پرتو حسن آن دلدارم یک روز با ز عشق گویم یک چرخہ اگر دست ز جامم گر راہ یقین یقین نمانی چون لشکر عشق را تباری گاہی شد و وصل گاہ ہجرانی</p>
---	---

احمد جو بہت اصل ہو جو
دیگر تو بگو حدیث این گار

<p>از ہمہ عالم بکلی در گذر جان خود در بار و در خود در گذر گر تو خود سے کئے یا سب گھر صدا نکا اگر مرد را سبک را بھر نور نہا پیر رات نہ دے سبک را بھر</p>	<p>گر تو وہ عشق از بار سبک خبر بسیک حسن ز عشق بہانان جان تو ہم عشق سے شکرش تا پھر سبک سے یہ نہا پیر رات نہ دے سبک را بھر نور نہا پیر رات نہ دے سبک را بھر</p>
---	---

عاشق از جاننازی دارد کمال
گر تو مرده را غشسته سپه سپهر

احمد اوست از درو عالم بر نشان
گر زور در عشقی او وار سکه نهم

<p>ایکے پیرانی تو بہ شکل بشیر ہر چہ می منیم ہمہ ذوات تو بہ نور ذات شامل جملہ جہا ہست با ذات معیت تو بہ</p>	<p>مے نمائی ہر زمان ساز دیگر ور میان نامیست نام این بشیر ذات پاکت شہر محیط سحر تو بہ از ہم بگو چہ ازین معنی نهم</p>
<p>ہر کہ در دریاخان شد فرد تو روزین بر شہر خود شہید نهم</p>	

ولہ

<p>اسے در نفس خودی گرفتار پندار از خویشتن بدر کن خود بینی راز خود پروں بر میدان بیقین کہ حق مطلق اسرار خدای از تو پیداست</p>	<p>خود راز خودی خویش بر پندار کہ کیسچ نیست پندار خود بین چہ گشت ہیچ شہار بر صورت تو شد دست اظہار دیگر تو گو حدیث اسرار</p>
--	--

ما سایہ لطف کرد کار ہم
آیات کلام عشق را یار

اندرون خویش خیم کنارین فلکار	و انرا اندر و حالین معنی کنار
------------------------------	-------------------------------

<p>بهری مشک از آب ریاسن جدا کنم ز بحر سیر می نمودم باون من در آخر چون ما بودم نور گشتم ذره بودم جو شدم شیره بدین شرفی از خم و حد و لا چندگاه سوخت چون جان جوانی ترا</p>	<p>آب بحر کم گر چه اندر مشک می گیرم قرار باز آخر کار ز بحر جدا کنم گشت نام بحر بودم موج گشتم بزگر اندر اصل کار من کنون همچون شیره شیر گشتم چون عطار جان جان کنون این نکته را در گوش ترا</p>
---	---

<p>گرچه احمد بود کنون گشت احد از سر دل کسوت دیگر نموده از لباس کردگار</p>	
--	--

<p>ایکه عیانتی تو به شکل بشر دوست نگر از ره معنی عیان نیست وجود تو بجز ذات حق گفت بشکل تو ظهور آدمی آدم معنی همه وز ذات نیست ست می شوقی شوا از بنجودی</p>	<p>هر دم از خویش بخود کن گذر کرده بشل بمشال بشر طالب خود باش ز خود کن گذر زان ملک فکنده جو سجد ذات تو از صورت معنی شمر چند زنی طعن تو از خیر و شر</p>
--	--

<p>احمد اگر غوطه زنی در بحر از ملک ابن بحر برون کش گهر</p>	
---	--

<p>ایکه عیانتی تو به شکل بشر تا همه ذات تو سکے با وجود</p>	<p>چسبیت بعالم ز تو این شور و شکر نیست بجز ذات تو ذات دیگر</p>
---	---

آخر این سبب خود در گذر	رو کے مناسے و بہر ہی زما
تا کہ بہ بنیم تر ایک نظر آئینہ را کے نگر و بے بصر از منہش کہ داد می خبر	پر دہ قالب زمین بر کن صورت ما آئینہ روی تست صورت تو گرفتہ سے آتشکام
<p>احمد اگر سب رنگونی بہر است دامن بہر نفس چینی بر گہر</p>	
<p>رستم کہ کفر رموز اظہار غیرت بد بان شاد سمار در ملت کا فوسے کن اقوام باشد کہ رسم بد دست یکبار کامی لایق معنی تو ز نما در یاب یقین کہ نیست خبر یا در خویش طلب کہ نیست انغیا چندانکہ منفیہ بود اسرار لا بد بر رفتہ بر سر سردا</p>	<p>در مدر سہ ہا می عشق ہر بار حیرت بر زبان گرفت گشت چون نیست بغیر دست چیر رستم بر سر ای کفر تر سا آواز بہا مداز سسر ایش وز خویش نظر کنی تو ابد است گر مقصد جان جان تو خواہی زان جس رعہ می پذیر گشتہ منصور چونکہ بیرون زد</p>

اسکا اکھرا از کتاب توحید
ہر دم سستے کن تکرار

چیز کناره گیسر از غیر	رحم و دره عاتق است این سیر
چون نقش احد پدید شد	شد مخو چشم صورت غیر
در وحدت او چه کفر و ایمان	در راه یقین چه کعبه و دیر
عوان کسی که ندید هرگز	در دیده کورا دست لایخیر
این نیز که در وقت این راه	بجستش دیوان که هست او غیر
بوقت نماز - صدوک این راه	در مصطلحات نیست لایخیر

احمد تو بنی جمال غیر

بر نیز کناره گیسر از غیر

دشمنی و صاف پندار هست که چشمش ظاهر	گر کند عادت با یک نفس آن یار گذر
دور استجا بطریقه سادوس اینجا در غیر	او در آن سوی برکت دمن نیما
تو که خوشی می نوشتم از دشمن خود	ز هر غمهای تو می نوشتم چون خود
دشمنی و صاف پندار هست که چشمش ظاهر	نظری از ره انصاف کن آن نور بصیر
حالم از گزندش ای پندار است در غیر	کار هم از دست فراق تو سر سر ابر
دشمن بدیل داد او چه جور مانده بود	یار بر گشته او خور کرده پیاران و گر

احمد می راموس خوش سپرن برده ز راه

نی نور دزدان نم نه زده سینه خون

صدا از دست می زده شد	ز نور حق تعالی مشد سر
----------------------	-----------------------

برافسکن پروردگار پندیس با زرخ تخلی جز بصورت نیست ممکن چو منصور ی بسایر اندرین را و هند سازد ز خون خویش ہرم گو از مرزا این معنی حکایت	ز نور خویش کن عسل م ستور نظر کن جملہ معنی را منصور کاتا الحق بر زمین پرواز شیر قد اسازد دل و جان و تن و کہ این سبب کسے را نیست نور
--	--

تو ذات احمدی را بین در خیا
صفات معنوی ذات قلندر

ہر شتر از جان جهانی اسے پیر آمدہ بر صورت انسان پر مے بری دلہا بپشوہ و ہیدم نیت غیرے در ہر عالم لیک میل جاننا سوی خاک پائی تست مشکارا بر لباس آدمی جمال منظر ذات قلندر ولہ نہ فرات حق تبارے شہ منصور ولہ تا تو چید اندر پر وہ پاسھے گھوری نیست ممکن جز بصورت قبیل منظر ذات قلندر	ہر چہ می جستم سمانے امی پیر لیک در عالم سمانے امی پیر ہر زمانے دستا نے امی پیر در ہمہ ولسا چو جانے امی پیر مایہ جسم و روانے امی پیر ہم شانی ہم عیانی اسے پیر تو اسے مقصودہ لہا نیک نگر کیے سنگر ہمہ صورت برابر ہمیشہ تیغ ہر انت ہر
---	--

<p>ہر ان لفظے کہ او صورت بہ بند دلا برون تو کوس ربک بہت بی</p>	<p>یقین ست صورت اللہ اکبر کہ بزوات تو شد معنی مقرر</p>
<p>جمال احمدی را بین تو انجبا رہ نور حق تعالیٰ شد منور</p>	
<p>عشق آمد نظمہ بہ حق آشکار در ہم صورت سیکے معنی بین صورت تمغبنت معنی صورت در حقیقت نیست غیر می را وجود و ہو حکم رفز حق ست بالیقین نخن اقرب گفت در معنی جدا</p>	<p>نیست غیر سے جز جمال کروگار وی ہمہ صورت بہ معنی آشکار صورت و معنی کی بین نقش بار در ہمہ یک دان و یک بین در شمار رہ فرحق را ہم معنی پا بیدار را حق را در حقیقت گوش دار</p>
<p>احمدی چون ذات حق را نیست غیر این روز شرح ست گوش دار</p>	
<p>حقارت تو بین بر من بیچارہ باد شاهی چہ عظمت کہ بر تو کند شردہ دیبل کہ من خرقہ چرین شام ہما کہ در بحر سودت زدہ صند غوطہ تو وان تلج مضع من و این خرقہ جرم</p>	<p>کہ معنی چارہ ندارد ہم و در فقیر مرجا سلطنت فقہ کہ ملکیت فقیر جند انرفہ کہ بہتر بود از تلج و سیر چاک کوی تو مرا ست جاز عودہ کہ مرا خرقہ چریت چو زہ نعت حرا</p>

هر چه در دست شاعست قلیل دینا	ندید در آن همه ملک جهان اهل یحیی
ز چه از فقر بیرونه کنتم عمر بس	بهر و زمان بروم بر و سلطان

احمدی را نکتہ ششم عنایت شاہد

بادشاہی ایندی را چه عم ازین مخفقیر

چو از رخ پرده وا کرده ام و تو	جہان را عینا کرد و انعم امروز
چو سکه و جور را دیوانہ سازم	پس مرد خود ضیاء کرد و انعم امروز
نیچہ رفت ہوسچہ پر آرم	جہان را آتشا کرد و انعم امروز
بہاں عاشقان سوخته دل	ز وقت بویا کرد و انعم امروز
دس عشاق را بد ہوش بخود	ز سر ایما کرد و انعم امروز
مرا زید بک لایزالے	گردار اباد شاگرد و انعم امروز
ز سہوشن اقرب باز گویم	ترا از خود جدا کرد و انعم امروز
بگویم کتہ از کتاب قوسین	ترا من مصطفی کرد و انعم امروز
سیرت خرد از کنت کترا	بظاہر از خفا کرد و انعم امروز
بگویم ہر زمان المی انا اللہ	حقیقت را رو کرد و انعم امروز
ز غمہ خوبہا سبے کشتگانرا	روان چون سیلہا کرد و انعم امروز
بجمال خویش بہر کتہ عشق	یقین دان خوبہا کرد و انعم امروز

از گوشہ و انعام طاق ابرو	ہمہ محسوسہا کرد و انعم امروز
--------------------------	------------------------------

کتم لب خنده از لعل شیرین
 نمایم تازه ز لعل خود سران را
 بیا ویزم سحر عشاق بر دوار
 نغمی مطلقم از نقد مخمر سے
 در لخم باز سے ہولے عشقبا زسیت
 تو از ہم پر دہ عشاق مشتاق
 ز انوار تجلی عاشقان را
 بر آرم از نو اس کے سر بر افلاک
 سلیما کتم یگو پس رب ہی سے
 جو موسے عاشقانراست مدہوش
 ز تاب آتما سب عالم انسر روز
 نموداری کتم از وعدت خود
 کتم بر فلک خمین کوس وعدت
 کتم موسے ہر سبب سے وعدت آبا و
 عباس سے ستر پوشان فلک را
 ز لہو در راہ خود سگے بسا زم
 نظر گرا کتم بر سنگ و آہن

شبیم تما حکا کردا کتم امروز
 سدا و نیز تیا کردا کتم امروز
 ز ستر ہا ہوش و اگر داکتم امروز
 نیاز ست را غتا کردا کتم امروز
 ز پردانہ ہوا کردا کتم امروز
 ترا صاحب نو اگر داکتم امروز
 چو موسے انجلا کردا کتم امروز
 سرت صاحب نو اگر داکتم امروز
 ترا مرغ ہبا کردا کتم امروز
 ز جام لہن ترا کردا کتم امروز
 دست عشق صیا کردا کتم امروز
 ندا سے رہنا کردا کتم امروز
 میر موسے ندا کردا کتم امروز
 عصارا اثر و ہا کردا کتم امروز
 ز پوند ضیا کردا کتم امروز
 بصیرا تو تیا کردا کتم امروز
 بیک دم کیمیا کردا کتم امروز

یکساز پرست کرد انجم امروز	دوم یک شنبه یک شنبه را
نزدیک نو بر سما کرد انجم امروز ز الای سهرنگا کرد انجم امروز همه راز نگها کرد انجم امروز بسایم زیر پا کرد انجم امروز بیخ از هر دو سر کرد انجم امروز گداز پایا و شاگرد انجم امروز	هزاران آفتاب عالم امروز ترا از شهر لاهوتی خیر نیست بیخ و ترساده کفر و دین اسلام سر اندازان این راه سراسر دوتی چون نیست بر تو حیدر مطلق و لا از جان جدائی مصلحت نیست

پرو احمد عالمی آشفته سازم
 پرو از رخ پرده و اگر انجم امروز

نشان از بی نشان برد انجم امروز از آن نکته جهان برد انجم امروز ز سر اندر زمان برد انجم امروز صلا عاشقان برد انجم امروز ز خود بر آسمان برد انجم امروز ریا از بهمان برد انجم امروز سکان از مکان برد انجم امروز نشان را از عیان برد انجم امروز	حجاب بین و آن برد انجم امروز جهان که برورت یک نکته سازم بصدق این پرده معطل مرز و نوا که انظر و ابر خواهم ایندم رموز عیب و اسرار آدم چو بر نفس نیست در عالم کس کون خودی را بخودی سازم پس انگ عیان را از نشان سازم بویدا
---	---

نوا سے بلبلان بردارم امروز	من آن مرعم کہ بردار سیاست
حدیث جان جان بردارم امروز	بومقصود نیست از جان جانان

جمال احمدی ہر دم ہویدا است
جمال تازیان بردارم امروز

ہمہ دنیا ز دین بردارم امروز	لقاب آن و این بردارم امروز
گمان را از لفتین بردارم امروز	لغین جملہ جان از عشق پیدا است
گمان از ما و ظمین بردارم امروز	ز نور خود سر شسته خاک آدم
لباس جور ظمین بردارم امروز	ہو آدم من لغین در جنتم چون
چو شبیے از زمین بردارم امروز	دم من کردم آدم دیدہ
گمان از ہمنشین بردارم امروز	جمال خود و بعالم سے نہایم
ز نور حق بہین بردارم امروز	رواسے شاہرے ملکوت و ملک
چو از رخ آسیتن بردارم امروز	نظار بہین کہے جستم یا ظن
امان را از امین بردارم امروز	ملک را کے رخ خود و انعام

جمال احمدی آرم بہ جنت
ز نور احمد این بردارم امروز

بر ذرات تو انوار کجیے است موسس	امی بر رخ تو شیفہ ارواح متقدک
پس آدم و طیس نما سید کیے پس	اگر پردہ تبلیس زبوسے تو بر آفتد

<p>از نکتہ توحید کے را کہ خبر شد اسے طائر قدرت تو کہ از روئے چہ این دور حقیقی است کہ در بحر جاریست در عشق خداوند قدم پیشتر آور</p>	<p>بیرون بندہ را ز دل خویش بہر کس بر تر تو ازین گنبد نہ طاق مقرر سن این گوہر دریا چہ نئے بر کف ہر سن تا چند زنی گام ازین راہ تو داپس</p>
--	--

احمد سخن شیر بنا اہل چہ گوئے
آہنا کہ تدا تہ بلواوی ہمہ ز اطلس

<p>نقش رخ سبے مثال قدوس ہر صورت خوب ساکن عیان است این جہہ و حشر قہ نہ بگو شد ابلیس نہ داشت چشم حق بین از حسد نقش نماند محروم در تختہ این بنات بنگر ایدل بہولے خویش تا چند در حلقہ زلف یار ماندہ</p>	<p>در صورت ہا شدہ ست مجبوس نقش ست ز لوج روی قدوس ہر عشق نئے حسرت نہ نامبوس دید آدم را بذات مسکوس از راہ خدا کے گشت یابوس ہر حرف کہ غیر او ست بل دوس مغرور شو کے بزرگ دسا کوس مخجل دل من اسیر مجبوس</p>
---	--

احمد بجمال خود لظہر کن
نقش رخ سبے مثال قدوس

<p>در حلقہ لولیان او باش</p>	<p>می نوش شراب عشق خوش باش</p>
------------------------------	--------------------------------

<p>تا ذوق شراب عشق پاسبی روز مره عاشقان بد نام در حلقه کمانیان مدہوش کولت عشق را چه واسے</p>	<p>باشد کہ شو سے تو نیرا و باش این نابلہ خودی ز خویش تبر کش سہر حلقہ شوی میان قلاش آغے چه کند جمال جماش</p>
<p>در صورت احمدی چه سینے در نقش بین کہ بہت نقاش</p>	
<p>عاشقانرا شاہد می نیست از بزم خویش ہر کسے وار و خیال بے و مخنون بے کہ شوی میزان شو کہ گئے موزون خون عم مارا حلال خون با غم حرام تو دئی را لنگرے بر خستے در راہ خویش یوشی باید کہ باشد پرورداری خویش بگذر از چون چراتا بگرے در راہ فقر</p>	<p>بخور بزرگان با دہا تو شکوہ از خون خویش عاشقان ز خویش لیسای شونہ و مخنون نیک بین بزرگان را تا شوی از خون ہر غمی کو کردہ باشد دست شبان خویش تا فرود تیر میرے ہر خطہ با قارن خویش کو بود در راہ او ہر خطہ اکنون بن خویش چون نداد و م از خوبی ہر شد بچون خویش</p>
<p>احمدی سو قوت نروانیست بچون بکران بخور واد با دہا از چہرہ گلگون خویش</p>	
<p>در حلقہ عاشقان مدہوش بگذر ز خیال خود پرستے</p>	<p>سے نوش شراب عشق سے نوش شور پدہ عشق باش و مدہوش</p>

شاید که شو سک تو نینب تو خود	در زمره طالبان سے تو عشق
گر راه رو سک براه دل او	این نکته عشق را بکن گوش
نقد غنیم عشق را بپند و ز	گر تکیه جهان دهند مفرودش
به نام کسی شود درین راه	کو جلد جهان کشد فراموش
در سبکه ز راه پیست	بخردش تمام عشق بخردش
بخویش تو شور خویش یکبار	در جلد جهان بخویش موش

سجاده و صدقه را گردن

ای احمد از شراب بر خویش

چند خواهی بشت نامه عشق	که نگین بشیرج نامه عشق
قصه درد از بیانات بهر لشت	تا قیامت و انست نجا عشق
کام عشق است ز مراد بدون	ز آنکه خود کلامی است کام عشق
لائق هر قدر کسی بنود	خلعت باد شاه و بهر عشق

احمد از عشق بیار سک ناز و

بیت این تلخ از سگانه عشق

ای نور زنت خزن اسماء بر فوق	هر روی تو انوار تجلی است محقق
هر حسن زنت ظاهرا انوار است	هر روی تو اظهار زخا طیب است ملوق
این بحر محیط است که گوش بر دریا	این قلم عشق است که بر سر آواز است

این یادہ عشق است چون علم مصفا	دین شربت شوق است کعبہ عالم مروق
این قلام توحید ز اسرار خدا نیست	اطلسا شدہ بر صفت ذات تو الحق
این گوہر ذاتی کہ ز دریای معانی	گوہر توان گفت کہ نسبت معلوق

احمد سخن سیر بگفت ست ہویدا
ہر کس نکند ضم ازین نکتہ مطلق

ای جمالت پر تو انوار حق	ذات پاکت نزن سزار حق
ای رخت عکس جمال ایزدی	روی تو آئینہ دیدار حق
ہمچو منضوری بیاید شیر مرد	تا بر آید بخورد و ہر دار حق
کہ تو اند چون سمندر ہر خستہ	آنکہ او در خصمان شود بزرگ حق
ای سگ نر چندی فی دروغ	شیر مردان ہے تو در بازار حق
لبنگند جانت چو غنچہ در سحر	اگر تو بوی یاس ہے از گلزار حق

خلق غافل سے تیرا نہ سیر تو
گرچہ احمد سے کہنے اطلسا ر حق

ای زلف تو و امگاہ عشاق	اسکے رومے کو تہجد گاہ عشاق
اسکے عارض خوب و لغز سبت	ر شکر برف بہستان بہچاق
ہر کس تو چو نیست در سپہرے	چون تو نبود بحبلہ آفاق
تو اچھے تھے کہنے لغزہ	کاف رنگ زہرہ تیغ براق

	<p>چه طوفان زنی تو احمد برخیز ز ناله های سداق</p>	
<p>سایه فکند الحق بازم همای عشق زان هر دو دم هم آید اندر دوا می عشق سرها عاشقانت شد خاک پای عشق صد ملکجان بگیرد آن پادشای عشق آنخ چه حیلند بازم از شکنای عشق یارب کجا قدم اندر بلای عشق رحم کن ترحم جز بینوای عشق کس نیست جز تو مخرجم در از پای عشق</p>	<p>ارافتا و ناگه در سر جوای عشق مل لبست نگار چون شهید شکرست رود هزار جان را اندر چه ز نندان لک لکم گرفته این غمزه آن شه ظاهر شدت ازیم از عشق یار تا زم فریاد میکنم سن از دست خیر و بیان بویست از ذکر بیان پر سینه بنوار از سحر بگیر حرمی تار از با تو گویم</p>	
	<p>احمد مکن تو ظاهر اسرار خویش در سینه دار پنهان اسرار برای عشق</p>	
<p>دای و مصلی هست سنگ و الله که کفر و دین بیک رنگ بے فکر تو نامساها بر تنگ لیکن نتوان بر کب رنگ</p>	<p>در شرب عاشقان بیک رنگ در شرب عاشقان قلاش ببند ذکر تو کعبه با کفشت ست سودا سے تو گرم هست بلور</p>	
<p>این بود تو حمله است فرسنگ</p>	<p>این بود تو گزیند دران پیش</p>	

کاین راه چہ عقبتہ ایست لبشنگ	مدد اندورا کے در رہ عشق
یکنگ شومی ز صلح در جنگ مارا چو جنم سہت مہ سنگ از دل بدر آراین ہمہ رنگ از جملہ بیوے یک کن آہنگ این عقدہ دو ہزار فرسنگ ہزار شو سے زر مہر فرہنگ	چون آمدی از تہم خویش بے روستے تو گر بہشت باشد گز و صلح تو تو نشین بچو طبع گر دولت معرفت بچو سئے در خویش اگر کنے تو فکر سے مقصود ز عقل عشق یا سبے
تو کبہ و دیر اسیکے وان یک نقش مگر بجلد ارشنگ	
ذات تو مہر وجود شارل یا جملہ صفات خویش کارل آن حضرت توبے نیاز فاعل ما تہم بذات خویش داعل غفلت بیان نت حائل داریم درین بسے دلائل کہ دست از ان دو چشم مائل	ای ذات لطیف و شخص گاہل موجود مہر وجود بالذات واللہ کہ ہوسست در دوزخ عالم بچہ ان چہ بود مکان توحید در راہ بقا ہمہ فنا نیست چاہ در روی بتان صورت تو بر روی بشر کجے خاص
خالی از صفات حق و باطل	در صورت احمدی خدا نیست

گر نیک و اگر بدیم اما از راهِ کرم نواز مارا	ہم زمان تو اہم بندہ داریم زیرا کہ شکستہ زار زاریم
آتر سگے ز چہ دم پوشتم از نسبت او در افتخاریم	
ماہ را در نقاب سے بنیم نظارا اندرون سینہ جان	بجز اور جناب سے بنیم ہر زمان تو و گلاب می بنیم
سن در آئینہ صفائی وجود موج را عین بحر سے یا بلیم	بسینہ آفتاب سے بنیم آب اندر سہرا سے بنیم
جام زاپتون بدست سے گیرم ساقی اندر شہراب سے بنیم	
دوش در دیر سنان میزدوم بجوہ ہرست بیک جہر عنہ	حلقہ دل بر در جان میزدوم بر در سچانہ فغان میزدوم
از سہرستے در دیوانگی ست سے از عشق بہر جہر عنہ	دست لبہر قص کنان میزدوم والہ دستا نہ فغان میزدوم
از نفس بوختہ خویشین چشمتہ چور شید ہے موختم	آتش غم درد و جہان میزدوم ہر آنے کز دل و جان میزدوم
ماہ من از دیر برون شدیدید	شک بدان حال فغان میزدوم

صیقل آینه جان ستم در	آینه صورت جانان ستم
در همه ذرات صفا نیست ملک جهان جمله مسلم است گاه چو گل خنده زخم در چمن ورود جهان نیست بجز در آن خزه ذات شود نیست	هر چه پیش تو جان آن ستم در ته این شکرده سلیمان ستم گاه چو گلده سسته ریحان ستم آمده در کسوت انسان ستم بر همه سبق تو تابان ستم
احمد بر دود و زول رنگ گفت صیقل آینه جان ستم در	
من شیفته جمال اویم سیراب و لم نشد ز آب آشفته جمال آن نگارم اوپاوشته است در ره او	دیوانه شد و خال اویم تا نشد آن زلال اویم سرگم شده خیال اویم چون نور چه پائمال اویم
احمد بهر آریاد گفت من شیفته جمال اویم در	
ما آیت نص کردگاریم ما نظر سیر عشق هستیم	اسرار رموز عشق یاریم مطلوب ظهور کردگاریم
ما فزون ذات محض هستیم	ما منح لطفت آن نگاریم

سکان مقام کبریا پریم	همایان عزیز آن نگاریم
مرغان برواج کلخ قدیم	مانیم زمان مکان نهاریم
سلطان سراچه ظهوریم	بر مرکب عشق ششواریم
احمد چو جمال خود نماید بیتم بیفتین که کردگاریم	
مانیم که جان ست ماست پریم	درخت و بیخ مانده در هم
دردا که ز حد گذشت اندوه	آو خ که بجان گرفت دروم
دل سوخته زار زار گشته است	زین آتش غم بسوز ماغم
زین بیخ مرا بنود در مان	وین درد مرا بنود مرا هم
احمد ز فراق یار محزونست دل زار و تزار دیده پر کم	
بر تخت شود شهر یاریم	بر مرکب وصل ششواریم
بے تلخ رود و اج بادشاهم	بے طک تیزینه کاسگاریم
مادر اسرود کار با کسی نیست	بیرون از حساب در شماریم
یک رنگ چو کمر گشت ایمان	با ملت و دین چه کار داریم
در مذہب ما و وی رنگیند	با جملہ جهان کیے شماریم
فساخ ز نماز و روزہ و حج	مانند عن دگر سبک گزاریم

مار اسد گویہ او صفائست مار اتو بسین بصورت ما	ما قبل زرد سبے یار واریم ما نظر عشق آن نگاریم
احمد دست نیک سنگر این ذات ز صغر سے شماریم	
ما چشم دل بجانب لدا کردہ ایم افگندہ ایم لہر کوی و لستان از مہر بکند و چہ عمدہ در دے ہزار بار مارا تہرے کے جاہ نہر دے خانقاہ	جان افدائے غمزا تو آنحوار کردہ ایم خود را براہ دوست سبکسار کردہ ایم جان افدائے خانہ شمار کردہ ایم خود را برین طریق سبکسار کردہ ایم
احمد لباس خرقہ چرمین بچوہ بین پہنان بریرہ جسبہ ز نار کردہ ایم	
نقاب ز روی خود چون گرفتیم جمال نوشتن چون نمودم چو محراب بر دامن خود کشیدم ز جام سلسی مع اللہ جہنم تو زخم	جہان را عاشق از سر گرفتیم جہان جلد بحسن اندر گرفتیم جہان در طاق در سب گرفتیم ز شر مستی رہ دیگر گرفتیم
شراب احمدی در کار واریم ز جام اینما ساعت گرفتیم	
پر وہ پروا کہ تا عارض حشمت نکریم	رو سے بنامے کہ تا سجدہ پیشتیم

تو پندار که با سر گز ازین در گذریم اندین بادیه جانرا بسلاست بریم در میان رخ وز لعل تو چون شکریم تا بداند که مازنده بجان و گریم تو سلیمانے و ما مورچه پاپیریم	نیکے و شاید یازے ز سر شیفنگ ماشتانیم قناده پسر کو سے عنت در تمنای صالت تو ہمہ در شبان رد ہم جان تپہ پاست ہے مرد بخوار بادشہ را چه علم از یاسن مورچگان
--	---

احمد رند نظر باز که شاهد بازست
سر خود کرد عیان بر تو که ز اهل نظیریم

بسر ملک عشق سلطانیم گناه بر طور فتنه عمرانیم گر چه در مملکت سلیمانیم بو العجب در دوین که در مانیم عاشق حسن خویش صیرانیم از ازل تا ابد سے خوانیم گر نقاب از جمال نشانیم باز سگر که با چه مرغانیم ماوران خاصه نقش پوانیم در دریا سے گوهر کا نیم	ماگدایان خیل سلطانیم کہ پو موسے کلیم بر کہ طور مایہ ز نبیل نیستے ہستیم در عشق از دو ایما پیدا چون نظر بر جمال خود کردیم آیت صحیف از جمال جوو عالمے عاشق خدا کردو مرغ لاہوتے ایم و طائر قدس ہست ایوان قرب کو حدت کو صبر ازین طبع نیست
--	---

تہا پدا نئے نہ این دسنے آہنم	سنے ز خاک وز باد سنے ز آتش
عالمے نکتہ خدا و انیم گر چہ با آمدہ بز خدا انیم بہر آن آمدہ بکنایم کہ درین دایم دہر بہانیم گاہ پیداو گاہ پناہیم	محرّم ستر مع اللہ ایم پادشاہیم با بملک فخر یوسف ملک مہر لاہو تیم مرغانیم از نشین قدس گاہ لیلے و گاہ مجنونیم
بچو احمد کج لقمہ زندان زند خو و باز در دستناہیم	
جان جان سرست جان پیدہ ایم ربا رنے گفتہ چیرن دیدہ ایم جملہ را در زندہ سلطان پیدہ ایم قلزم دریا کے عمان دیدہ ایم صد ہزاران ہر نہان پیدہ ایم در حقیقت نور ایمان پیدہ ایم	تا جمال طلعت جان دیدہ ایم من نیم حیران پو سے صد ہزار نکتہ گویم ز سہر عشق خو و من یقین خویش در ہر قطرہ در خم ہر تار سو کے دلبران در میان کفر و زلف نیکوان
تا جمال احمدی رخ و امنود شکلات عشق آسان دیدہ ایم	
تا جمال دوست پیدا دیدہ ایم	خویش را آشفہ شیدا دیدہ ایم

<p>از رموز سخن استرب میر زمان</p>	<p>شده با هر سو بود او دیده ایم</p>
<p>نگته از و بود معکم خوانده ایم مویجا این چشم از جز و گنج اسرار خدا ایم خوش بر رخ خوبان یکا یک میر زمان شکر و علو کی و ان ایچوان بر جمال حسن خوبان بشک</p>	<p>لی مع الشدا آشکارا دیده ایم این همه اسواج در یاد دیده ایم گوهری از گشت کثر او دیده ایم جمله حسن حق تعالی دیده ایم شکر را جمله علو او دیده ایم جمله اسرار خدا او دیده ایم</p>
<p>چون محمد بر لوله احمدی آیت انافتح او دیده ایم</p>	
<p>مرغ قدیم راشیان پریده ام با محمد بوده ام در طوفان گاه بودم در میان کوه طور گاه همچون خضر در هر چشمه سالها شد کاخ زرین باغ وجود همچو سبزه بر سر هر بوته بار در حیات جاودانی مانده ام</p>	<p>اندرین گلزار گل آوریده ام در مکان لامکان گردیده ام گاه یا بوستان سخن سجیده ام در میان راهها غلطیده ام همچو بلبل زار ز و نالیده ام از تراوت بار بار و تیده ام خلعت عین البقا پوشیده ام</p>
<p>حد نهران سال در هر تقابله</p>	<p>روز و شب با هر کس کوشیده ام</p>

از شراب احمدی بس جام عشق
درستان صفاتو شیده ام

<p>هر آند از درم عیار ستم ز عیاری پیرو جان دل شراب عشق را در کار کردم چون در دورون کام من فرست هر خسته خیز و مشغول کشیدم زین و کفر را بگریزیدیم چو از دل بر همه معلوم گردید چو از دهن من گشت روشن بقای مطلق شد فانی من حکایت از عهد دور دست با نمودم</p>	<p>ز سستی جان دل برده ز دستم کنون من بیدار بجان ستم ز زدی هر دمی تو به شکستم ز طاماست عبادت جمله ز ستم درون خرقه صد ز تار بسببتم ز دام کفر و دین هر دو بچسبتم درون کینه اکنون بست پر ستم دوام از جان جان بخش ستم طناب هر دو عالم در ستم ز خمر و در تشر مست ستم</p>
--	--

تو احمد را احمد میدانیم
که گاسب در علو و کبر سببتم

<p>دوش چوین مقصود دل کوی جانان یافتم انچه سنجان بود از انشان شهر سالها از روز گنت کنز اهر چه حقی بود آن</p>	<p>مظهر دل ز رموز عشق سبحان یافتم گشت این اسرار لایه کوی نشان یافتم آقا هر اندر جمال حسن جان یافتم</p>
---	--

من جام پر حکم است و بهوش آدم	وز روز سخن قرب سر بیان یا فتم
هر زمان بانگ ناله سخن نیز هم بیان	بیم چه عجز شراب عشق روحان یا فتم
چون بگنگ شد در راه عدت کفر وین	در بیان سینه دول نور ایمان یا فتم

احمد اندر جمله عالم نیست غیر منی در جهان
راز سچانست این کز منیران یا فتم

من خدارا آشکارا دیده ام	آشکارا این خدارا دیده ام
بے کم و بے کاست بیار خدا	بے کم و کیفیت آشکارا دیده ام
بر رخ زیبایه سر و ناز مین	نور پاک حق تعالی دیده ام
کرم نمیدانم چه میاید که	من در رویت این صفی را دیده ام
صورت حق را بچشم ظاهر می	بر جالت ای نگار دیده ام
گر کسی پرسد چگونه دیده	صورت ایزد شمارا دیده ام

بر رخ احمد جمال کبریاست
نسیبت بنان آشکارا دیده ام

با جمله طبیعت خدا ایم	در صورت خود خدا نما ایم
دریا سبزه آینه است	در چشم پروردگار عکس ما ایم
در نور شادمانی تو پیدا	در همه کجای تو زده بود ایما

کس نیست بحسب تو اندرین جا
تا سیم ز اسل کار ما سیم

بیشتر تو درین مقام توحید	در همه صفتی و سلی که ما یتم
بیکسوت نظر ما چه بینی	بپرستش شود پادشایتم
در صورت مانگر خدایه	در صورت شکل خود بر ایتم
گاسی چو نیل گاد آدم	هر دم بپرست و گرو را یتم

در کسوت احمدی چه بینی
آن بین که رواست کبیر ما یتم

پنداره و کبر از سر خود بر گرفته ام	بین معانی و راه قاشد گرفته ام
مارا چو راه دین نمودند سالها	ایمان و کفر جمله برابر گرفته ام
جمله ریای نمودم را هر چه بود آن	ز بد و صلاح جمله منور گرفته ام
دینا دین ز خاطر خود نمودم کرده ام	در راه عشق کار خود از سر گرفته ام
اندر مکان عشق چو مردان نشسته ام	حب لوطین بدشال بر گرفته ام
آب حیات از لب دلدار نخورده ام	در راه حق معاظمه دیگر گرفته ام
در راه فقر طایب مطلوب بودم ام	جام جهان نمای ز ساعز گرفته ام
مقصود راه کبیر درین روی دیده ام	مطلوب را در فقر ز صد بر گرفته ام
جمله حجاب تویش زده دور کرده ام	در راه عشق راه پیغمبر گرفته ام

مقصود جهان جمله جهانست احمدی
این نکته لایعنا چه خوشتر گرفته ام

<p>همه روز عشق از آن یاد خوانده ایم از صفی جمال سپهر خوانده ایم آثار شیرین با طهارت خوانده ایم لیک سلیح دوست آثار خوانده ایم حرف لعلین خط رخ یاد خوانده ایم در دین عشق بیکار خوانده ایم</p>	<p>ما سبق عشق از محراب دل خوانده ایم آیات حسن یار که زبان خلق بود موجود جمله ذرات آثار یار است کنون گنج عشق که از چشم ما نمانست شعور و کار بر رخ آن یار دیده ام هر طری از او بود خودی که کرده ام</p>
--	---

پند از جمال تو آشفته تو ایم
این کسب شریف که بسیار خوانده ایم

<p>در صورت آدمی و آدم در صورت ماست اتم اعظم ای که بذات نیست مدغم پیدا است بذات در دو عالم در صورت آدمی مجسم در صورت خویش گشته اعظم</p>	<p>ما نسیم چو الهم اعظم موصوفت بذات خویش گشته خوش باش که هیچ نیست پیدا جز ذات خدا و گرنه نیستی در صورت آدمیست پیدا و الشاکه جمال دوست افکار</p>
---	--

در صورت آدمی خداست
پیدا بحال بود مکرّم

بزم ما سنگل پیدا میکنم
کارخان راست و شیدا میکنم

گاہ اندر گشت کفر بود و دوا هم	گاہ نمودم در بطون در کون
گاہ رموز عشق پیدا میکنم	گاہ ارسلے سبز تم پر کوہ طور
گاہ خود را آشکارا میکنم	گاہ کویم لن ترانی ما بخود
گاہ شکلی همچو موس میکنم	بوده ام سہتیم و با شتم بیہ خلائق
گاہ پیدا بد بیضی میکنم	نیست پیدا اور جہان دولت من
بین چہ سر من بد بیضا میکنم	ہر چہ بینی تو بظاہر سہر حق
توات خود را من بودا میکنم	بیز کم طبل خدائی ہر زمان
من ز پیری سیر بطحا میکنم	پس بردی سطفہ و مر تھنہ
کین سخن ظاہر بعدا میکنم	نیست ذات احدی جز ذات حق
آشکارا کشتن من میکنم	
کشتن را از حق تعالی میکنم	

تربیع بند

ما نور جمال کبریا ہم	ما آسیدہ جہان نما ہم
در ہر چہ نگہ کنے تو ما ہم	سود جزا و سود ما نیست
در یاب کہ قطرہ نیست ما ہم	ہر قطرہ کہ بگرے زور یا
زراشتہ ہر ملک اوایم	دیزیر گلیم زندہ خویش
ما کبر محیط آشنا ہم	یک قطرہ چونگرے تو ما ہم
در ملک نقتربا و شایم	بر سرق کلاہ سلے مع اللہ

برادرت سپہر عشق مہریم چون ذرہ ز شوفی و رہ ہوا ایم

اسی سیم بنو رتو و سنور
بر نعورت آوے مصور

<p>ما نقش و نگا آن نگاریم مارا پوکے سے شناسد گریک نفس از رموز توحید عالم ہمہ در تر و ش آید تو ہر چہ طلب کنے زمان آئید ستہ بوستان و حیات</p>	<p>در ملک عشق شہر یاریم ما از چہ یکس نگا پداریم از عالم بچو و سہرا کہ چو دانتہ نقین کہ کرونگاریم ما راست ہر اچہ بہت واریم ما چشم ز دست ہر تداریم</p>
---	--

بکشاے دو چشم روے مابین
بر بندہ ز غیب سوے مابین

<p>ماگر چہ لیے گن نگاریم بر کوے ملا سیم رسواسے سطون بان خاص عام سم دخستہ دین شکستہ بد نام ما شہرہ شہر و کوہ با ہم</p>	<p>ہم ہر دور تو ایسے رہا ایم از گرو گناہ پر عیب داریم مخرج سنان طعن عاریم ہر لحظہ چشم خلیق نواریم انگشت ناما سے ہر دیاریم</p>
---	---

ما گم شد گمان راہ عشق سیم
ما سوخت گمان خاہ ہماریم

ما را سر چاه و منزلت نیست	کز عزت و چاه و عمار و اریتم
ما را سر و کار با کس نیست	با کارگان چه کار و اریتم

آفت زبانی بسوی کما کن	کز لطف آید بسوی اریتم
-----------------------	-----------------------

ما شاہد خودیم ز ناہوت آمدیم	از رشک بی نہایت پر زہ شدم
تو را تو نگریے کہ چو پردہ برون شویم	بینی کہ عالمی ہر مقصود و ہم خودیم
این را در ایٹوے بعد آب معرفت	تا نیکے ز حسرت ما ہم فرقدیم
این پردہ را کہ بنیے تا یسب التعمین	چون پردہ برقت تو بدلتے چہ شادیم
جلد فرشتگان کہ بگردند سجدا	زیرا کہ ما ذ عالم مقصود مقصدیم
ما حق نعیم آنکہ بغیر او اگر شویم	جو تا ابد چہ سرور ایم و خوش قدیم
ما ہم کز جمال خورش بہرہ ور شدیم	کاندہ وجود آمدہ ما سخت شادیم

احمد بد آنکہ تملی اندرین وجود	بندر بہر وجود کہ ما سخت مجیدیم
-------------------------------	--------------------------------

و اس وقت گذشت رنج مجرب شدیم	چہ رہن شکست ترغیب شدیم
ہاں بانی شکست دولت باقی رسید	ستہ تن ز گذشت است مخلص شدیم
شہر فنا یا ہم ملک بقا یا خستیم	رفتہ جدا از میان شمس شدیم
کشتہ توانی شکست تکتہ تاراج داد	تیمہ بیالاز و ہم تاجر سر شدیم

<p>را بطراین و چون سر سپر اندر گسست جمله تعلق گزشت هر من چو انقدر شدیم</p>	<p>بر در دل بود با کس میز کلم هر سخن گماست نو اے میز کلم این جهان را پشت پاسے میز کلم عاشقان رام جیاسے میز کلم طل عشقش چند پاسے میز کلم سد بنجاک و لرباسے میز کلم ہر زمانے دست و پاسے میز کلم دشمنان را پس قفاںے میز کلم بر امید پادشاںے میز کلم حلقہ پرور چون گدائے میز کلم</p>	<p>من کہ از مستے صلاںے میز کلم نبیل ستم ز گلزار صفا رو بر دسے آن حبیب و دام طالبان را بار کالبدے تم ور میان حلقہ مروان دین جہمے سازم بنجاک کوکے دست غرقہ ام در بحر عشق بکیران دوستان را خیر بادے می کلم چون گداںے حلقہ پرور سالنا تاگر بارے بیایم پرورش</p>
<p>بچو احمد عرقہ ام در بحر عشق زان نفس از آشتاںے میز کلم</p>	<p>در روز عشق را پیدا نہاد و کیم تو نیکو بین کہ ما اینجا نہاد و کیم بہر حاسے دو صد غوغا نہاد و کیم</p>	<p>ہر آن شہری کہ در آسماننا بچو نکس پیدا تو اندر کہ و این راز چو زمرے از جمال خود بگفتی</p>

چو آدم شد پیش ما تو پیدا سگی باور سینه ات خرسکی و ادر	هزار از شکلی در چشم باستان دیکم مشو و دین کوه پاکینه نهان
جمال ماست اندر کل موجود	تا پیشگر که در راه شایان

احمد افسر سگی را با اندر زینان
آن دست در تیره سما نهاد دیکم

ما که شرکان از دور و لوار رسیدیم نزد دوش مندا دیکم مصالای مستقیم	بپایان کرده بافت پروانه زینان تسبیح مسکین سوز نار سپیده دم
سپا و دگر کرده در راه و ربه و سپا و دگر با یاد امر شایان گشته	سپا و دگر کرده در راه و ربه سپا و دگر با یاد امر شایان گشته
مانند که گشته و بدین نام بهایان هم	آشنایان دست در دست طبعار رسیدیم

احمد تاجشای رخ بار دل آفرود
رسیده بکوت باوه و بشیار رسیدیم

من از نشیمن قدم درین راه چکنم بهر دینیت من از ان بهار بار بول	بهر عشق سنگار چند غوطه ز من نیز در نفس من به سیم که خرد باره کن
مرا بگردش با فلک چرخ من گشته ز چرخ گروهش عالم شکایت چه بر من	نقد و دست خفا و سپا از بول بهر نشا و شکار و باره ز من
بهر طرف که گزیم مراد از ان نیست	بهر دست و دست از ان بول

<p>احمد از پر تو جمال صیب تو محبوب راستین دیدم</p>	<p>قطره از بحر عشقم باز زمین دریا بشدم باز می بینی چسان آن بحر چون سدا بشدم باز بر آب گشایش موجبان سدا بشدم زانکه بوده ام در پرده من اینچا بشدم غوطه خوردم ز وحدت باز تا پیا بشدم زانگهی نادان بر لبه عشق که دانا بشدم</p>	<p>گم شدم در غوغایین تو عشقین پیداشدم قطره سان بجز وحدت غرق بودم ساها شبنم بودم ز دریای جمال سیکان کے بود کاین پرده از دامن خود گشتم تو میرس از من که من در بحر عشق سیکان در ره غشقت باید دانسته و بیسته</p>
<p>احمد اندر راه وحدت هر دو عالم یک بید در ره توحید نگر تا چسان یکجا بشدم</p>		
<p>خود را بقیم خانه خمار یا فتم تا بوی از صراحی آن یار یا فتم تا گاه نقیاب شده بار یا فتم شع جمال دست شکر بار یا فتم وانگه ز شاخ دست بر و بار یا فتم کز نیم عشق رطل گرانبار یا فتم کز خسر من جمال تو انبار یا فتم</p>	<p>تا جرعه ز جام لب یار یا فتم سستم چنانکه هستی من جگه گشت نیست پیش در میان که بس حلقه نیز دم پر دانه وار از دل جهان چون بر آتم بج نبال خویش بر انداختم ز خویش از سیر یک پیاله در وی بجان شدم پیا نسای آرزو من سخته تمام</p>	

بزار گشتم از ره اسلام چون لبش / خود را میان کفر و حق هر بار یافتم

احمد براه عشق توان پاره عشق
چون من براه احمد فشار یافتم

دوست حق را من بویاد دیدم	من بصورت ذات حق را دیده ام
هر زمانی شکل دیگر میشو و	صورت انسان خدا را دیده ام
چون محیط جمله آمد ذات او	ذات او را آشکارا دیده ام
نسبت فرقی خود میان با او	زانکه موج دیگر بویاد دیده ام
آشکارا در همه کون و مکان	صورت این در تعالی دیده ام
تورا و چون مثل جمله جهانست	تورا دورتر و بالاتر دیده ام
نسبت پیدا جز که ذات پاک او	ذات او در جمله اشیا دیده ام
سخت پنهان از ظهور و خفین	نگاه پنهان گاه پیدا دیده ام

بر لباس ما بویاد احمد است
ذات احمد را با اینچا دیده ام

آدم تا باز حیرانت کنم	از وجود خود پشیمانت کنم
گاه رمز عشق را از من بیلم	که ز علمم تو بش حیرانت کنم
گاه تو احم داد حسن خویش	گاه چون زلفت پرستگار کنم
گاه معلومت کنم از این عطر را	که ز علمم و عقل نادانت کنم

گاه بخشبر آگے از مکر و ریلو و نخستین ساکنین سازم پیش گاه و ساز و عیش و بهر احوال به نظر و عیش و بهر احوال	گاه از خاتم سلیمان است گاه در عین است و از پادشاه است گاه گاه از عیش و بهر احوال در عین است و از پادشاه است گاه
--	--

گاه از عیش و بهر احوال
 تا به کس از سلطنت گاه

از دم است بهر است گاه گاه در تاج گاه گاه گاه گاه گاه گاه گاه سازم است دل گاه گاه گاه بر وارت گاه گاه گاه تر سازم گاه گاه گاه سوزم گاه سازم گاه	گاه از عیش و بهر احوال گاه گاه از عیش و بهر احوال گاه گاه از عیش و بهر احوال گاه گاه از عیش و بهر احوال گاه گاه از عیش و بهر احوال گاه گاه از عیش و بهر احوال گاه گاه از عیش و بهر احوال گاه گاه از عیش و بهر احوال گاه
--	--

گاه چون احمد گاه گاه
 تا به کس از سلطنت گاه

آدم تا عیش را پیدا گاه جبه سلطنت گاه از عیش گاه	جبه سلطنت گاه از عیش گاه جبه سلطنت گاه از عیش گاه
--	--

<p>عقل کجاست تا که مفلوحت نمود چو که خیر پیش از آنکه شود در حقیقت سالک کجاست سالک چو که عقل و علم هم پیش از آنکه</p>	<p>باز عقل و علم را رسوا کنم در حقیقت هرگز او را که کنم در زمانه و زمانه پیش از آنکه بکار که از نفسی خود با آن کنم</p>
---	---

احمدی را از تمام در احد
 آدم تا خوشی را پیدا کنم

<p>آدم تا سخت بر شیار است کنم دره از عشق خود بر تو کنم بچو ابراهیم در نار است کنم از بر اسی جلوه مردان عشق سست گردا کم نیک هر چه ترا خود انا الحق گویم از نفسی نقش علم و عقل شویم از دست شو گردا کم نیک هر ترا</p>	<p>از گردان جانی سبک است کنم از همه اغیار بزار است کنم آنکس آن کار گلزار است کنم پوریا و لفظ بان است کنم آنکس و سوا بزار است کنم سزگون آنکس بزار است کنم آنکس ز سوا را بزار است کنم پس آن بر خوشین بارت کنم</p>
---	--

احمدی را شو گردا کم ز خویش
 آنکس مقبول است بارت کنم

بهر آینه روشن جمال باری مظهر
 بهر جانی نمود آرازان دل در پیش

موزنگه و شش زیر لوتی منوچرخ
مپندار می نه در غنچه پندار
ز شایان ملکندند بگوشه
روز و در پیشکرم اسیر زنی بود خواهر

جمال سنج پاکش بهر خسار
نیز ایران از قدسی بهر گلزار می
ایستاد جلوه ایشان بهر دوری
بر سر ایوانی از انامار می

بگوشه آمدن ز کجایان من
کجاست این صورت و سخن کجاست

ساقی بده آن باوه که من تو
نیک بر عهد تو سید ز خندان
چون در همه جایست تجلی دل آرام
دیوانه در کعبه سر زنت جانم
این باوه چه در کجاست تو بچشم
چون ره بسیر شکر آه و کعبه ندانند

بر باو شد آن زهد کنون با
کز روز ازل شعله و عشق مستم
در دیور آرمیم و بتان را
دیوانه بگویند که دیوانه
ز دیدن ساقی ازل مست استم
معلوم نشد ز کجاست و چشم

جز قصه احمد توان است حدیثی
چون احمد گشته ازین قصه پرستم

مار بهر دندان تو ابارت من
ناراه نمای همه در نیم به تحقیق
نام مقصود و جبهانیم در تحب

ماه شد پیران مناجات جبریم
ماکار کشای همه پیران و جوانم
باطال باطل و مطلوب ز نیم و زمانیم

<p>ماست استیم یکدیگر غم تو نیست هر حرف که از دفتر تو میگوید او پیش ما نیست بگویند در طینت ما آب هدایت است</p>	<p>بیراه خرابات نشان بران بگویم که از آنست خداوند ما و سستار گویند یکدیگر از شاه و گمنامش در کون</p>
--	---

چون احمدی از غمی با شتاب رسیده
پس حسرت که هر نظر درین شرح

<p>ما هم کسی نبود در عشق تان فکند در میان عاشقان بدنام رسوا تا ندانی عقل من را بر چه چیز کرده نگفته تو حیدر حق از لوح حق بر خوانده اینکه بیایک حدت اسکان آورده پروغ از جام تو حیدر خدا نوشیده عاشقان از تو اندر سماح آورده از جمال کائنات این پرده بلبس</p>	<p>خوشتر برادر خرابات تراست فکند تو که تو نام خوشتر بر خراب است فکند عقل من را گشته از خطایان فکند بخت ابله ز خدای در کتب فکند در میان این آن را خطایان فکند تا لسانی از اردو زبان فکند شورشی اندر سران کتب فکند هر زمانی از برای فحشایان فکند</p>
--	---

احمدی را به چو زلف تو در پستان کرده
کامه او را سر بر سر تو تاب فکند

در محبت پیران خرابات خرابم
ساقی بده از میگرد عشق شرابم

از جمله جهان چه دلبر ایم	در صورت و لیران مهوش
<p>با مستعجب چو چوید و با ایم تا تمیزات نوش ما ایم از غایب چو حسن مستلا ایم در خوشی از خوشی ما ایم ما و سیم و سبب ما ایم با حاصل جمله پرو ما ایم با مظهر شهر ما ایم</p>	<p>بهر طبع است سحر و کاسه در پاسبان گیسو در و در تا نور جمال خود و بدیدیم در پاسبان که راه ما اندر صدرت تم چو کسب کرده گریه و دهر نت به پیش تحقیق بدان ز راه تحقیق</p>

ای احمد اگر تعین به پیش
 دانی به پیش که ما خدا ایم

<p>عصن ذوات صبر و تم که ما این ایم ما خدا را بحقیقت اشیا ما ایم یک جو و هم اگر زشت و گزینا ایم یک مطاعیم اگر آب و اگر در با ایم نور و ایم که تا ما فیه از اشیا ایم زانکه در عالم مقصود همه یکتا ایم گوهر کان حقیقت بخندانی ما ایم</p>	<p>گوهر کان حقیقت بخندانی ما ایم اگر طلبکار خدایند بایند اینما زشت و زینا تو همی می نگری در ظاهر سخن بسنت جهان لب پیر آب زره نور شید خدایت هم از نور شید است در نقد تو بسین و در مکن راه غلط احمدی نکه نگویب توئی اندر اند</p>
---	--

خون کرم بر بندگی از موی ست در تنم
 اگر تو کنی بسوسه یک نظر ببلطف خود
 خیر تو ام اگر که برود ما گذر کند
 تو است اخذ می ذاتی اگر تو طلب کنی بی
 خون جگر کن بسوسه کفتم چه داشت
 خاک منست چو ز شویش شود بگو کس

بی تو کردی ز منم منم ز منم کم از ز منم
 بی همه نسبه شود جز که بست و رستم
 من بچند اسم غیر از این منم
 کز درم از ششونو بر ششونو این منم
 کفتم بچونان از کفتم بچونان
 اگر ز یاد کنم کفتم بچونان

احمد اگر بخود کنی یک نظر بکار منست
 این شب بیزه و او شود همیشه روز و منم

ما ذوات فوا الجلال خورا و ندا کیم
 نه آب باد و آتش و نه خاک نی هوا
 ما حق بطلبیم مبین اندرین صفا
 ما صورت خود کیم خود کیم چشم خود
 ما نیم ذات ما ست هم ذرات عیان
 من خویش را از این نیم هم صفت
 ما شایسته خود کیم ز لا یوت آند
 ما نیم ذات ما ست برین صورت ما شایسته
 ما نیم کز لطف آفریننده کس نیست

قدوس ذات از هم الوداد شایسته
 همه جسم و همه کسب و همه عمر ما شایسته
 ما ذات ایرونی ام و نی از پر جاوید
 ما نور انوار کیم ز عشاق جهان بر کیم
 ما ذوات ما ست اندک که دیگر کیم
 ما کاسه شراب شایسته و شایسته چو ما شایسته
 ما نیم کفتم بچونان کفتم بچونان
 ما نور ذات ما شایسته برین صورت ما شایسته
 ما کاسه شراب شایسته و شایسته چو ما شایسته

احمد توفی خدای سبین غیر در میان

مازات ذوالجلال خداوند اکبر یک

مایار و گر خانه خمار گرفتیم
و عروای کرامات شما و هم بستیم
کردیم عیان شورا تا ازل گشته
در راه نمانیم شایسته
هر فرقه که بودست درین دوریم
اسلام و راه شریعت شادیم

بجای زکات و لیس عیار گرفتیم
انگاره ره کوچ و بازار گرفتیم
و انگاره تماشا شای ره و لیس گرفتیم
در مقام شای حلقه زنا گرفتیم
هر کس که درین جبهه دست گرفتیم
از هم دور و نه پیکار گرفتیم

هر حلقه زنا گشته درین خیره احمد
آری چه توان کرد چو این گرفتیم

بر وقت هر دم ملا میزنم
زخت هستی را بدو یا بسوزم
بیت ما در گنجی در دو کون
پس هر پرده که اندر راه عشق
در خراب است مغان مضمور در
صد هزاران باز چون ترساج
پیشتر گبران گرفته روز و شب

خیمه اشک بر چرخ خفا میزنم
انگاره اندر رفعت دریا میزنم
بسته پای بر عرش اعلی میزنم
بسیر فرق تر یا میزنم
هر زمان جام مصفا میزنم
راه دین بر سپهر صفا میزنم
رغلی اندر دین تر سا میزنم

کہ سلمان گاہ کافر گاہ مع

بچو احمد شور و غوغا میر نم

ارند دست ولولی و او باش ابریم
بدنام باحفاظہ غاباطہ کو چه گرو
لداش دوست عاشق و بدنام و مبتوا
افوشہ چین سفرہ زندان بت پرست
بیاز رو سیم بر درخمار مستکون
ارا خریدہ بے درم آن یار و لریا
ماہ خستیم ہر دو جهان ایک قلع
بافش فوج محاسبہ ہر روز می گنم

ماہینو ای و مجلس بچیم تہیے زریم
زندان لا آویالی و آوارہ ابریم
بے نام و بی نشان پرتیان و بی سریم
وردی کشان مجلس تلاش کشوریم
دنیا و آخرت بے کسی گوشہ نگاریم
بے آن وین بدرگہ دلدار چاکریم
اکتوں یا انتظار شہدانی ز کو شکریم
کونئی کہ یا نہ تو اچھ دیوان لشکریم

بافش شوم نویس بچکست احمدی

آیا بود ازین ہمہ افعال بگنہ ریم

عاشق بدنام و پوانہ و بدکارم
فی مومن و فی مسلم کے کلز ولی محمد
زور حسرا گروم چون محمد علی و سیم
فی صالح اشرف روم فی فلسف شب گروم
بمیرغ کہ قائم ز انست چنین لافتم

واللہ شہود عارم گریا پود یارم
فی فلسف و فی صالح واللہ کہ چہ نیدارم
ور کعبہ چہ بابا شہم چون در پی ز نارم
نئے مدبر بد ز ہم تھے مست نہ ہستیارم
شہباز جہانگیرم پر داز جہاندارم

هم نسبت کار و بار هم اللب لب لبم
 پاکست زان نهادم اللب لب لبم
 چون گویم الله از من اللب لب لبم
 من شاه بے نشا تم اللب لب لبم
 مرغ بندام عشقم اللب لب لبم
 در هر دو من بود اللب لب لبم
 که مرغ که سلیمان اللب لب لبم
 گاه به بار آیم اللب لب لبم
 که موسی بنی ام اللب لب لبم
 میوه درش دگرسی اللب لب لبم
 من بودم ایم و ستم اللب لب لبم
 بے کسب هر کس نامم اللب لب لبم

فی سرخانه دارم بی ملک شهریارم
 فی خاک و کبابم از نور پاک زارم
 لسن نسبت اگر از من از هم شیر از من
 در اسیرین او نم نه امیر خان و ما کم
 سرت جام عشقم سست درام عشقم
 عشق از نسبت پیدا جان اینست
 تو هم بگناه طوفان روحم بیان
 گلے به آیم گاه به بنا را آیم
 که احمد و علی ام که آدم صحنی ام
 دانای سر قدسی از ای جن منی
 نه بکبریت پرستم نه بدل نماز ستم
 بی کام دلی و نامم گویا سر ز نامم

احمد ز سر روحی سرمایه فتوحی

هم جام و هم صبوحی اللب لب لبم

دیگر کسے نه در میان من طرد و برینم
 بانو شین هم هم بد من طرد و برینم
 بی کسب و هم بیان من من طرد و برینم

تفاش هر شمع عیان من طرد و برینم
 فی صورت آدم هم کس من از آدم من
 یا خواجه کونین من یا قاضی تو سین

روح اللحم انذر النفس من کل شیء کس
 علی لب لایه تویم من طیل جبر و تم
 هر شای را پیشوا هر طای را مقتدا
 من هم ز تمیم هم همسایان کو هم جدا
 من قاضیا ترا هر هم من مفتی ترا بی کفر
 من پارسا ترا هم ز با و را گردن زخم
 ارانه تم از عالمان را نه تر از این
 من ازل بودم حسین آنجا چه باشد کفر و
 نه کفر و زایمان مراد خطا و فرمان را
 من عاشقان را هر هم من طایبیا با هم
 من نیر پاک هم من عشق ذات سر
 هر کفر من دشمن عیان دین من سلطان
 سبق انا الحق خوانده ام در دین مطلق خوانده
 سر حلقه غوغایم سر دفتر رسوا شسم
 از خون خود سیر آدم و زنجیر شیر آدم
 ساجد و سجو و من هم عابد و سجو
 دفتر کفر صدمه شکر آتش زخم هر دور

تا چند پوشم را ز پس من طجد ویرینه ام
 نه غنک ناسو تم من طجد ویرینه ام
 هر دور استم دو امن طجد ویرینه ام
 من مصطفی را هم خدا من طجد ویرینه ام
 اسلامیان را هم من طجد ویرینه ام
 عباد را سوگند من طجد ویرینه ام
 نارانه خوف عابدان من طجد ویرینه ام
 این نکت را میدان یقین من طجد ویرینه ام
 از دور و او دران اسن طجد ویرینه ام
 دیوانگان افسوس من طجد ویرینه ام
 من حق مطلق آدم من طجد ویرینه ام
 قانع ازین کامیان من طجد ویرینه ام
 دانی که الحق خوانده ام من طجد ویرینه ام
 سو و ایم هر جایم من طجد ویرینه ام
 که زد و گدیر آدم من طجد ویرینه ام
 من قاصد و مقصود من طجد ویرینه ام
 سو هم هر جلد و سبق من طجد ویرینه ام

مانم پیرا منم دیوانه و شیرا منم	آشفته و رسوا منم من طحدر و پیرینه ام
معرش و هم گری منم هم جن هم منم	هم طاهر قدسی منم من طحدر و پیرینه ام

احمد براه کافر می کردت پیدایه سری	
از جمله دنیا شد بری من طحدر و پیرینه ام	

بل باغ سرمدم بقبر بقوا همیز منم	ست و خراب شویم بقبر بقوا همیز منم
باله نوای ناله ام قطره آب اله ام	منزل هاله ام بقبر بقوا ه همیز منم
هم سپهر و حد تم نور جمال حاضر تم	برنج جمال عز تم بقبر بقوا ه همیز منم
مایه بگردگان منم طاهر لاسکان منم	طیبل بوستان منم بقبر بقوا ه همیز منم
پرده کبریا منم جان جهان زما منم	ست می خدا منم بقبر بقوا ه همیز منم
پوسن مصر قدیم یونس عوت انسی ام	آدم جن انسی ام بقبر بقوا ه همیز منم
روضه قدس را گلم بر گل ناز و بلبل	جز و صومعنی کلم بقبر بقوا ه همیز منم
نوش شکر انگنم نیش بر سزه شکم	هر چه نگین منم بقبر بقوا ه همیز منم
مالک نبت قلوه ام صاحب حجره نه ام	عنا بطرح صفوا ام بقبر بقوا ه همیز منم
هم شکریم هم ترک هم بشیریم هم ملک	هم زرد منیم هم فلک بقبر بقوا ه همیز منم
قبله قدسیان منم کعبه نرشیان منم	مایه النج جان منم بقبر بقوا ه همیز منم
مالک سلطنت منم تو تکلم کنی منم	پرده نور حقیقت منم بقبر بقوا ه همیز منم
کنج ساعیم نمان گوهر کانیمن بیان	نیست کسی در میان بقبر بقوا ه همیز منم

<p>وارث ملک مردم ابر لقبوا و همسر هم</p>	<p>بر سر پیش اندم هم زمین محرم</p>
<p>دولت سردی مراملت احمدی مرا عشق ز احمدی مرا لقبوا و همسر هم</p>	
<p>چنگ در دامن اصحاب باید زون بر دل جانش هزاران جا باید زون پیر سر چرخ از قدرش تنها باید زون رتبه عالیش بر لوح سما باید زون دردم از مع او دم از حیا باید زون تحمیه جاهش با وج کبریا باید زون آنکه بالای خاک و انوا باید زون نغمه در وصف علی شیر خدا باید زون هر دم از نعم از صفات بلای باید زون دست در دامن ال مصطفی باید زون از برای آن شهید کربلا باید زون هر زمان از سوز باطن ناله باید زون ز اشتیاق بخشش هر ساله نوا باید زون بچو نوا صان در پی بها باید زون</p>	<p>هر نفس اندر شتای مصطفی باید زون اولش صدیق کورا از سر صدق و صفا یار غمناک مصطفی و نور شمع هر دو جا بده فاروق کورا حق و باطل حق کرد جام قرآن زوی النورین عثمان عقیق شرم کردی از خیالش مصطفی با صفا نزد علم و فتوت بحر جود و کمال سینه کینه بسته دریا گرم گمان دو قلعه از نفس لاسیت انار و انعام گرم نجات آنکه از غم و غم بگردد کفر ناله و سوز از درد ز بگرد و صبح بر شام از برای سوره جان عزیز مرسته انوار در ریاض مدح یا بان بچو بلبل بر سر غوطه در کبریا سینه ان با صفا</p>

<p>بدره صبا مع اهل دین باید چشید هر که کرده انحراف از راه شرع مصطفی طغنه باید اعتقاد آنکه دارو میل حق گوهر عقلمش ندارد چون دلیل آیدار اهل بدعت را اسم سرخرت باید سوختن نقش میل اهل بدعت نحو باید ساختن خارج را اعتبار نیست مانند قول عقل هست ترتیب خلایق پیغمبر بگفتند هست ترتیب خلایق ثابت از ترتیب عقل بود انفسون خدای پیشگام از هر زمان هر که گوید فضل حیدر آبر یاران همه</p>	<p>سافر و صفت صحابه چند تا باید زد ای بسایه که او را بر قضا باید زد از دلیل شرع او را بر ملا باید زد سنگ نم بر سینه اهل حق باید زد آتش در خانه اهل هوا باید زد بر سر اهل خوارج پشت پا باید زد بیخ بکیشان سلخ نارو باید زد دست رو بر گشتای نارو باید زد اندرین مینتی جهان را صلایا باید زد تن جدا و دل جدا و سر جدا یا باید زد گفت او ضایع خوش سخن صبا یا باید زد</p>
--	--

اعتقاد سینان را احمدی کرده بیان
 برکت پایش هزاران بوسه باید زد

<p>چشم کشا حضرت مارا بهین نیست بجز نادگر سوره و عارض ما آینه روشن است را وقت گیر در خود نحو باش</p>	<p>بر رخ ما نور خدا را بهین عاشق ما باش تو مارا بهین آینه دوست ما را بهین باقی شود ملک بخت را بهین</p>
--	---

چشم پلاسی مست کلاه قبا   در تیر این شاه گدای را بسین

ملک بقا بر رخ زیبای است   لاکش این ملک بقا را بسین

بر رخ احمد نظر کے باز کن
تالش این نور صفا را بسین

<p>احمد جان بر شمع پروانه کن تا اندازد بچک پس این راز تو در خیالت هر که بشی از دست از شراب سخن آتوب هر زمان از جوب و بهو معکم با یقین گیش مردانست به عشق بسین تا جهانی را به بنداری ز دولت گرچه بنواهی که در منزل رسی</p>	<p>اندر دیوانه گئی افسانه کن جمله راز خویشین بیگانه کن از شراب عشق خود ستان کن خویشین را دم به پانه کن رخ حول را هر زمانی دل کن خویشین آتوبان آن جان کن ماهر و یازعت خود را شانه کن در پی او کوشش مردانه کن</p>
---	---

احمد از عارض نقاب خود گشتا
عالمی پر روزه خود دیوانه کن

<p>هرگز ندیدم ماه را چون تو تزلزل بر زمین نور خدائی کن نظر در پر تو روی شبر هر ذره خود نشید و آن هر قطره بجز خون</p>	<p>آتش زنده نفس خست بر حور نقاش حسین تا شهر حق دانم مگر بکشاده رحیم یقین هر شبی سیل و مان هر خارزه در سخن</p>
--	---

بشما می چشم خویش را بنگر جبال کبریا بگر جبال خود می بنشین دی با بهر تنه تا چند در خواب ندردی عین غم قابل بندر	پنهان نگر سر خدای امته در جبال و طین هست تو مارا حرمی در بحکس دیگر بسین و در آتش خواب ندردی چون نشستی آگه ازین
---	--

احمد جمال خود عیان یوست در روکتان
 گفتم ترا مرزی نهان آن این حلیمت من بسین

آمده آن شه جهان باد مبارک یچوان بلاش خود هر شده حرمی بود بر شده رفت و جو و شد عدم ساخت می از مرقم نوبت دیگر بر کشته شد او عشق و خوشی بر تو عشق تا فتنه راه سفر شتافته گاه شوق می کنم گاه عجب می کنم گاه بر قصص فلک گاه بطون با ملک نیست جنون بر نفسون نیست نمون چون دشمن اگر چه طعمه زد گفت ز راه نیک هست مورد انگر که گران کشته لبیر	عشق اگر کجفت تا کمان باد مبارک یچوان کار ز سر و گرشده باد مبارک یچوان مست تراب دمیدم باد مبارک یچوان داده به بجز پیشی باد مبارک یچوان کم شده باز یافته باد مبارک یچوان گاه طرب می کنم باد مبارک یچوان و حدک لا شربک لک باد مبارک یچوان نیست روز قاف و نوبت باد مبارک یچوان عشق مراست لبیر و باد مبارک یچوان نیست مگر بسین لبیر باد مبارک یچوان
--	---

عشق جنون ایزدی واد یچان احمد صا
 مالک ملک سر به باد مبارک یچوان و

<p>گر تو ز عشق بر خوری بر خوری ز خوشتر گر تو غلیل اللیسه حملہ تیان بهم شکن گر تو ز عشق آگس جان وطن دن شکن در حسرم بقا در آملقه نیتے بزن بندہ وقت نوش شوخوت خوابی حاشک</p>	<p>چو تو شدی مثال عشق سحر دورین شکن عادتین رسم هست غنی تیان آدر حاضر شہر عشق شو عقل بنم بگوشه کعبه دل طواف کن تا زده جرد سے ہر کہ ز عشق دم زرد در حق قدم نزد</p>
---	--

صورت احمدی ہمہ نقش و نگار حق بسین
 عشق کمال این بود عاشق نوش خوشتر

<p>بے زحمت کین بے غم آمین ذات تو محیط بحر کونین ظاہر چه نگہ کنی بہ بحرین سبگر تو جمال قرۃ العین از قوس سمار تا سما کین گوئی شدہ قران سجدین</p>	<p>لے ذات تو گشتہ ذات عین موجود ہر وجود بالذات امواج بحر شتمل وان این جملہ جمال تست پیدا آثار شود دستت ظاہر حسن تو و عشق من بیک جا</p>
---	---

چون ذات تو بود ذات احمد
 شد بعد سپر الباق تو سین

<p>مطلب فتوح از در بجانہ طلب کن محتاج فقیرانہ زمینانہ طلب کن</p>	<p>مقصود ہر کعبہ ز بجانہ طلب کن اگر دست لختین ہست ترا را ہ خدا کے</p>
---	--

<p>گردست تو درین راه اسله در خویش بسین هر چه بینی تو درین راه و اکثر که در نیست کس اینجا بینی این قطره ز بحر سیتالی سحر محیط است موجودات برهانشیاست خلودند اگر طالب حقی تو درین راه خدای در هر چه بینی همه اسرار خدا نیست</p>	<p>اسرار خدا از خود و بیگانه طلب کن از راه یقین هر چه جانانه طلب کن در جمله صفت آن یکدانه طلب کن مثلویست لوت خویش را بجای آن طلب کن این گنج یقین در دل سپر آن طلب کن بر شمع رخسار که در چو پروانه طلب کن این راه خدا عاشق مراد طلب کن</p>
---	---

احمد همه اظهار خدا نیست بگوین
 مستی قدح عشق تو مستانه طلب کن

<p>اسه جمالت گنج اسرار مہمان هر چه می بینی جمال دوستی است نور پاک حق تعالی آشکار نوراو گشته محیط بحر و بر من بگویش خوشنیدم بی شک</p>	<p>نور حق برود تو و انم عیان آنکه اندر صورت جانیت عیان دیده ام هر خطه بر رو بنان نوا و بحر سیت بحر سیکران قطره ما بحر میگوید روان</p>
--	---

ماز دریا نیکم دریا بزم زده است
 این سخن دانند کسی که او شنیده است

<p>برگشته احمد سے نگہ کن</p>	<p>پروانه سے نگہ کن</p>
------------------------------	-------------------------

احمد زاهد جدا نیا سبے	از راه مؤید سے نگہ کن
بشناس تو خویش اتحقیق	این دولت سر پر نگہ کن
اسرار قلندر سے یکایک	در رونق مجروح سے نگہ کن
اگر زبده معرفت بخوایے	ورنگہ احمد سے نگہ کن

ما آیت مصحف خود ہم
در پاسکے محیط کجسے جو دہم

عشق در نیارم بر زبان	ز آنکہ مہر شرح وارم بر زبان
بر زبانہ سے گنجی درج تو	دوست پاک تو نیارم ہر جا
در عبارت می نیاید عشق تو	در بنیاد سچان گویم زان
من شہر آب ہو حکم خور و جان	سے شہر آب زان مہر جان
از روز سخن اقرب سالہا	خوردیم من سخما انور زمان
دوش عشق از دور آہیم	آہ دور از آہ سے جان بجا
موج جان از آشیان قریب و	یازد شہد آسنا کہ در دوش آستان
بہشت دل عزیز تو عشق زان	پازد آستان سید و پازد
مختار پیارہ کو تابد عشق	شہد جان سے عشق پاس
سے پیارم عشق تو ز ہم ہر جا	در شہر آب زان مہر جان

در شہر آب زان مہر جان
در شہر آب زان مہر جان

هر چه پیشتر توئی غمخیز کجاست
از لعلش ننگ که غیبت اینجا گمان

احمد از فانی شو که از قولش است

از لعلش ننگ که غیبت اینجا گمان

گفته درین بزرگ سازد همش
بیکانست از لعلش ننگ

راه حق نزدیک کرد بدین

عشق بر راست بنماید بچنین

بگذر که تو از آسمان از زمین

همها از اولین و آخرین

عشق آمد پیش از کفر و دین

در شکره شکر کرده چون یک

گوشوی فانی تا آخر در عشق

بجز که در خورشید آن مجرب

در عشق کس بر آید از عشق

عشق آخرش او پیشوا

اندر آن سو و آن سو او بشود سو و سو

سو و سو هر مایه مر او را شمعین

آه از آن شاه سلطان من

نگاه کند قصد دل جهان من

چو او شود سو سن لستان من

آه ازین خواب پریشان من

بجهد که جهان من و آن من

با نکت آمد ز دل و جهان من

نگاه کند غم چون بنگر

چو او شود جلوه چو سو و سو

ز لعلش ننگ که غیبت اینجا گمان

عشق آمد پیش از کفر و دین

چون در آن من شهبه سلطان من

عشق آمد پیش از کفر و دین

از رہ دل خندہ زنا تم بگفت	کیست ہر اسے شہد و قربان من
جان نہ بولم گفت کہ قربان کیست	آن من و آن من و آن من

ہر چہ از خویش گوینا گیسہ	
جملہ فوٹے اسے میرے تاپان اکن	

ہر پلاوینج محنت گرہ کا نازل شو	ہر چہ جگر ایزویک شہد و قربان اور ان
--------------------------------	-------------------------------------

ڈا رسیدہ پر زمین آید زبان احمدی	
گوئیہا کہ خدا نازل شد از آسمان	

بطول کی جاست پو تو و لا ویزو در سخن	نوشین و بان شہد اسان و شکر سخن
فرقت آن کہ بر سخت آفرین کند	لیکن سخن کی جاست جہالت تو در سخن
وصف بہت بیشہ شکر بے سنا	کا جہالت با دم عیسی است در سخن
در باغ دہر چو توتو نہالی بخاست	سو سن بیان و غنچہ پانست در سخن
جزت لفت خال کہ سالیس است	سو گند خورد ام کہ نگویم دگر سخن
اسے با دگر کیوسے دل آرام بگذرے	بر گوسے حال و بگوین قدر سخن
منج جمال با رنگین نیتوان	مدحت کیجا بگنید در مختصر سخن
وصف جمال دوست بگنید سبز زبان	ما از زبان کیجا کہ گنیم خوب تر سخن
جز تشنگی ہر چہ چو چرخ و دنیا	کا اندر بیان عشقی بود پتیر سخن
نہ از زبان ملک بگنید بیان عشق	آرے روبر عشق بود پتیر سخن

بچون احمدی حدیث سخن میکند بیان
 شاید که زین غمزدن نویسد بد و سخن

گوش کجا گشته سخن بجز در حال
 آردی تو غمزدن بافت شوز خوشن
 پیر که سخن میکند گوی تو در بدن
 غیر تو نیست جهان گوی گوی سخن
 که نشوے تو آشنا بر م زنتی
 لایق این مکان مرغ تو هست زین

کس چکیز که تو نه واقف است از سخن
 چند تویی چه جانان چو دل از سخن
 بر تو سخن میکند از تن خود جوایت
 گر تو خویش آگهی مقلید آن تویی
 در چرخ نیست لب طبیعت از تو
 حاصل جمله هم تو ای مرغ شوز زنتی

احمدی از خود شوے واقف بر لعل
 غیر خویش جان تن شمع تنست پلکین

در روز سحر حق بشمار می باید شدن
 و ز سر مستی هم بار از می باید شدن
 در فضایی که فغان الطهار می باید شدن
 و ز سر سویم کفر و دین هزار می باید شدن
 و ز دم تو جوی حق کواد می باید شدن
 و ز سر جام نامی زور و دین می باید شدن
 از سر مستی سخن می باید شدن

مرغی از جان دل بسیار می باید شدن
 از شرب سخن آفریننده بسیار می باید شدن
 و ز سر اسه و زهر گمشده بسیار می باید شدن
 و ز سر مستی عشق بسیار می باید شدن
 و ز سر ارادت حق هر زمان می باید شدن
 و ز سر سواد و توحید هر روز می باید شدن
 و ز سر مستی و جان هر وقت می باید شدن

باز کشید صورت تر کرد تو اندر کمر / نغمه زنده بهر سحر بلبیل خوش نوای او

احمد لغت ذوالعین کرده بنظم در سخن

سرمد چشم خویشش ساخته ناک پای او

مفلسایم آموه دور کوی تو	با هزاران آرزوی زدی روی تو
چون گدایان بر درت امیدوار	پوکر آید در مشامم بوسه تو
مستمنیم و تر از روزار خوار	عاجزیم از عادت از خوسه تو
تشنه می میریم تا این ماجرا	بر که گویم آب اندر جوسه تو
هر کس بوسه نوازی میکند	سجده ما در جنم ابروسه تو
اگر رود در زوسه ز قالب جانم	هم رود آخر سر ابروسه تو
بچو مرغی در میان قید و اهرام	مانده اندر حلقه های محسه تو
رشته از جنین المین با مشدرا	گر بیایم تار می از گیسوسه تو

بر درت افتاده احمد روز و شب

تا دهر جان این خاک کوسه تو

ای جهانی جمله سرگردان تو	عقل کل سرگشته و میران تو
خون عالم برنجی و کسین پید	زنده از خنجر پیران تو
لا اله الا الله راسو خستی	کس تر و خودست و ایمان تو
بیا که در بستر و مبدع م	کایه رقی از دهر دیوان تو

<p>ہر طرف گزشتہ در میدان تو در میان این عدم چو گان تو</p>	<p>دیکہ ساقم ساجے از نہ قسم تو سے بیاسر با کہ همچون گوی ساقم</p>
<p>گشتہ احمد ایکم از سر گشتگی کس بخواندہ حرفی از عنوان تو</p>	
<p>بامع و ترسا تو در ز نار شو بامصلا برویہ خمار شو برشکن این حملہ را دیند از شو راہ گبران گیر از کفار شو از انا الھی گفتن اندر دار شو اہل معنی صاحب اسرار شو</p>	<p>ای مرقع پوشش اندر کار شو جبلہ و دستار را از سر بند بر فکلن این دین باطل را پیش گوشہ و کفر و ایمان مستقیم از انا الحق را از نے در پیمان جامی از دست معان گیر و نثر</p>
<p>عالم تجسید احمد سیر من از ہمد کون مکان پسر ار شو</p>	
<p>راحت خستہ دلان مشتاق تو پیر ساندہ ہر سہر پیغام تو نقشہ ہر ستم بے انعام تو ایدل آخر خوشن آید کام تو</p>	<p>ای صفائی زور و نور از ان جام تو از نسیم صبح شادوم زانکہ او چون گریبان درت ہم صبح گفتہ لب پر لبش گاہ بہ ہنہ</p>
<p>ہر زبانم کہ رود بحر نام تو</p>	<p>نام تو در عاشقان دور قلتم</p>

آنکه و مندم که در هر صبح و شام	کے شود سو سے من آن اکرام تو
<p>احمد از قدرت نخواهد سر کشید خوش بود مرغ دل اندر دایره تو</p>	
<p>چند جامی ساقی از دست تو هر شرابی که ز خم و حدت بشم چندان در پرده با باشی نهان یون تقیبت هست با هر زوره</p>	<p>نوشه از شوق تو آید مست خچین دانم که مست از دست تا چه خواهد کرد برقع بست تو هست در هر هست، هستی</p>
<p>احمدی پامال تو گرشد چشم اے لباسر با که گشته ریت تو</p>	
<p>ای تجلی حالت صورت زیبای تو عکس ویت زوره و رکن فکان گشته پروے از حسن ویت تازت در کائنات از تقنی فی من روحی و میدره عشق تو عالمی دیوانه از زلفین مشکینت و ام هر دو عالم ذاتت شایان است بر جمال تست عشق بهر مان در آن ترک عاشقان دار هر سو از شراب بخودی</p>	<p>سر و لبان حقیقت قامت بر کنایه هر دو عالم در لیا س کسوت زیبا تو در نهاد جمله عالم روح جان افزای تو وز رموز سخن با قرب نکته ایهای تو هر دو عالم والا از کیسوی عبتر سالی تو پوش و لایان و عقل عاقلان شیدا ای تو خلعت حسن خدی را راست بیالای تو و در هر هستی فرزوده باد و تهرای تو</p>

احمدی سالہا سودا شد از زلفِ بتان مے ندانم تا چہ خواہد کرد این سو و آگوست

<p>تو خدائی ہمہ بر روی تو ظلم تو از خدایا و رگدشت اکہ در من از سہ پیشیت ماکہ بروی تو سہریم و لہر من چند سہلے تو یوسفی تو درین روزگار</p>	<p>سلسلہ عشق بگیسوی تو چند کسٹم جو رعنتیم تو رفت ز تن جان من بوسے تو تا چہ کند سلسلہ موسے تو تہہ دلم غمزہ سہدوسے تو بچہ عشاق برارے تو</p>
--	---

<p>تا ظہر مجنون تراب شد و خوار احمد مسکین عالم سے تو</p>
--

<p>بیات جاودانی راستراشو خود سے گنزار دور او خدائو پہا پر وارہ جملہ پاوستاشو پہا پر بجز وحدت اشاشو پر مرمن برانی بالقاشو</p>	<p>بہا در خویش اگر چوئی فنا شو تو سے مقہر خدائی تا ہیچو انما الحق زکات سہت سہو تو ز ماہ براری گہرا سہو کہ رکنت زہد حقانی کہ چہ</p>
--	--

<p>اناس کے احمدی گرنیک دانے بہا در خویش اگر جسے قاشو</p>
--

اسی جمالت استشی در انس و جان اندر آ
 فطرت تو نقش نقش این چنانند آ
 چیست این عالم ز صحرای محبت دژ
 تا مگر سیراب گردوزاب عرفانت که
 از بر آرزوگانی زاب حمت خاک را
 کرده سپید گلستان بهار از وجود خود
 یک کرشمه کرده در عالم خرویشی خلاست
 از سماع سخن اقریب بهرمانستان عشق
 از بهر اقریب مرغان قلمی بهرمان
 آفتاب فطرت یک با دیده بعشق
 تا مگر باید نشان بکش از آدمی
 هم بنور خود مگر بند جمال و سئو
 بر کشیده از بر خاک منت آسمان
 بر فضا گریه با کوس صبوحی بر زده
 نور عزت خرمین ادیان باطل بصوت
 که تو اندلاف تو حیدر ترا و منی
 چیست میسکین هتالافت خورشیدی

پر تو رویتو نور سے در جهان انداخته
 بر بساط الامکان نقش مکان انراخته
 از آفتاب صحن و تالی در ان انداخته
 فیض فصاحت در مکان کن فکان انراخته
 قطره از بحر کرم کشت جان انداخته
 لیلستان دل و گلستان انداخته
 لفظ شیرین گفته شور در میان انداخته
 غلغله از و بود حکم جاودان انداخته
 نعمت بامی شش نو اور آسمان انداخته
 آرزو پای از زمین آسمان انداخته
 از مثال ذات و وصف ایشان انداخته
 ورد چشم از نور خود کجای عین انداخته
 بر بساط افکانت هسته هفت جهان انداخته
 کوس و سحر بر کن چو گان این انداخته
 تیر قدرت گردن فخر و بیان انداخته
 شیرین چیز بیان سرور و این انداخته
 قطره از بهر کس کشته در این انداخته

خود درون بنیان ما را در گمان آفرین	در حقیقت جمله عالم از وجودش پیش آید
زانکه فیض بی لایحه دست از عنان نهد	که بنور قدرت هر ذره آفرسد

آنکه در هر نقطه وادای نظر بر دوستان	یک نظر بر او احمد زان بیان آفریند
-------------------------------------	-----------------------------------

در سر سوواسه بنوعی گفت	من کیم از دست برون رفت
از سر طامات برون رفت	بسیکس از مطیع صاحب لادان
بجای سر و پای ز سکون رفت	سوخته و ساخته با دروغ
بیت همه از کن فیکون رفت	بر عیش مجلس میجو ارگان
در همه ز راق و فسون رفت	چو معان باشد از جان مری

کشته شمشیر طاعت شمشیر	وز سر تاراسه کون رفت
-----------------------	----------------------

چنان ما آشفته از سر کرده	چندان این شکل دیگر کرده
بهر از صدگان گوهر کرده	چاک از تاب مهر معرفت

صدیوا احمد گشته آشفته	بندگی از شکل گوهر کرده
-----------------------	------------------------

باین شمشیر شمشیرین از سر کرده	و در هم مجال دست عمیان از سر کرده
بر دست از همه استغناء نمود از سر کرده	از دست از همه استغناء نمود از سر کرده

باموچ بخر نیست دلی در معاینه	منه کیست گریه با سواست منتقا
آن روی اور آینه دیدم هرینه	گر عدد هزار آینه شد لیک و کیست

گر دیگران بیدید و خریدند و دیدن
احمد جمال دوست پیره معاینه

سکینه ز حمت خود هم زهر آزاده	عشق مستی می فراید بی تشریب باوه
گر بتاید ذره مهرش بسراقتاده	فاکسان آن ذروه اعلی رسند
او کی آید نرسد و در خرقه و سجاده	هر که او سر مست از جام شراب عشق
رو قوی خود را می نماید عشق در هر حاده	چون بفریب عشق از چاده سر و آله
زانکه بد باشد نرسد همچو تو آزاده	عقل و حرمش آرزو شهوت از سره خود مال
مست شود در مست بیدل جان و ده	گر کسی پرسد ز حال خسته عاشق بگو

پیشه احمد نظر بازی رخ در تونوست
یکه گذار و از سایه است عیالوت مستی او

تا شود و بخواهد تروید	ساقی می او هر استمانه
برگره سینه اشک در هر	عقل و هوش ز میرگی کیست بوند
گشت و در خواجه پیرانه	گفتند سر پناه که ببرد نه اندر
در جهان چه با کبر نشانه	هر روی بر از سینه بر آید
مردمان چه چشم در هر	اشک غمین می بگرید از غم

مست چون ساقی بہر سہاۓ	نہن ز جام و حدت عشق مستم ہر دم
مے نزار مہر چا کا شانہ بالیقین و ان بر خستہ دانہ ہر زمانے کتر احسانہ ساختہ جان و دم عشانہ	بیل لاجو تم در قریب حق کائنات تم تو صید خدا ایدل اندر و روح عشق آتش نھا نیز تیر جہازان پروان
احمد دیوانہ بر شمع رخس سوختہ ہر لفظ چون پروانہ	
جام قربت بہت عاشق در تمنای جام مروں چہ نقل کن نار و سب و لہستہ لعل بر لعل مہو شے نہ	ساقیا جام شتر تہم در وہ پختہ شو زین شراب پختہ دمی دامن مانع گیر و بادہ نبوش روی بر روی دلبرے میدار
احمد از طعنہ مے شتر سہرچ گر بلاعت کسند از کہ وہہ	
در آئینہ معاینہ دیدم ہر آئینہ انسان نمثل است مصور در آئینہ اندر راہ حق نگاہ کہ حق بر معاینہ در یاد موج بہت یکے در معاینہ	دیدم جمال یار ہویدا و آئینہ گر از رہ لعلین حقیقت نظر کنے بر صورت بشر چہ نگہ میکنے مرا از آشناسے عین حقیقی غلو نگر

احمد چشم خویش جمال خدا برید
 چشم خدای من و مگردان بر نیاید

حسن لطیف و صورت عفت نما
 ذات کمال خویش تو زیبا نهاد
 و اندر تو سینه زیادت پند و نوحا نهاد
 این شیخ ز کوه شکر کبابی چه عهد نهاد
 عشاق را ز حسن چه در هوا نهاد
 گاهی میان غیب و هوای نهاد
 با نامی از عشق چه سر نهاد
 انگه هزاره در سینه دیده با ما نهاد
 دانش بسیار با بدیضا نهاد
 انگه سبک بود نه محال نهاد
 نام ست اینک اسم می نهاد
 امواج بحر سپهر به ری نهاد
 نور جمال خویش تو در نهاد
 خود را بذات خویش به ری نهاد
 نقاب خویش آدمی معنی نهاد

شکل چه خوب صبر بیا نهاد
 حسن جمال خویش تو اظهار کرده
 خیمه کی است کز زه معنی نظر کن
 شوفا و شورست توئی ذات محض
 بر دانه برقع از رخ و اظهار خویش کن
 گاهت به شکل آدم و تو ابر بر کن
 دیو ربانی لغت چه اینا بسوخته
 نزدیکت از پیوسته و منتهی تو آشکار
 بسینه ز نایب تو کز کوه کوه
 از کوه بلوه طور و نام تو لغت
 می بود جز وجود تو دیگر وجود نیست
 انوار ذات خویش بخور سفیداده
 تاب جان خویش با شش فگنده
 در اصل کل کمال و مطلب کون
 آدم تو ذات نیستی کی تو در نهاد

<p>الشیان خلاصہ لیسٹ نمودار ڈو لیا در پردہ و پردہ مارا ہے ورے پیمان آشکار توئی خستہ چکس ہر ذرہ آفتاب پیفت تانے مجنون توئی ولی و محمود ہم ایاز جانہای عشقان ہمہ بر پاوردوہ دیدار تو بروی تان تقدیرین جہانت</p>	<p>اظہار حسن رنخ و ترسا نہادہ این پردہ بر فگر چہ می کا نہادہ ذات بشر بصورت اعلیٰ نہادہ نور سے زوات خویش آسمانہادہ یوسف بہانہ بزیخا نہادہ داغی ز عشق بر دل شیدا نہادہ و درہ چرا کجنت ماوانہادہ</p>
---	---

ذات تو احمدی ہمہ معنی نزدیکیت
 اوصاف ذات خویش بصیر نہادہ

<p>شاہ من آدم بد روزیہ جزورت چون در کیند نم مظاہریم یک می ننگ میکن خاستے پرو حساب</p>	<p>چون گدایان بر آمان یزہ بدورت سے کینم درو یزہ بالگدایان بکوچہ استیزہ بدے ہر حساب ما حیزہ</p>
--	---

خلق از غایت حد بنگ
 نسبت افعال ما بہ لے یزہ

<p>ای صورت بصورت معنی نشاندہ و الکر کہ صورت تو عیان بدہ کہ بود</p>	<p>نور سے مصوری تو و آدم بہانہ ای صورت ز معنی و صورت نشاندہ</p>
---	--

<p>دریا و موج ہر ذوقی ان و م مزن بر صورت بشر کہ نمودار کرد کا در چنگ و در پاپ و در و در و دریم مرغیت از نشانی قدسی دیوان</p>	<p>این بحرین کہ بیچ نزار و کرا جلد توئی و غیت کسے درینا جز وحدت تو بیچ خریدم ترانہ جو در جو ارحی نگہرا مشمانہ</p>
---	--

احمد توسر حق چہ کنی فاشیغ میں خلق
 نزدیک خلق بہت سرسرفسانہ

<p>شکل تبدی صورت زیبا نمودہ انسان خلاصہ استیلا از ایزد کا کسین و در جہان اولاد ذات او در صورت بشر کہ پیوار کردہ ہر قطرہ کہ بہت زور یا سرسرت انسانیت میر حق نمود از در انجمن در ہر دو کون غریب بہ ذات او آدم بشکل خویش تو اللہ از کونہ از زبان ہمیکہ سیدت بیفتد ہر دم بحر صفات بہتر بجز آن اندکلام خویش نمود در انجا پختہ</p>	<p>در چشم ما شقان ہمہ وقتے نمودہ بر ہمہ نفس جمال چہ زیبا نمودہ آیت حسنی ہمہ انجمن نمودہ کسے بشر کجاست او پیوار نمودہ ہر دم ہر ستر موج زور یا نمودہ ترکیب ذات کرد کہ ز انمودہ ذات صفات خویش ہمہ را نمودہ بہر دو کون غریب بہ ذات نمودہ از زبان ہمیکہ سیدت بیفتد ہر دم بحر صفات بہتر بجز آن نمودہ اندکلام خویش نمود در انجا نمودہ</p>
--	--

پنهان نگویید سخن سخن عشق و شکر
واللذک ذات خویش تو پیدا نموده

احمد پدید رخ تو گشت مبتلا
پیرشده رخ فلکند تو عمده نمود

<p>فراخ از پاپ حفا بستاید و دلور به بامی و اندر حقیقتی خاتمه نماید در مقامی معانی مستحق به در شریعت سر در آویخته بر در به از بیان هر زمانی بر دهان مسکریه عمر یعنی حقیقت صاحب آرزو به از هزاران جبهه و از فرقه و زنا به اندر رون خرقه تو عاقبت و زنا به چشم از راه معانی هر زمانه کجایه</p>	<p>فراخ از پاپ حفا بستاید و دلور به هر که از آن شکر بر عذوق ازین پیر که در پاره روز مسکری تو پدید ندا هر که او در حقیقت نیز منصف و در نماند و ریاید روز عشق بر ترا دامن پو الفصول آن رسد از شکر تو پدید خدا از لب میگون از نوای گان را بر تو چون در زهر و در سلام ثابت بگردان پاشیده از آن گاه خانی حال مبهوشان</p>
---	---

احمد از لری شکرش گشت بر مستی تمام
حلقه دیوان گان ایضا به شکر مار به

<p>در چشم عار قان به پدید نموده اندر دیوان خویش چه زیبا نموده در کائنات چشم به نظر او نموده</p>	<p>ظاهر جمال خویش تو عمده نموده هم خویشین خویش نموده جمال خویش واللذک غیر نیست درین کائنات</p>
---	--

انظیر اگر و حسن خدائی به چشم خلق	حسن جمال خویش چه اینجا نمود
وینها کجا است جلوه یکی بین و مزن	غیری کجا است در همه درانمود
اندر جمال خویش نمودی تو چشم بیشتر	اندر مژگ عشق بربغ و ترسای نمود

در چشم احمدی است جمال حد عیان
 در چشم احمدی همه معنی نمود

در خویشین بین و مکن در کس نگاه	در صورتت نوشته عیان معنی آنکه
الشان نموده است انوار ایزدی	خود را شناس و هیچ کس را مکن نگاه
و القدر همونست و در جهان تامل	در صورت بشر نجد ایست اشتباه
گر آشناسی به خدائی بخود سین	عاقبت کند برام درین بحر آشنای
مقصود بزرگبده بودی خدای نیست	مقصود خود ذات است عین خدای نیست
گر نیستی آرزو که اینجا چه میگفتی	در صورت خودی بخدائی تو پادشاه
ایلیس را بود جنبه از جمال تو	بچاره را نده شد که غلط کردی بچهره نگاه

احمد ترا چه کس شناسد چه چاره
 زین رویی و دلی هرگز این آراء

بان از جمال سوی تو آدم نمونند	وز عکس تاب حسن تو عالم نمونند
و الله که ذات نسبت عیان محبت بشر	خود آشنای گشته و آدم نمونند
بر روی موشان که جانیست متبلا	حسن تو موزالت بهر دم نمونند

احمد پیر خورشید حشر از بیخ تو بود بر عارض بخت است مسلم نمونه

<p>والتشریشیر کجاست همانا تو بود خود را بشکل و صورت انسان نمود از ناز و زکرت همه چه با هم را بود کین در بی روی اهل معانی کشوده کین بگشاید شرک کز اول اناز و ده کز حسن خویش بیخ خوبان ستوده هم خود بوضع خویش خود را ستوده در راه جنت جوی چه سر با نموده دل های شکیان تو بکش از نموده</p>	<p>در صورت بشر همه عالم ربود آن دیده بر کجا است که دریا بیا برین نمود آن خجل و خال ز لوت تو آشفته کرده اجوال که چشم است نزار و ننگو در غور این سخن نرسد در دل سلیم دل های عاشقان نشود جز تو بتلا و رو بخت تو کی رسد برین فعل بجز دلها به تیسر عشق سر ایسمه کرده چنانهای عاشقان همه بر باد داده</p>
---	--

احمد رموز عشق همه فاش کرده زار می مگر ز شیر خوراسه شسوده

<p>از صحبت چمن که و بالا گرفته در قاف قرب گوشه جمع عشق گرفته از مردم خبیب تب گرفته از خاک بے بقا دل انا گرفته</p>	<p>زنت بقاف قرب چه عشق گرفته اهل دلی نماند درین خاک بی وفا مردم کجاست کز در معنی دلی زنده در تنگنای دنیای دلی اهل دل نماند</p>
---	--

از وهر چه بلار و بالاکر گشت	ور خاک آن وهر چه دل سیم
زین بهر چه چاوش ما و گشت	یارب غلامش و کزین وهر چه بل

اگر عین دل تو درین تنگنای هر
 عزت بقای تویت عشقا کرده ام

از زه نشیب نیست چه ستمی طوفان از او بریزد زنده باد از چه اندر به سست پستی به ناله سینه خراشیم در پیراهن پستان	از کج در پندار همیشه ماند شایسته می که در بند قفس هست بالایی فکک پواز تو ما چه چیده جرعه از جام تو
--	---

ما ز رویا نیم رویا هم زماست
 این سخن گویند که کو آشناست

خود را بدین طریق پدیدار کرده از جوانی تو پیش از آنکه ز غرق قشای کون تو اظهار کرده سحره های عاشقان بهر وار کرده در هر طرف بچشم نمودار کرده حیرت نماند هیچ با تو ار کرده عالم پر از صیقل سحر کرده	در صورت بشر که نمودار کرده در عالم صحر که دعا زنده اسرار عجیب چه نماند بوز سحر میانهای طالع بان همه بر باد رده در هر چه شنید پدید بود جملوه دست نور جمال بر رخ جوان فرو رده راز جمال خویش بصیرت سنا و ده
---	--

ہر پوندہ زخمہ سے جان شکان
دلہا سے زخمندہ غماز بردہ
دراپہ پانچ سجدہ سپدا پینکے

عشاق را عشق گرفتار کردہ
جانماف اسہ طرار کردہ
معلوم نیست اینکہ وہ چہ چو ابر کردہ

احمد ز شمع رومی کو پروا نہ سان بسخت
جان پانچ شمع شکر بار کردہ

یہ ان زخمی وہی سستی از نامہ سلام
از غم پیش جہر گشتی مقصد چہ ہر گشتی
تو شاید لاجوردی در عالم شکر گشتی
پیدا و عیانی تو در جہر منامی تو
ہم بازہ و پیمانہ ہم نشینم جانہ
ہم عاشق ہم عشقی ہم مہاویں ہم
آن مغزین کو آن کزین کو

چہ روز سستی ہو سستی از نامہ سلام
پیش ز غم گشتی مقصد چہ ہر گشتی
انہما زینا سوئی از نامہ سلام
پیدا و عیانی تو از نامہ سلام
ہم بازہ و پیمانہ ہم نشینم سلام
ہم عاشق ہم عشقی ہم مہاویں سلام
آن مغزین کو آن کزین کو سلام

امروز تو سے احمد مطلوبہ توی سرمد

حلقہ کو لو انجان اورا ہمیشہ مارہ

از صراحتہ او شکر چہ ز نامہ سلام

آتش بہ درستان سحرگ
چاہر شکر ز نامہ سلام

ویدیم ز آتش و سحر آتش
عشاق ز راہ گشتہ از رہ

چو بی پرسیدن از بهر درین زینت بشکر
 چه داری پوست اندر چه بگره بند غوغائی
 بنیدانی رسی کجا سران آگونی گردد
 بجای سخنش آنجا جمال از پرده بماند
 میرد قاف جان گروئی یون ریای پایا
 و صفای کبریا در کنی پرواز هر سائست
 سلام اندر سلام آید کلام اندر کلام
 نه آنجا در دور دور آنجا ملک فرمان
 نشانت بی نشان گرو فنا اندر فنا
 یکدکلم نیل بینی جمال در شاهبهری
 سلیمان نیز در ملکش کینه بنده بود
 جهانبانی و سلطانی ترا زید لایلی
 چچا پوشی نمی شاید مایه آنکس از آن
 همه هستی عدم بینی تبه نور قدم بینی
 توای مرغ لاهوتی برقص آورده لهما
 عنایت و مبین که ده بگفتا چند غوغای
 ترا آن به آبا احمد که از افشای برحق

که دیوانند پس آنجا یک بر شکل انسان
 طلب کنی نشان یابی چو جبهه پیرنی
 نه پایانی در و بینی نور و نیم چو گانی
 شود ذات مستغرق بنور ذات توانی
 شوی از چشم تا پدید چو سیم رخ بیابانی
 جمال حق عیان بینی در آن صفا روانی
 عیان اندر عیان بینی همه سر پر نهانی
 نه آنجا تقدونی و جلال آنجا رخ آسانی
 نماز دور دور تو روی روی باسانی
 که باشد کتیرین ملکش همه ملک سلطانی
 که کوس بسبب بی زود در ایام جهان
 که اندر مصر هفت آتونی چون چو سفت
 بدر بانی نمی نید ترا طاوس بانی
 نه تن آنجا نه دم سستی زهی از صوت فانی
 نیز نگاه روحانی بسیار خوش الهانی
 بیایک جرمی غم ازین بحر عمانی
 زبان دور کشتی هر دم فرمانی بیریانی

<p>من تترتا که از همه بتا بکام است</p>	<p>منو دارم من از نور اسلی</p>
<p>در آن آینه بنگر هر چه خوا ہے به بینی جمله اشیا را کما ہے مگو ذریاب گردانی ہے چه داند سر این سیاهی ہے که اندر ملک دل شهباز شده</p>	<p>ترا آینه بردست دادند اگر طالع شود نور حقیقت نه نقش سر سری صورت تو خرد مندی بداندر سر این کار تو قدر قیمت نخر در چه دانه</p>
<p>بروی احمد میکن نظر کن الا سے اہل دل نقش آئے</p>	
<p>واللہ کہ مرا از دل جان نیست ہر اک الجیس مع الجیس تو ان کرو تو با فرزند ناہن مرا نیست ساسے در راہ یقین ست ہون رہتیا مردم تو ان گفت معنی ہر اک زبان چشم ترا و نذران پنج خواستے بیچارہ فروماند گرایا محبوب دلم آندہ سرو مہلیا سوراہی بیخوبی سے تہہ چو چو بیخوبی سے</p>	<p>ما عشق نہادست درین سینہ اسے دیوانہ بجز ناول دیوانہ نسا زو میرا رم ازین طائفہ عاقل ہر ہشار این آئینہ دوست نماہر کہ بہ بنید مردم بود آنکس کہ درو معرفی ہست ماحق پیغم و شناسیم حقیقت آنرا کہ دل دیدہ درین آہ ترا و ترا کہ صورت مجنون و گہ پیکر لعل اکھڑو سنگ چو تیر پیکر گفتنت</p>

اسی طایر قدسی کہ درین عالم فانی یارب تو چه مرغی کہ ترا کس نشاند	قدوس تو ان خواند کہ در عالم باکی چون جایی گرفتگی تو درین قلاب کی
در صورت آدم تو چه رواندہ امی مار اسرار تو با مردم تا ازل چه گوید کما	اوصاف تو بہ معنی حق مستغالی حق راستوان گفت بہر عالم شاکلی

احمد چہ کنی سبب سخن التو ہویدا
بہ وقت یا فہم ازین عقدہ کز اکی

این چہ شورست نیکو در بازار عشق ہفتشت رنگس شدیدہ عالمی را سوختی	این چہ شورست اینکہ باار با چہ آریختی بیت آلودہ نگشت خون خلاب کیختی
راہ آدم خوردی را نہ اہلین را سوزنی را خود چاہیہ شے ساختی	خود انا حق نگستی و ہمنمورا او بختی رشد امید ما را جلگی بگستہ

احمدی اسرار مردان را مگو بہ کیست
ہیون انقلاب محبت نوز و شب آویختی

امی صورتی تو نقاب معنی ہر ذرہ چو آفتاب تابانست	ہوے ذات تو در نقاب معنی از تابش آفتاب معنی
امواج و بحار رایکے دان چون نسبت شوی مطلق آمد	این نکتہ نگر در آب معنی اسرار تو در کتاب معنی

احمد ہمہ است مظہر حق	بردار ولے حساب معنی
----------------------	---------------------

<p>شکر عشق بناخت بے گئے</p>	<p>خون من رنجت یار بے گئے</p>
<p>نظر سے سو سے من نکر دے گئے جز یہاں کتر کہ بانخت باغشے دل و دین جہاں ایگ گئے رہ نژادہ بخویش پیچ رہے کہ مر یاد نادر دے مے</p>	<p>خون من خود در فراق بے مہرہ مہر سپچان بناخت ہوش و عقلم بیک نظر بر بود گرچہ بسیار پسند با گفتم گردر گوش گفت بد گویان</p>
<p>صبر احمد رفتا و در چہ عنم سر سپان میکشد ز قمر حے</p>	
<p>تزیاب جانقرا ز لب از دہا سے از حنیم درد تیرہ تو جام صفا چو سے از شاخ خشک سہال تو نشو نما چو سے دیر لوستان ہرز کس کمیاجو سے در تنگ تائی ہرز کس کمیاجو سے از مردم خلعت ہی جزو غابو سے زین شہر پر نفاق جز این نہر اجو سے باہر کہ دم زنی ز مروت صفا چو سے جز این صفت نہ طایفہ بر بلا چو سے</p>	<p>ایدل و قاز طائفہ بیوفا چو سے نام و قایم کہ بی نام و بی نشانت لقش صفا ز صغیر ایام چو سے اہل قاتماند در نیجا پے و قات در شہراء و قات بمثل ہیچو کمیاست این شہر بی مروت راجت ذالست کہ خداع و حقد و حسد خبث دشمنی در ہر کہ نیگری نیفاقت عیلا بتان اشرست سر اسر صبح شام</p>

<p>بدگفتن و تشبیه و نشان سحر است ای دل کنار دیگر ازین شهر بیخاق اهل هوست جمله کابری شهر ما این شهر که پلاست و بی بلا مدام هر دشمنی که هست هم از آشنایان است</p>	<p>زین خورشیدت عادتت پندار بجوی ای دل مشرد و عیشش وار عذابجوی اخلاص صدق و لطف ز اهل سحرجوی جز خون غنق ز کشتن از کر بلاجوی ترکیب دوستی تو ازین آشناجوی</p>
---	---

احمد وفاخواه ازین شهر یوفا

ای دل قارطایف یوفاجوی

<p>ایدل بکدام کار و باری در غلغله گداز سفته شد عمر عزیز در غلغله از طاعت حق تو گشته بیخاف آسوده نشد ز ما فقیری در غلغله رفت عمر برباد سرمای سمرقند لاق تاج ای دولت آن کیسکه بگذشت بر در گدازی نیاز میجو و</p>	<p>مشغول کدام روزگاری معلوم نشد که در چه کاری تمام از تو بیخ حق گزار می در بندگی خدای عاری مظلوم نیافت پیج پاری دل سوخته شد ز خاککاری می تو سر تو سترای رسی در طاعت حق شبان تاری دلها همه در آن بیان سلیبی</p>
---	--

<p>در عرض و هوای او لوی پاز می</p>	<p>این عمر عزیز میگذاری</p>
------------------------------------	-----------------------------

افسوس کہ سنجے نزار سے	شہد اکہ دہند نامہ پروست
<p> ور آخر دم بگو چہ کہ سے گاہے بغیر و شہر یار سے کہ در پے بوسہ و کنار سے تا چند ورین گناہگار سے دین چشہ بانگشت جاہ سے بر خویش کن تو سو گوار سے در بازی لہو و خاکسار سے گاہے بفساد و گنجوار سے مستے کہ نیافت ہوشیار سے تو بر ہمہ خلق کرد گار سے چون بر ہمہ چیز ساز گار سے چہ چارہ شکستہ دل نزار سے درومی تو پیرس شمسار سے از جسدہ بلا نگاہدار سے وار و بدرت امیدوار سے </p>	<p> تحم علی گے نہ گشت گاہے بنجیاں گنج و مالی کہ در پے وصل خود بر بیان باز آئی ترین خیال بازی سہ سو وہ نشہ بخاک گاہے خود را تو کن سیاہ نامہ افسوس کہ عمر رفت باو گاہے بشراب و گہمستے در غفلت مست غاب با نذیم یار پ ملکا جہان پناہ مارا تو بدست نفس مسپار چون در تو ہمیشہ نالد در مجمع خلق آبرودہ آن روز کہ روز شہر باشد بر بیچ کسے دل نہ بستہ آستہ </p>
از لطف دراز چہ برار سے	احمد بدر تو ابجا کرو

بیگانه مشکوکه اشکنا	اسے دوست بیا که جان مانی
<p>تا چند کنی ز ما جسدهائی باشد که زور گریه در آئی در محنت و در ابتداءی ایدل تو بنیو زیو فانی دین صحن چو پشت کربلای تو خود همه روز در بهوائی مارا همه وقت زهر خانی بی ماتو بگو چگونہ پائی این بند چرا نمی کشائی پیدا است که در غم عنائی در بردن جان با چرائی وزنج و قراق در قالی ای مونس جان من کجائی یک لحظه بگو چرا نیائی کمان روی چو سه نمی آئی</p>	<p>مرزیم همیشه در فرافست شب زور در انتظار مر ویم محبوب غمخیزم نه رخ دوست در گنج پیا و محنت و غم بیستہ الاخر است خانی تو من مانده ز تو خراب و بچو و از دست نصیب بگردان نوشت من بی تو می نی پائیم پاپسند غم اسے نگارا تا چند زمان کنی تو این دو بیجان شده ام چو مرغ لعل بنامی جمال خود بیک بار من تاقت بجز تو ندارم بودی تو همیشه پیش چشمم رنجیده مگر ز من بر غمی</p>
در وطن است سبک شفالی	چون مرغ سبک طپیم در غم

در کوسے توئے کسٹم گدا سبے	مشد کہ کنے کے ترسم
اسے آنکھ بحین پاوشا ہے باشد کہ شے چومہ براسے گنج دو جہانست پیوایے این سوزش نہ ہر بے لقا ہے	آخر کسے گدا سے خود را ہستیم وراثتکار شبہا بی صحبت ہمدے ویارے والسہ کہ ز زہر بدتر آمد

احمد بجمان ہمیشہ میاش
خرستد جکت خدائی

کہ من از آتش غم سوخته وارم جگر جز توئی مرہم لیش غار و دگری کہ بز تو بوقصہ من دروسدی کہ شب بچہ مرا نیست ز بکار اسرمی ای ریفاز نہال تو پخیدیم برمی جز این درد ہمہ عمر نزارم بہر	اخرای ہفتسان من مسکین فلجی درد خود پیش کہ گویم کہ علاج دل من تو انم کہ کسٹم خزش پشتت غم دل صبح امید من تا روز پیمان برسد شاخ امید من از باد نیست شکستہ رغوی و غسوق پرستی ہمہ شاہد بانی
--	---

احمد از درد دل خویش چہ نالی ہر دم
ہر آتشہ کجا داند ہر بے ہنرمے

دیوانہ شہم در شہم ہر موی نوتار والسہ کہ کجا ترستہ ہر طاقت پارے	آفتاب و زلف تو سر اور سر کار سے چاچند کہ شہم پار کسٹم چہ تو ایہ دست
---	--

در آنچه میراث تو اید دوست شوم خدای
در سینه منور است تمنای لیلی

احمد برو بهر تماشا بریا چین
کز گلشن کویتودر ایت ری

ای سرور وان بیای باز آ شده خانه چشم بی تو تاریک رفتی و ز بگر سینه شد داغ از وصل تو شد فرغ جانم	دی سبزه لبوی بران باز آ ای گوهر شجران باز آ ای داده لبینه داغ باز آ ای بروه ز من فرغ باز آ
---	---

جز قامت تو نبیند احمد
ای سرور وان بیای باز آ

جمال السدری بنیم بهر سوی برو سلام التاریخو انکم بهر حرفی بشلی سینه کشی میباید انکه ز جگر باز نشان ادهم بنیم بهر دوست هر کس	سلام اللندی آید بهر سینه زهر کوی صفاست انکه بیچرا انکم ز بهر دست سینه کشی میباید بهر دست فغان او همی بنیم بهر پای
---	--

سرا از بهر سینه بد کن سر خرد پیدا
بچه میگو که گهی آید بهر دست

از کوه که میباید انکه ز پای بچه میگو که گهی آید بهر دست	از یک لب خنده دل سینه ای از کوه که میباید انکه ز پای
--	---

بهر صورت که می بینم عیاشی	بهر صورت جمال سبزیانی
بجز در پیکرت خاطر نه بندم نه جسمی نه جوهری توئی شخص همه آشفته و دیوانه گردند	که در هر پیکر که صورت نمائی درین معنی همی بینم خدائی اگر از پرده رخ زایل کشائی
گردانی گوئی شاهانست احمد ز شاهان یادشای آن گدائی	
اگر بیرون مانی بخود آئی چو موج و بحر را فرقی نباشد تو باشی توئی از توحید است بهر شکلی که بر ما جلوه سازد بجز در صورتت صورت نه بندم جهانی مبتلا گردند میوشش تماش میکند خلق تماشا	بهر ذره عیان بینی خدائی چنان باشد میان با جدائی بهر کسوت که در چشم در آئی بود زیبا که زیبا و لربائی که در صورت تو صورت عیاشی تغایب رود خود چون واکشائی چه مرامی نمائی پارسائی
مقامی و زکن تا احمد آید بیاید تا ز جان دل بانی	
نایم روی کبر یا سئی	یعنی که بنصورت خدائی
کس نیست بهتر از جو و ما هست	بوجود هر و صفت کبر یا سئی

پس چیست میان ما جدائی	چون موج بجز است یکم ذات
از بحر میرا آشنا سئ سبک پرده جمال خود نمائی گر پرده چشم و اکشائی	بر صورت آدمیت پیدا گرد و رکنی ز روی پرده عشاق شوق مست و مستور
تا صورت احمدی عیان شد پیدا است جمال کسب دانی	
نیایی هیچک از خود نشانی اگر خود پیخودی یا بی زبانی که شرح او نیاورده بانی ندارد هر کسی کشف و بیانی بیانی کرده بر من این آبی که سرگردان درین کارش بیانی	اگر بے یاد او باشی زمانی نشان بی نشان انگه بیانی نمی باید چنین گفتار و گفت ز حرف سخن اقرب نکته را میت اخذ اندازان منی خدا بینی نه کار هر کسی هست
اگر حالی کنی احمد درین کار بجانانی رسی در کتہ جانی	
در صورت بشریاست آن یکی فی فی بشریاست هر آن یکی بگر نه از هر که جمله نه است آن یکی	هر دم بزیات جمله عیانست آن یکی در صورت بشر چه نگه میکی بغیر پیدا چشم ظاهر و باطن بزیات خویش

<p>در تویشین سمن که خداوند هم توئی در تویشین سمن و مکن در کنی نگاه مستشرق جمال خدائی یکس سمن و الله که خبر تو نیست در اینجا کسی خلد اندر ظهور صورت و منی چه پی برسی</p>	<p>بجز خیل جمل جیانتست آن سیکے کاین جمله مکان ژمانست آن سیکے غیر می چه بنگر می چنانست آن سیکے زیرا که شکل و صورت بت جان آن سیکے بشناس صورتیکه فلانست آن سیکے</p>
---	--

در ذات احمدی بجز اجز تو نیست کس
 در جمله سمن که جان در و انست آن سیکے

<p>ما سیم زر مرانی سلی در ما بطلب ہر آنچه جوئی این قلم زحمت پیدا ما بجز محی بیکر اینیم در کثرت عین وحدت کس نیست درین مقام ظاہر انسانست ظہور حق بکامل و رکوت او نیست پیدا</p>	<p>در باب یقین کہ عین مانی در ما بنگر اگر آشنائی اما بجمال کسب ریائی در قلم چه بنگری جدائی در وحدت کل سوہ یقائی ظاہر بجمال خود نمائی انبیت منظر ہر حسدائی پیدا بلباس خوش وائی</p>
---	--

در صورت احمدی چه بینی
 ہم است اگر سخن گرانئی

<p>کجا بود این پیر کجا در ششانی دوز برای دانه خود را لیس گندی بلکه در گلزار معنی گلشنی همورسته از معنی جان منی ماجرا که راز باب گفتنی</p>	<p>طائر قدسی که در بند تنی سر فراوانی بدین و انگاه بوی ابرو مستکان و حد تنی که چهره هر شکل میگردد می عیان موجب ادویا بکس گوید بران</p>
---	--

ماز دریا نم و دریا هم زماست
 این سخن زاند کسی کو آشتااست

<p>موج لطیف مانی دریا بیکرانی بر حریف نسبت پیدا صد نگره معانی جویای بر خیزستی میدان که عین فی سیم رخ قاف قدسی ز لایمکانی هر یک بصر چه بیند اسرار من ابرانی آیات عشق را تو تقسیم تر جهانی</p>	<p>ای صورت خدائی آینه معانی در صورتت بود اسطرلاب و جبین در استی آنچه خواهی در خوشین طلبی پرواز کن مانی زین آشیانه برک چشم خدایین ذات حق نه بیند آیات ملک اوقات شهو شایع</p>
---	--

آمد چشم نظام مغلوبه خوشتر را
 از چه صدای احمد موسی ابرانی

<p>تیرت کس را از تو برین معنی شکی زانکه اندر یک باشت زیم بیک</p>	<p>صد هزاران آینه شایه بیک ز یک سینه بیک سینه بیک</p>
---	--

وحدت اندر کثرت آمد آشکار	بر کشا از راه بنیض چشمی
گر می خواست که بنی دوست	بر جمال خود نظر کن اندک

گشت تم الفقر احمد تمام
فخر وارو از پاس چهری

درد مارا کجا است و زمانے	زانکه اندر در پیچ در مان نے
سرد چہ زیر پاسکے مجھوں نے	جان بدہ در خیال جانیانے
ماشو کے زورہ تو بجان وگر	پانے اندر دوست ہر نہ مانہ جانے
شوخی کا این کہ ہنسنا	بہتر دور کسرا سے سلیمانے
ہر کہ پانے گشتہ در دوست	گشت در ملکب دل سلیمانے
ہر کہ اعتراف گشتہ در دوست	ہر زمان چاکہ نزد گر ہانے

تجدید ہالیہ در چہ نہ کہ تمہید
تجدید ہالیہ در چہ نہ کہ تمہید

اندر کثرت ہستی ہر پاسکے	تجدید ہالیہ در چہ نہ کہ تمہید
درد مارا کجا است و زمانے	تجدید ہالیہ در چہ نہ کہ تمہید
سرد چہ زیر پاسکے مجھوں نے	تجدید ہالیہ در چہ نہ کہ تمہید
ماشو کے زورہ تو بجان وگر	تجدید ہالیہ در چہ نہ کہ تمہید
شوخی کا این کہ ہنسنا	تجدید ہالیہ در چہ نہ کہ تمہید
ہر کہ پانے گشتہ در دوست	تجدید ہالیہ در چہ نہ کہ تمہید
ہر کہ اعتراف گشتہ در دوست	تجدید ہالیہ در چہ نہ کہ تمہید

در صورت نشانی بشتر آمده پدید
هر چه بشتر کجاست همانست آن

احمد صفات است عیان اندرین جهان
در هر چه نیگای تو نشانیست آن

رخت برین چرخ معالی
باز رہے زمین قفس سرس
روح مجروح شوے از برتر
خاست شایان کشته از سر
ماه شوے و چه کنی مشت
بر پرے از حجره این مشهور
صوفی مرقع کشته از برتر
از غلط این فخر شام
زنده بر آن ماند و نهان

چونکه ازین تنگ نفس بربری
زند و شوے ز نزه تر از زندگی
دل و نیست پاره شود فی المثل
پاره شود جامه تن پاکت پاک
یافته خور نشید تو تاب و گر
از تنه قلاب بیایا خلاص
تا انوش زنده دلن کس
از این که در قفس
ز که از این که در قفس

اندر این سر نشان بازمان
بند بگو و سخن او برسی

چنان در دل اندر خط انوار
رخت لعل قلاب و برانداخته
پای سحر کینه و سحر انوار

پای سحر کینه و سحر انوار
رخت لعل قلاب و برانداخته
پای سحر کینه و سحر انوار

<p>رحمت فگندی و خرا انداختی</p>	<p>هر که ز پیش تو مدد خواست</p>
<p>راه زدی و در درانداختی تیغ زدی و سپهر انداختی ناله ز تان پنج بر انداختی هر که در از نظر انداختی عقل بچه کوسه در انداختی مایه خود در شر انداختی سوخته را در شر انداختی</p>	<p>هر که ز عریان ز تو بکویت گاه زدی راه عز از پیل را و باغ عصا بر پنج آدم زدی در دو جهانش نبود هیچ جا کار تو در منم نیا یدر گس تعییبه یا خویش نهاد می بجا سوختی از آتش دل سینده با</p>
<p>شعله زدی در دل احمد زغم در دیش و در جگر انداختی</p>	
<p>عالم ز تو یافت روشنائی و الله همه هودت خدائی و پروردند امتی چرائی آن روی چرائی گمائی موحسبت ز بحر کبریائی چون مایه سیرای استیائی</p>	<p>ای گوهر کان آشتنائی حقا که بروی تست پیدرا پیداست نشان بی نشانت عشاق با منتظار مانده در یامی وجود بیمثالست ای دل تو ز خود مپاش غافل</p>
<p>در جامه شفت بر بادشائی</p>	<p>احمد چون موه تو از یار</p>

شدم سرگشته و حیران کجائی	ز شوق رفت جان ایجان کجائی
چو جان خود به روی جانان کجائی	مرا جانیت شوریده به مشقت
بخوش سپیدارها پنهان کجائی	ترا سپیدار نمی بینم ز پنهان
اگر از اسرار تو بهم درون کجائی	من در دوا بست عالی در ملک مرهم
عشقم چون زور کس کمر از کجائی	ز نور شمع پنهان عالم آرای
اندر آینه صبر ز سحر کجائی	ز نور آینه صبر از زهر شمع آرای

چو احمد شوق گشتم در خیالش
 این دریای بی پایان کجائی

در دیر این درد سناکتی	اگر تو از رخ نقاب باز کنی
بسیار در کجائی	در آینه صبر ز سحر کجائی
هر کرا تو را بل دراز کنی	بدرختان زهره و نام است
باز به روی ز غم ناز کنی	جان عاشق ز غم با کجائی
فصل عاشقان دراز کنی	ز لبت سخن کرده یک کجائی
بسیار کجائی	گر چه با سوختیم از غم کجائی

احمد جان سناکتی در دیر این
 گر چه با سوختیم از غم کجائی

نکته: کجائی در اینجا به معنی کجاست یا کجا است به کار رفته است.

<p>در آور حلقه کسیران گدائی کن تو آرز ز آینه به بنفشانه غبار خاطر خود را چو باد صبحدم بر بزم پریشانی آری سگ روان بجان مشتاقان شکستی چون گل ناز سخن رود مرا با ما چه طغیانی سیرانی بر دم</p>	<p>تو هم مقصود اعلیٰ را طلب کن از تو مگر باد صبا آرزو خاک نشان به آورد مگر از کوی آمدن ان نسیمی آورد کرد نسیم صبحدم قستی نشان از کوی آورد نشان عاقبتان با بشردم سر سر آورد</p>
---	--

الهامی احمد مسکین مشغول مرین دران
همی خواه از پی در مان ازین صاحبان در و

<p>بر در پرده ازین در زنتهار تا کی شاهد یکیت پنهان پرده معانی عکس غبار ویش در غیبه است پیدا چو پایت نماید چو کوه چو پند بیش چو نیست مکن درین زنده شود در او سوچ هر دو آرزو چه نشسته</p>	<p>بنما جمال معنی نقش و نگار تا کی هر سوی آشتی نشر در انتظار تا کی چون تو نظر ناز می را خاطر تا کی تو هر چه چشم بر کس نیست نور تا کی پس بر چشم احوال گریه تا کی از سستی در قوتی از در تا کی</p>
--	--

اندر سستی غلظت ز کوه نشسته
ازین زنتی منافی در دل شکر تا کی

<p>ایچو خورشید در روز تابان ازین زنتی منافی در دل شکر تا کی</p>	<p>پس ایچو آفتاب تابان ازین زنتی منافی در دل شکر تا کی</p>
--	---

<p>برہم شکن این سحر طایر قدسی کا تا چند زمان با شکی بر سر صورت خواہم کہ رخت بنیم بواسطہ صورت برہم کہ نظر دارم رویتو پیش آید</p>	<p>تا مرغ ولت یاید آخر ہر سوانی راز تو وراقا وہ ہر روز بصرانی ہست این ہم خلق ایروستخانی خودات توی بنیم اید وست برہم</p>
---	---

<p>احمد چاند کشف تو آیا چه تو بگردن اغیار چه میخواید از حالت اسے</p>	
--	--

<p>بہ بود لہ از ترن من آفتاب جانی شکر شکنے تیج ز نے تیرہ گزاری گلبرگ رخے سبز خطے سبیل تری عشق کشفے تیج کشفے کینہ فروز شکر لقبے شہد ہے آپھیاستے طوطی نفسے طرفہ کسے کبک فرامے سدمستی بادہ کشفے مایہ پیارے شکر شکرے شکوہ اد شہرہ شہرے</p>	<p>زیبا پسری سیمبری ماہ نشانی سیر او گرمی تیر قدسی سوت کمانی نیشہ دہنے گلبرگے سرور وانی جادو نگرے طرے گرے سحر بیانی شیرین سخن خوش نفسی تنگانی زیبا صبرے خوش نفسے شاہمانی بچارہ کشفے عوروشے طرے جوانی کمان نکلے وز نکاش شور بہمانی</p>
--	---

<p>بر بود ز احمد ہمہ عقل وواع ہم ہوش دشمن ہونے دل شکنے ماہر جانی</p>	
--	--

<p>باغ تو حیدر زمان تو سے</p>	<p>کب سے فقر را جمال توئی</p>
-------------------------------	-------------------------------

<p>بیت ای جان خبر میداری مرتزاسے بشر ہے گویم ملک وحدت ترا مسلم شد خویش اگر یقین تو دریابی گر چہ قالی درین جزیر خاک</p>	<p>در همه وصف لایزال توئی قادر وحی بر کمال توئی مالک ملک بے زوال توئی حق پائنده بے مثال توئی لیک صافی تر از زلال توئی</p>
--	---

بگذر از خویش احمدی کیبار
 تابدانی که ذوالجمال توئی

<p>انجمنه جهان نما نور جمال احمدی هست شهود و لیران خایه ن عقده زلف لیران جل متین عاشقان پر تو آفتاب افروزه نشان سیر سایه نور مطلقش هر چه نگه کنی تو بحر محیط معرفت قطره جوی ایما هر چه تو نیگری صفا هست زمین ایینه خواتماست بحر وجود ما</p>	<p>مطلع نور کبریا قدر کمال احمدی صورت پاک ذات حق نقش جمال احمدی نکته ستر ایما نقطه حال احمدی جنبش آب سحر امیر نوال احمدی شرح جلاله جهان سخن مطلق احمدی چشمه شریح جان نور جمال احمدی در همه نود ما هست سال احمدی برین شاخ کبریا هست نوال احمدی</p>
--	--

نیت کلام هر چه که در این نشان
 شرح و بیان حدت نقل انتقال

میں نوش کنون ز عشق جاے	زان جرعه رسے مگر بجائے
بسیار شدم بزد و تقوا سے از زہد ناکشید هیچ حاصل کجا حدیث کشیم فتنہ عشق دور و آگہی کشم بد زبان در حلقہ زلفند آن کارام در ارم دلی کے خراب و بنود بسیار عجب ایہ سر چہر و دینیا	یا شد کہ زول رسد پیاسے بہ محنت ریخے بز جیاسے دل سے فتنہ شد ز چند جاے زان دور کہ ہستہ علیج شام در ہر طرے خواہد اسے چون مرغ اسیر و کتے تا و دور ہر لہر تو سے

سدر حلقہ ناکشید است احمد
 خوش ناکشید ز حیرت

ایہ از زہد ناکشید از زہد عشق کشید نوش کجا حدیث کشیم فتنہ عشق دور و آگہی کشم بد زبان در حلقہ زلفند آن کارام در ارم دلی کے خراب و بنود بسیار عجب ایہ سر چہر و دینیا	در پیاسہ رسد پیاسے بہ محنت ریخے بز جیاسے دل سے فتنہ شد ز چند جاے زان دور کہ ہستہ علیج شام در ہر طرے خواہد اسے چون مرغ اسیر و کتے تا و دور ہر لہر تو سے
---	--

سفر زہد و عبادت

<p>دین سر آینه‌ی که عیب طواری که غیر عشق چنانست در آنکه مکتوبی در ایجاب طری اصل را اگر تو نامونی ز نرسد که شاهای که مشافهت زونی تویی مساعده مسعود بجهت پیروی ز نرسد که اولت که گنج در فونی که وصلی از بگویند سبب چاکر تویی شوی تو واقف اسرار در مکتوبی بین چشم نهانی نور زیره تویی دلم بسجده گر آید تو قذات آید تویی</p>	<p>نذار سید بگو شکر ز حق که او خوانی مراست عشق تو نیست از برین خرابی و مکن مرا بجهت کما نیست پیدا اگر اصل طری طیش را تو بشناسی اگر پیش گزافی که عشق تو شد است اگر ترا عمل بود تو خویش یاری اگر ز خویش بر آئی بر آکیم الشعر اگر چشم خدا بین تو خویش امین حجاب نیست چشم خدای بین مگر ظهور مظهر ذاتش به طرف که بخاند</p>
---	--

ظهور جاوہ احمد بذات محض خداست
 که واقف است ز اسرار عشق مجنون

<p>سر و قد سے ماہروئی سر خوشے آفت و شوخے بلا سے کیر کشتے عربہ جو سے دستے پیوستے یوقا سے ظالمے مر دم کشتے چون منے گنگے زمانے مانے</p>	<p>جان من بر بود دلبر مو شے مشاہد مردم فریبے دلبر سے دلبر سے عیارہ عیارہ پیدے شیرین و سبزہ خطے کے تو انر گفت مدح ذات او</p>
--	---

<p>خونی و شوقی بلای کین دے چون توئی ہرگز ندیدم، ہیچکاہ کی بیایدی تو شبہا خواب خوش چند راتے از در خود مرا مثل تو در حبلہ عالم کم بود بڑسواسے دوش تا دیدم براہ</p>	<p>فتنہ فارغی گرد گشتے ماہر و سے دستاے چاوشے گر چه صد دیا گنم من مفرشے بیخ روزے میہا نم یا ششے دلر باسے جانفزاے دلکشے برگیتے با و پاسے ابرشے</p>
--	--

احمد از شوقِ فراغت شد اسیر
در زوہ در دل ز عشقت آتشے

<p>یعنی نسبت در صورت جبراً کہ میگوید کہ نتوان بید حق را چون توان بید اینجا ذات اورا نمیدانم چه شخصی چه ذاتے کہ میگوید بجلی نسبت اینجا بروی خوب تو من سجدہ آم شناسم من تر امن آشکارا جمال لائیرالی را بے بینی</p>	<p>بمعنی و بصورت خود نمائی من اینک بیدہ م ذات خدا بگو ای خود نما تو از کجائی کہ در ہر وجہ صورت مینائی بین در خوشیتن گراشتائی بہر وجے کہ تو از در در آئی اگر نہان شدہ در چشم ملی اگر از خوشیتن بکرم بر آئی</p>
<p>شواہد اینجا ترا تحقیق و حصدت</p>	<p>اگر بینی تو خود مرعی و رانی</p>

اگر واقف شوی اسم را خود در ۶ پیانبی و در دو عالم پادشاهی

اگر پتی جمال احمدی را
ز راه اول سوجانی گرائی

مستخرقات

که ذات کمالش ز نقصان دور	زبان بر کشایم لبیکر شکور
که خلقان خاک اندیشانش زور	نکرده رسولانش فسق و فجور
در آن دم چه گوید خدای غفور	چو خواهد شدن زنده اول قبور

علی علی علی علی

بمعراج بخشیده قرب حضور	خدا کرده پیدای محمد ز نور
همان چار یارش معنی دوز	پس نگاه کرده بحالم ظهور

ابوبکر فاروق عثمان علی

پس انگ فضیلت عمر اسرار	خدا فضل بخشید ابوبکر را
مراتب حسین با لای صفا	پس نگاه عثمان و شیر خدا

ابوبکر فاروق عثمان علی

که فرمود پیغمبر کردگار	مکش پای بیرون دین چهار
بترتیب آن فضل آن چهار	بدین عقیده همان استوار

ابوبکر فاروق عثمان علی

<p>کہ ظاہر سے شو سے ہر دم زبردہ</p>	<p>توئی ظاہر درون خود پروردہ</p>
<p>ز خویشی ماندہ در عین پیوار بمعنی کے رسیدے مرد پیدا رہ مردان جو گمان بست مرد صفا از روشنائی میتوان یافت تصور میکیم عین خیالش کہ در صوت رو معنی فرمایند دو عالم را یک قطرہ فردشی برائی بر سریر و ار آن دم وضو سازی چون خوش از سر ساری گیر اندر وحدت یاد ہمہ معنی است آن معنی ضرورت کہ او بود دست معبود ملائک ز معنی سرزبان سجده کشیدہ مردم را نمودی سجده قبل سرش بر سنگ لعنت گشت سجد</p>	<p>حجاب تو ہمہ خویشی برادر اگر صوت نمی بودی ہویدا ز خود نیز از شو تا گم نگردی خدارا در حمدانی میتوان یافت یہ صورت کہ می بینم مجالش بصوت مرد معنی رہ نماید دو جام عشق گر یک جرعتی زنی یا ننگ یا الحق را و مادام جهانی در خروش آری سر چو آدم کن ایاز حنت آباد چہ می بینی تو آدم را بصورت تہ آدم گشت مسجود ملائک بکوری صوت آدم ندیدہ اگر آن نکتہ دانستی غزالی جو زمین سجده دلشرا کہ نودہ</p>
<p>صفا تش را ہمہ دانستی آدم</p>	<p>اگر کہ جو سے از ذات آدم</p>

<p>همه هستیش را عیدان تو میبود</p>	<p>که جز او نیست اندر کل موجود</p>
<p>که جزو آتش شبنمی هیچ پیدا همون عاشق همون محبوب است که تا در یابی اسرار جهانی که در هر ذره هستی تو موجود همه مقصود را در خویش نیابی بسین ای دوست گرم و لقیینی دمی عین الیقین او دیده بشناس که جزو آتش شبنمی هیچ پیدا رموز سخن اقرب بار گفتند برای نزل اشک جان کن چو سیمرخ اندران کاشانه گیر ز بیخوشی نشان نام بردار تو این درمان جان درو باشی بده جان که همی جانانت باید بدن جان خوشیستن از نده کن</p>	<p>بسین در کائنات او پیدا همون طالب همون مطلوب است برا از خوشیستن یکدم زمانی توئی از کل موجودات مقصود اگر در خوشیستن یکدم مشتابی که جزو آتش شبنمی هر چه بینی یقین بر اندرین سرکار فرمای بهر سوی جمال دوست بنگر ز مستر و هو معلم از گفته اگر مردی سفر در خوشیستن کن بیا در کوی حدت خانه گیر بصیر ای هویت گام بردار ز خود چون فرد گردی و باشی مشو بیدر و گرو درمانت باید بجانان زنده شو جانزاید کن</p>
<p>بود هر حیات تراز زندگانی</p>	<p>اگر با زره مافی دور نمانی</p>

<p>برار آندم تو صد یا کنگا الحق</p>	<p>فنا شو و روز تو حیدر مطلق</p>
<p>شود باقی بود دوست بود فنا می کاغذ رو جمله لغای است بلک فقر شاهنشاهی باشی لقائن قریبش کن آشنایی که باشد راست فرجام طبیعت هویت را درین رکاب فرما تو دریائی چه باشی پر لب سرای ساز اندر قوت آباد خدائی شو تماشای خدا کن</p>	<p>اگر موی نماند از وجودت که تمم الفقر معنی از فتای است چو تم الفقر فموا لشکر باشی بیایمی طائر قه سی مانی زمانی لشکر این اطمینت بردی از هوایین مال بکشا تو شهبازی شکار خوشین نشین گیر اندر وحدت آباد طوائف در حریم کبریا کن</p>
<p>بگیر اندر حسد آباد مترل خدائی از خدای کن تو حاصل</p>	
<p>بهر شکار صیدی در قالب امید طاوس بانع عرشم از آشیان بیز هم شربت سقا هم من بهم چشیده آواز سخن نقر بوسله شنیده</p>	<p>باشا هباز قدیم از لامکان بیز سیمغ قات قریم از دام کون روز است با حق لفظ علی گفت برفوان سخن نزرق قوت حیات</p>
<p>در تاعه عبادی الی قریب پره</p>	<p>امر لرگشت کتر ابر لوح دل گوشته</p>

<p>هر کس بچشم صوت مار را کجا شناسد آنرا که دیده باشد دانند که ما چه گفتیم از پر تو خدایم و ز نور من مطلقم</p>	<p>ما نور کردگاریم در آب و گل میدو متکبر بود در عالم آنرا که نیست دیده در گرا بنیایم آخر صفت حکیمه</p>
<p>احمد نه ام که اویم از خود سخن چه گویم در سپهرم نظر کن که قدرت آفریده</p>	
<p>خاتمه الطبع</p>	
<p>منت این زور که در او نهاد خود مکیا بود مشکلاشی فی الاشياء نظیرش بودم</p>	<p>این چه گویدین بذات خویش چنانچه اوست که او فرشتگان عالم سبکیانی علم</p>
<p>وقت احمد که چو بود اولین اهل مرایته اطلالت و نقش نگار عیشین ریاق</p>	
<p>فخر اینیاد می هست نشان که بر یادی</p>	<p>پان سیاتما نشان جلوه خدای است</p>
<p>اما بعد اهل ندانان وحدت دوست فر از ترنگان لوای همه آواز که شیارگان سمای تجرید اند و خواصان کبر توجید نوید روح پرور و مرقه جان آفرین آباد که در غول دیوان نادر البیان مملو از مضامین توجید عرفان که هنوز جانی بطبع نرسیده و بر عامه مشتاقان بیدار پرده از روی کشف اشاعت نکشود و خدایوانی را که در هر تنش صد گنج معرفت پنهان آواز هر نقش هزار نکته حقیقت عیان نامش دیوان حضرت احمد جام زنده و پیل ستایی مانده سعید علی که مقتدا ایل طریقت یگانه باب بود و بدین شیخ ابوالنظرین ابوالحسن اصل سکونت وضع تا</p>	

که از توابع جام است دو از فرزندان جبرین بن عبداللہ مجلی اند که در المومنین
 این خطاب یو این انجام کرده تحسین امینی بودند در سبب و مسائل کمالی توفیق
 ایندی این شده بکوه قند سیرده سال ریاد و مجاہدہ سیر برده بمرچیل سالی باہا
 ربانی در خلق آمدند و ابواب علم لدنی بر و مشکوف شدہ از سہ جلد در علم توفیق
 معر و علوم سرار و حکمت تصنیف نمودند اشعار عالی در تصنیف از خودی سجانه
 چہل دو و فرزندی و عطا کرد بعد و قاسم موصو چہار دہ سپہ ندرت علم و کمال
 عنا تصانیف کرامات حضرت عشرت سالی میفرمودند کہ کمال صفت مشاہیر
 مردیستم تو بگردہ نوشیح ظہیر الدین کی از فرزندان حضرت بودند کتاب الحقائق
 فرمودہ کہ بیست و شش صد ہزار کس تو بودند سر اولیا کمالین بودند و آد
 حضرت صوبہ زیادہ پنج سال امام المسلمین با کزہ احمد ہوید او و قات شریف اند
 عشق السید سید از خوارق عاد او کرامات حضرت ایشان کتابها مکتوب است حا
 بیان او یا پنچین نیابی یک نسخہ صحیحہ قدیم الکتابت آن کور از کتاب خانہ خلپ
 محمد افضل خان صاحب نے انوار لا خطاب میرزا جام فرزند خالصا بہادر اعظم ام مقام
 اسمیل خان تفسیر ستیا شدشتا قات نگاہ خوشنالیش کردہ بہ طبعش استبداد
 نمودند از آنجا کہ اشاعت علوم و فنون خصوصاً شیوع کتابت بر حمت و کمال عالیاصل
 منشاء این طبع عالی ستین نظر دیوان مسطور خط خوب صورت خوش اسلوب طبع
 منشی نول کشور و افق کا پور با جنوری ۱۸۹۶ء بار سوم طبع گردید

کلیات غالب مرزا سلامت علی بن یوسف
 کلیات جامی تصنیف ملا عبدالرحمن اعظمی
 انتخاب کلیات عنایت خسرو -
 اسیدین چار دیوان ہیں -
 دیوان تحفۃ الصغر صغیر سن کا کلام ہے
 دیوان سلطانہ کلیات عنایت شیک علی کلام ہے
 دیوان عزت الکمال جو کمال عمر و اندیس
 پر تین تالیف فرمایا - ہم - دیوان یقین
 نیک کلام ہنگام سیری - یہ کلیات ایک کتاب
 پر چار دیوان روشن طبع سنخورد تھا کمال
 بلوچی تہ حضرت امیر خسرو دہلوی -
 کلیات نظیر غنیا پوری سا خوش
 فکری ملا نظیر غنیا پوری -
 کلیات نظیر غنیا پوری تصنیف
 ابو نصر غنیا پوری -
 دیوان نظیر غنیا پوری - تصنیف ایضاً
 دیوان صاحب کائنات - از مرزا
 محمد علی صاحب تبریزی -
 ایضاً انتخاب دیوان -
 دیوان حافظ - محلی خوشخط از اظہار
 لاج روشن صاحب لہن بلقب بلبلان
 لغیب حضرت خواجہ شمس الدین غفرانی
 ایضاً مطبوعہ جدید بہت خوشخط -
 شرح دیوان حافظ - اصل و مصطلحات
 از تصنیف مولوی سید محمد صادق علی زجاہ طبع

فرستاتے

دیوان شمس تبریزی مشہور کلام از روضہ
 طبع علی دوزاد محمد بن ملک و مشہور شمس تبریزی
 دیوان حضرت خواجہ قطب الدین
 سنجینار کالی کلام پر تالیف ہے -
 دیوان خواجہ معین الدین حسینی
 یہ دیوان کتاب محض غنیمت امیر دہلی ہے
 اس طبع کو ملا تبر کا طبع ہوا -
 دیوان حضرت عزت اللہ اعظمی تبریزی
 شیخ محمد بن عبدالقادر گیلانی قدس سرہ -
 دیوان مختصر ہا و مستاہل زبان کا کلام ہے
 دیوان مختصر غنیا پوری اور نواہق کلام از
 لکھنؤ میں دہ تالیف ہے جو تذکرہ میں
 دیوان غنی درسی دیوان مصنفہ ساجد
 کا ہر علی غنی کشمیری -
 دیوان مرثیہ از سنخورد تازک فکر مشہور
 کتاب راسخری اور استوید و علی کثر -
 دیوان موزون از خوش فکری -
 عالیجناب راجہ رام نرائی صاحب استوید و علی
 دیوان ناصر علی شاعر نامور کا کلام ہے
 جو ہر مضمون میں دیوان نرائی محمد غنیا پوری
 اہل زبان اور اسکے ساتھ منشی جو ہر سنگم
 کا کلام ہے جو تلامذہ مرزا صاحب سہین -
 دیوان کشفی - از جلوہ خیال بلند مولو
 شہ سلامت اللہ -
 دیوان ہلالی - از کلام اہل زبان -

